לציונות—לסוציאליזם—לאחוַת עמים

על המשמר

יום ה', ח' בתמוז תשמ"ח, 23 ביוני 1988 / שנה מ"ח מס' 13681 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

דליקה גדולה ב„עץ הזית" בפ"ת

עתי"ם

דליקה גדולה פרצה אמש במפעל „עץ הזית" באזור התעשיה בפתח תקווה. הדליקה פרצה באחת ממחלקות היצור שבה עובר השמן תהליך זיקוק. אותה עת היו פועלים במשמרת לילה במפעל ולאחר שפרצה האש פונו כולם ועשרות כבאים מתחנת מכבי האש בפתח תקווה ומתחנות באזור הוזעקו למקום.

מפקד שירותי הכבאות בפתח תקווה מסר כי מבדיקה ראשונית נראה כי אין מדובר בהצתה. יחד עם זאת יבדקו כל האפשרויות לאחר שישתלטו הכבאים על הדליקה. בשעת מסירת הידיעה עדיין עסוקים כבאים בכיבוי הדליקה.

כרוז מס' 20 קורא להכרזת „מרי אזרחי מלא" בשטחים

הכרוז שהופץ אמש בניקוסיה ונקרא „כרוז ירושלים" מפרט לוח פעילות יומית בין ה־23 ביוני ל־5 ביולי ● הכרוז אינו קורא להצתות, אלא להגברת החרם נגד המינהל האזרחי והשלטונות הצבאיים ומתמקד במחאות בנושא ירושלים המוגדרת „בירת המדינה הפלשתינית" ● הרוג ברפיח מאש חיילי צה"ל ● שמיר בנעילת הוועה"פ הציוני: אנו חייבים להדביר גל האלימות הנפשעת – לוועידה בי"ל מוליכים מדינות מובסות ולא נסכים לכך

סוכנויות הידיעות, עזרא אבירן

ניקוסיה.— ב„כרוז מס' 20" שתוכנו הופץ אתמול בניקוסיה, קוראת „ההנהגה המשותפת של ההתקוממות" הפלשתינית להכרזת „מרי אזרחי מלא" בשטחים. ההנהגה גם קוראת לתושבי השטחים להמשיך בפעולות ההתקוממות על ידי „השתתפות פעילה בועדות עממיות ובמכוחות המחץ, ועל ידי הגברת החרם נגד המינהל (סוף בעמוד 4)

(סוף בעמוד 4)

10 עצים תחת כל עץ שנשרף

עתי"ם

ההסתדרות הציונית העולמית נרתמה למבצע ענק שיקיף את כל התפוצה ברחבי תבל של נטיעת 10 עצים חדשים באדמת ישראל על כל עץ שנשרף בגל ההצתות ברחבי המדינה. כך החליט הוועד הפועל הציוני בישיבת הנעילה אמש בירושלים.

נתפס שלשום עם חומרי חבלה — נשפט אתמול באתונה ל־3 שנות מאסר

עומר סופריני, בעל המרסדס, במשפטו: הייתי בדרכי לבקר אמי בנצרת, לו ידעתי על חומרי החבלה לא הייתי נוסע ● קרוביו בישראל: הוא לא קשור בדברים כאלה

זאן כהן (יוון) שלמה גלזר

אתונה. — עומאר סופריני, האזרח הגרמני ממוצא פלשתיני, שנעצר שלשום בנמל פיראוס על ניסיון להבריח חומרי חבלה לגורמים עויינים בישראל, נשפט אתמול ביוון לשלוש שנות מאסר ולקנס של 358 דולאר. התביעה האשימה את סופריני בהחזקת נשק בלתי־חוקית, וניסיון להברחת נשק.

לבקר את אמו בנצרת

סניגורו של סופריני, שמונה על־ידי השגרירות הגרמנית, טען כי מרשו שעזב את ישראל לפני 20 שנה, היה עד לפני חמש שנים בעל אזרחות ישראלית, וכי „לסופריני, הנוצרי המאמין, אין כל עבר פלילי בגרמניה, והוא לא הארם שיירתם למען המאבק הפלשתיני".

סופריני, שהוא טכנאי צילום במקצועו, סיפר בבית המשפט כי היה בדרכו לישראל לבקר את אימו, הגרה בנצרת. לדבריו, מעולם לא ביקר בארץ ערבית, ועד לפני שנתיים אף לא היו לו חברים ערביים.

אילו ידעתי, לא הייתי נוסע

סופריני שבכה במהלך משפטו, סיפר כי ייתכן שחומרי־החבלה הושתלו במכוניתו במוסך של אורח סורי, וואפיק גמרט, בנידנברג, לשם הביא את מכונית המרסדס לטיפול, לפני נסיעתו ליוון. „אם הייתי יודע כי במכוניתי הונחו חומרי חבלה לא הייתי נוסע, כי יכולתי להתפוצץ בכל רגע" אמר.

מקורות ביוון רואים את גזר דינו של סופריני כמחמיר, ומייחסים זאת בעיקר לרצונה של יוון, בתקופה זו של תחילת עונת התיירות, להצטייר כמדינה הנלחמת בטרור שבתחומה.

ביקר כמה פעמים

בני משפחתו של סופריני בנצרת סיפרו כי עומאר עזב את העיר לפני כעשרים שנה כדי ללמוד צילום בגרמניה. מאז, הוא עובד כצלם שם, נשוי לגרמניה ואב לשלושה ילדים. לדבריהם הוא מבקר מידי כמה שנים בארץ, תמיד עם מכונית המרסדס המפוארת; הם הביעו את דעתם כי לא ייתכן שהיה מעורב בענייני טרור וכי מעולם לא היה לו קשר עם עניינים כאלו. אביו של סופריני מתגורר בחיפה, ואימו בנצרת אצל משפחתה.

עומר מוחמד סופריני במשפטו אתמול (צילום: אי.פי.)

גורלו של אבו־שאריף יהיה כגורל סירטאווי — מאיים אבו־נידאל

אורי הורוביץ

אירגונו של אבו־נידאל גינה אתמול את מיסמך באסם אבו־שאריף, יועצו של ערפאת, על נכונות אש"ף לנהל מו"מ ישיר עם ישראל בוועידה בי"ל, וקבע כי „התפקיד אותו ממלא היום אבו־שאריף, דומה לתפקיד שמילא בעבר עיצאם סרטאווי". כזכור אירגונו של אבו נידאל, נטל על עצמו את האחריות לרצח סרטאווי ב־83', בפורטוגל.

בימים האחרונים מתחו גם דוברי החזית העממית בראשות חבש והחזית הדמוקראטית של חוואתמה, ביקורת על הצעות אבו־שאריף. לעומת זאת, טענו מקורות אש"ף בטוניס, כי הצעות אבו־שריף משקפות את עמדות אש"ף וערפאת, הדוגל במו"מ עם ישראל במסגרת ועידה בי"ל, אך אינו מוכן להכיר בישראל לפני כינוסה של ועידה כזאת, מאחר שזהו לדיברי האירגון, הקלף האחרון הנמצא בידו.

חיובית אך לא מוסמכת

דוברת משרד החוץ האמריקני, פיליס אוקלי, הגדירה את הצהרתו של אבו שאריף כ„חיובית אך לא מוסמכת". „אם אש"ף מתכוון למתן את עמדותיו כדי לתרום לתהליך השלום, עליו לעשות זאת בצורה מוסמכת" אמרה. עם זאת הוסיפה כי ההודעה שפורסמה לאחר ועידת אלג'יר ומיוחסת לבאסם אבו שאריף, ממתנת את מדיניות אש"ף ביחסו לישראל, ומצביעה על נכונות אש"ף להגיע לפיתרון של שלום.

אסד הוזמן למוסקבה

סגן שר החוץ הסובייטי, ולאדימיר פטרובסקי, אמר אתמול בראיון בטלוויזיה האמריקנית, כי הוא מאמין שקיימת עתה הסכמה בי"ל לכינוס ועידת שלום בחתימת שתי המעצמות. לאחרונה הוקמה ועדה עליונה לתיאום המהלכים המדיניים בנושא הוועידה הבינלאומית בין אש"ף ובריה"מ, וזאת נוסף למגעים שהיו לאחרונה בין ערפאת וגורבאצ'וב, על כך מסר העיתון „אל־אהראם". גם נשיא סוריה אסד הוזמן לבוא בקרוב למוסקבה.

הצהרתו של אבו שאריף, שכוונתה היתה, ככל הנראה, לאלץ את ארצות־הברית לשאת ולתת עם אש"ף, היא הסיבה להתלקחות הקרבות בין הפלגים היריבים במחנות ברדום ביירות. פירסומה של הצהרת אבו־שאריף, בעמודו הראשון של העיתון השמאלי „א־ספיר" ביום ב', טשטה את הפסקת האש בת ארבעת הימים במחנות, מוסרים כתבים בביירות.

הוח"ל סיכל חדירת מחבלים בצפון ● עמוד 2

הפתעה בשינוי: פורז שני אחרי רובינשטיין ● עמוד 2

רבין: אין תרופת פלא להתקוממות ● עמוד 3

הפסדי עתק למפעל פרי הגליל ● עמוד 4

אמנסטי: לחקור מקרי מוות מגז מדמיע ● עמוד 17

„יום ההצתות" עבר על „אש קטנה" ● עמוד 19

תחלואי רשות השידור

התפטרותו של גדעון לב־ארי מניהול „קול ישראל", הביאה לחלל הדיון הציבורי מכלול שלם של בעיות ותחלואים המאפיינים את „קול ישראל" בפרט ואת רשות השידור כולה. אורי פורת קיבל את התפטרות לב־ארי בברכה, אך אחריותו למצב הקיים ברשות המורה לא פחות.

מחלות הרדיו והטלוויזיה קשורות בעיקרן בניהול שגוי ומסוכן מחד, ובעיות בסיסי בסולם השכר מאידך. בתחום הניהול בנה מעון לב־ארי את דפוס „המנהל החזק", הכופה על המערכת את סמכותו הכל־יכולה, מקרב אומרי־הן ומרחיק מתחרים, על־פי עקרון „הפחד והחשבון". דפוס כזה יכול ליצור אולי, לטווח קצר, תחושה של שליטה במצב וכיוון ברור, אך לטווח ארוך הוא הורס ומפורר את תרקמות, ופוגע בחדוות היצירה ובמעורבות האנשים במקום עבודתם. עקרון זה נכון בוודאי בתחום התקשורת, הבנוי על יצירתיות ועבודה דינמית. מבחינה זו אין לב־ארי חוטא יחיד. מעורבותו של פורת וסגנון ניהולו הביאו אף הם, עם השנים, לבריחת כוחות מעולים מכלי התקשורת הממלכתיים, ירידה מתמדת ברמת התיעוד והיצירה המקורית, ובמוטיבציה של העובדים. לאלה יש להוסיף את הפגיעה החמורה בחירות הדיווח והביקורת בתקופתו של פורת והשלטת כיוון „לאומי", ואלה קיצצו עוד יותר ברמה ובכושר התחרות של הטלוויזיה והרדיו. יש לצפות שלקחי התקופה שחלפה יילקחו בחשבון עם תום כהונתו של פורת.

הניהול ההרסני של הרשות הוא רק צד אחד של המטבע. הצד השני הוא העיוות רב השנים, שקיבל גושפנקה סופית בפסק הבוררות האחרון, בדבר שכר עובדי הרשות. גם עובדי העיתונות הכתובה אינם נהנים משכר גבוה במיוחד, אך שכר עובדי הרשות, הנחשבים כעובדי מדינה, נמוך להחריד, יוצר נחיתות ברורה בינם לבין עובדי העיתונים, ומקטין עוד יותר את כושר התחרות של הרשות. פורת, שסירב משום מה, בעקשנות, להתייחס לבעייה, הגביל עוד יותר את יכולתם של העיתונאים ברשות להגדיל את משכורתם. אם תימשך מדיניותו של פורת בכל התחומים, ולא יתוקן העיוות בשכר, תהיה גם התפטרותו של לב־ארי ברכה לבטלה.

עשרה אקדמאים ישראליים נפגשו עם נציגים פלשתינים בכנס אמסטרדם

בין המשתתפים מהצד הישראלי: ואליד צדק, זאב שטרנהל, ירון האזרחי, ניצה שפירא ליבאי, נעמי חזן, מאיר פעיל, וילי גפני ומשה עמירב ● מהצד הפלשתיני נטלו חלק פרופסורים ואינטלקטואלים מהשטחים ומהפזורה הפלשתינית בעולם ● המפגש היה במסגרת סימפוזיון על „דינמיקה של הגדרה עצמית" שיזמה האוניברסיטה החופשית בהולנד ● ואליד צדק: הפלשתינים אמרו שהאינתיפאדה אינה מכוונת להרוס ישראל, אלא להדגיש הצורך בפתרון פוליטי ● משה עמירב: העמדות הפלשתיניות היו מתונות להדהים

ניצה רימון

„גשרתי שם על הרבה הילוקי ריעות, הסברתי עובדות, טעונות הסבר וטענתי שעל שני העמים לחיות בגבולות בטחון תוך כבוד הדדי, ושזכותו של כל צד אינה יכולה לבוא על חשבון הצדק של זולתו" — זאת אמר לי כשובו מכנס אמסטרדם ואליד צדק, ח"כ שלי לשעבר, שם השתתף בסימפוזיון על „דינמיקה של הגדרה עצמית". את הדיון יזמה האוניברסיטה החופשית בהולנד וקרן „נוביב", קרן לעניינים וסיוע הומניטריים. במשלחת השתתפו אקדמאים ישראלים, ביניהם ד"ר ירון האזרחי, ד"ר ניצה שפירא ליבאי, ד"ר נעמי חזן, פרופ' זאב שטרנהל, וילי גפני, מאיר פעיל ומשה עמירב. כן השתתפו טובי הפרופסורים והאינטלקטואלים מהגדה המערבית, פרופ' ערבי־פלשתיני, המרצה (המשך בעמוד 2)

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

מרכז מפ"ם מתכנס ביום ג', 28.6.88, בשעה 09.00
באולם בית ההארחה בקיבוץ שפיים

לבחירת מועמדי מפ"ם לכנסת ה־12

בהתאם לסדרי הבחירה שנקבעו ע"י המרכז בישיבתו האחרונה
הישיבה תתארך עד לשעות הערב המאוחרות

רֵעַל / שִׁדּוּר חַי

הַדְּרָן לַסַּם

תְּנוּ לָהֶם סְפּוֹרְט
סַלִּים וּשְׁעָרִים
תְּנוּ לָהֶם סְפּוֹרְט
וְהֵם מְאֻשָּׁרִים.

תְּנוּ לָהֶם סְפּוֹרְט
עֶרֶב בֹּקֶר לַיִל.
כָּל הַזְּמַן סְפּוֹרְט
וְשָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

כְּשֶׁהוֹלֵךְ מַתְקִיפָה
כָּל הַשְּׁטָחִים שְׁקֵטִים
כְּשֶׁדְּטְרוֹיְט מַצְלִיפָה,
פִּתְאֹם כֻּלָּם מֵתִים.

אָז תְּנוּ לָהֶם סְפּוֹרְט
מַלְּאוּ אֶת הָאֶקְרָן
וּבְתֹם שִׁדּוּר הַסְּפּוֹרְט
שַׁדְּרוּ לָהֶם הַדְּרָן.

תְּנוּ לָהֶם סְפּוֹרְט
תְּסַמְּמוּ אוֹתָם.
בִּסְפּוֹרְט סְפּוֹרְט סְפּוֹרְט
תַּרְדִּימוּ אֶת הָעָם.

קובי לוריא

על המשמר — בשטח / רובוט־מכולת

ללא מגע אנושי

אם אין לך כרטיס אשראי, או דימיון פורה עזוב את הכתבה הזאת. בשוודי אלן ה„ישנוני" התעורר, בשנת 2098 לתוך עולם עתידני וניגש להצטייד במדי התקופה, הוא נתקל ב„אפסנאי" יוצא דופן. רובוט קטן בעל מיבטא ברוקליני אידישיסטי, בתפקיד החייט היהודי הקלאסי. היה לו אותו מיבטא, אותם שטיקים, מניירות אותה דינמיקה אופיינית של שיכנוע הקליינט, אותו מבט שבע־רצון מוודי, הקליינט, שהבגדים גדולים עליו בכמה מידות, פשוט רובוטריק חייט. מה לעשות שהזמן לא מכיר את סיפורי הפיקשן ומשמעות הסיינס ואם לא כבני האדם, אף אחד לא יכול היה לדוגע בו, בזמן. והם, כלומר אנחנו, בני־האדם, עשינו זאת כך שבהווה התגשם העתיד.

שורות בלחיצת כפתור

צילום: מיכה קירשנר

ברמה ישראלית מדובר בשניים מקומיים בעלי שם מסחרי „נילסן את נילסן", שפיתחו „רובוטריק מכולתניק". לא עוד אותו יצור שמנמן, חגור סינר, עם ידיים שעירות, עיניים תחמניות ופנקס חובות. לראשונה בישראל, בלחיצת כפתור ללא מגע אנושי דביק, בלי רכילות שכונתית, בלי „תרשום בבקשה" או „הלחם טריז", בלי כסף. ניתן לעשות קניות באופן לוטומטי.

עומדים ברחוב דיזינגוף 310, תחת שלט „יום ולילה", מול חלון ראווה שמציג מיגוון מוצרים מקודדים. בוחרים. מבליעים אל מתקן בליעה מיוחד, כל כרטיס אשראי אפשרי, מקישים קודים רלוונטיים, רואים איך הרובוט אוסף לחם, חלב, אולי ביסלי ויין, וכשהטנא מלא מוציאים את הכרטיס, עולים במדרגות הסמוכות הביתה. אין עדיין רובוטריק משלוחים.

כן, כך חולפת תהילת עולם. פעם התגעגעו רק למכולתניק, היום כבר ניתן להתרפק על המגע ה„חם" של הסופרמרקט. הדור הבא יבכה אולי על מחשבים שימותו מאיידס או וירוס אחר.

אלישבע איילון

מדף / קניוק

לשון של מבוגרים

יורם קניוק, „וסרמן", עטיפה: אריה ולמן הוצאת הקיבוץ המאוחד; יוני 1988; 103 עמודים.

זה שוסרמן הוא כלב — רואים כבר מהעטיפה, וכי מי יכול להיות וסרמן? רופא הנשים מפולניה, שעל־שם השלט המכריז עליו נקרא הכלב?

זהו ספר גדיר לאוהבי כלבים ובמיוחד לאלה מביניהם האוהבים גם בני־אדם. אלא שלא אומרים על כלבו הוא כמו בנאדם, אלא שהוא חבר, חבר קרוב, שהוא כלב. וטליה, ילדה הנאבקת על וסרמן בטחנות־רוח וגם יכולה להן, לומדת בדרך זו גם את דרך האהבה. לפני כן, היא מספרת, האהבה היתה בשבילה „מה שאני לא יכולה לעשות בלי שיהיה מישהו איתי. אבל אני לא יודעת מה זה באמת".

יורם קניוק, ברומן קצר, רק 103 עמודים שאינם גדולים יותר מדי, מספר כאן עולם ומלואו. העולם של טליה, של גידי, של אמא, של אבא בעל „עיני רנטגן", של מר חיים ועשרות אלפי הדגים שלו, להם הוא מקריא שירים בגרמנית, ושל וסרמן, שבא אליה עם אשכים שרופים ואברים פנימיים מרוסקים.

זה אינו רומן במלוא מובן המילה. זהו ספר מקסים על כלב מקסים ועל ילדה מקסימה שמדברת בלשון של ילדים וחושבת בלשון של מבוגרים.

אפי לנדאו

את"מ / הדאלאי לאמה

רוצה להיות מהנדס

29 שנה, מאז השתלטו הסינים על טיבט, הוא חי בגלות, בהודו, מוקף בעדת נאמניו, כשבעת־אלפים במספר, הדאלאי־לאמה, מנהיגם הרוחני או התגלמות האל בעיני המוני הטיבטים המעריצים, היה רוצה לעסוק במשהו ארצי יותר. „להיות מהנדס למשל, או טכנאי", הוא אומר.

צילום: מיכה קירשנר

הדאלאי לאמה – בלי סקס

של הטיבטים, בן 52 כיום, איש צנוע, כל כך צנוע שהוא טס במחלקת תיירות ולא בעסקים או ראשונה, חס וחלילה. בגיל שנתיים, נבחר על־ידי נזירים טיבטיים להיות המנהיג, התגלמות האל עלי־אדמות.

הוא, אגב, מתנגד בתוקף להגדרה צבעונית שכזאת. „גבון, שבסינית, דאלאי־לאמה פירושו התגלמות בודהה, אבל בטיבטית, הכוונה למלך האמת, הממונה על לימוד האמונה", אומר האמריקני „לייף". אביו, הוא ממשיך ומספר, הועיד אותו להיות נזיר. אלמלא היה נזיר, הוא שלם עם עצמו. „כשהייתי בן 20, היה לי מזג סוער מאוד, אבל למדתי להשתלט עליו", הוא אומר. „אינני חש תשוקה או תאוות־בצע. כשאני צופה בקולנוע ורואה סצינה של אלימות או, להבדיל, אהבה, אינני מייחס לכך חשיבות. אין בזה ממשות. אנשים סבורים שחייהם יהיו משעממים בלי סקס, כעס, אהבה, בעיני, חסרונם של הדברים האלה הופך את החיים לצבעוניים יותר."

עומר נוי

אזמל / תינוק חטוף

רוסילדה לא מ„שושלת"

בשנות השלושים נחטף תינוקו של הטייס האמריקני הנודע, צ'רלס לינדברג, שהיה גיבור לאומי בארה"ב. סיבלם של הזוג לינדברג היה הנושא החם ביותר בעיתונות האמריקנית והעולמית במשך תקופה ארוכה. גם בסידרה הטלוויזיונית התביבה על עם ישראל, שיעשו עוד אחד במקומה" — ולהתרכז בכאב ליבם של ההורים שאימצו את התינוק החטוף, לתומם ושלא בטובתם. אילו היתה הגברת רוסילדה וסגונסאלוס הברזילאית אשה עשירה וחשובה מן המעמד העליון, בעלת אחוזה מפוארת בסאו פאולו, היתה

צילום: מיכה קירשנר

רוסילדה — שאלה של מעמד

„שושלת", נחטפים ונעלמים ילדיהם של המיליונרים היפים הללו וכל העולם משתתף בסיבלם, שבוא אחר שבוע. מסתבר, שכדי שהעולם יכיר בסיבלם של הורים שתינוקם נחטף, הם חייבים להיות עשירים, חשובים ותקשורתיים. אם ההורים הם סתם זוג פשוט, קשה יום, מותר לזלזל בהם, להתנכר למכאובם — „מה בעצם יש להם להציע לילדו? התקשורת שלנו מכרכרת סביבה ומשתתפת בסיבלה, וספק אם היה בכלל מתעורר ויכוח על זכותה לקבל בחזרה את התינוקת שנחטפה מביתה על ידי פושעים רודפי בצע. מסתבר שאנו עוד רחוקים עד מאוד מראיית עולם שוויונית, ואנשים רבים מדי עדיין אינם מסוגלים לראות את האדם בכל אדם.

יעל לוטן

ציורמצב

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

נלכד מחבל צמא שבא לבקש מים

שלמה גלור

מחבל נתפס אתמול בבוקר בשדות הכפר מוקיבלה שבהרי הגלבוע. שלשום בלילה הגיע המחבל, תושב ג'נין, למוקיבלה וכפר הנמצא בשטח ישראל והתרפק על אחת הדלתות וביקש מים. בעל הבית שהבחין כי ברשות האיש שק יוטה גדול ובו נשק וחמרי חבלה — חשד כי מדובר במחבל והחל לחוקרו. האיש נמלט לשדות והמקומי הזעיק למקום את ראש המועצה של הכפר אבולוטפי. אחרי התייעצות קצרה החליט המוכתר להזעיק את כוחות הבטחון. המשטרה וצה"ל סגרו את האזור כולו, ולפנות בוקר נתפס המחבל. ראש המועצה אזורית גלבוע, שהכפר מוקיבלה בתחום שיפוטו, הביע את הערכתו הרבה למוכתר ותושבי הכפר, והחליט כי המועצה תעניק לו תעודת כבוד על אורחות למופת.

„המחבלים היו צעירים ונפחדים ונכנעו לאחר קרב של חצי שעה"

חיילי הנח"ל לכדו 4 מחבלים בתקרית ליד כפר יובל

יהודה צור, כתבנו הצבאי

חיילי הנח"ל לכדו אתמול לפנות בוקר 4 מחבלים ליד כפר יובל, לאחר קרב שנמשך חצי שעה במהלכו נפצעו 3 מהמחבלים. לחיילי צה"ל לא היו נפגעים. המחבלים היו בדרכם לבצע פיגוע באחד מהיישובים באיזור.

שלושת המחבלים שהיו פצועים טופלו במקום ומאוחר יותר הועברו לבתי חולים והם נחקרים גם במהלך הטיפול. ברשותם של המחבלים הצעירים, בשנות העשרים לחייהם, נמצאו מקלעים, מטולי אר.פי.ג'י, חומרי חבלה ואמצעי לחימה רבים.

נענו לקריאה להיכנע

אתמול סמוך לשעה 4 בבוקר, התקבלה התראה על נסיון חדירה כ־500 מטרים מזרחית לכפר יובל. למקום הגיע מפקד המחלקה בג"ס סיור ויחד עם נהגו פתחו לעבר המחבלים באש. אותה שעה הוכרזה כוננות בישובי האיזור, ונשלחה תגבורת של חיילים לאתר התקרית. המחבלים שהתרחקו מן הגדר ניהלו עם כוחות צה"ל קרב שבמהלכו הושלכו רימונים ונורתה אש מנשק קל. לאחר כחצי שעה הוצע למחבלים, בקריאה ברמקולים, להיכנע ואכן הם החלו לצאת אחד אחר אחד עם ידיים מורמות. למחבלים נתנה הוראה להתפשט, והם עשו זאת, כנראה כדי לבדוק אם אינם מסתירים נשק בבגדיהם.

צעירים ונפחדים

מפקד הגדוד ציין שהמחבלים נראו צעירים מאוד, מבוהלים ונפחדים, וככל הנראה בגלל פציעתם קשה היה עליהם לגשת לחיילי צה"ל כדי להיכנע. המחבלים שייכים לארגון החזית העממית לשחרור פלשתין של ג'ורג' חבש. זה המקרה הראשון, מזה חודשיים, של נסיון חדירה לתוך שטח ישראל.

מפקד גדוד הנח"ל ציין אתמול שחייליו זכו להישגים נכבדים מאז שהגיעו לאיזור. לדבריו ההצלחות האלה העלו את מורל החיילים והגבירו את בטחונם וגאוותם ביחידת הנח"ל.

החזית העממית מזהירה

ארגון המחבלים „החזית העממית" הזהיר את ישראל שלא לפגוע בארבעת המחבלים שנתפסו ביום רביעי. בהודעת החזית נאמר בין היתר: „אנו מזהירים את האויב הציוני מפני פגיעה בגיבורים שלנו ומבקשים להתייחס אליהם על פי החוק הבינלאומי לשבויי מלחמה". ההודעה מזהירה כי אם איש מבין הארבעה יינזק „אנו נעניש את האויב או את סוכניו". החזית העממית לשחרור פלשתין הוא ארגון מחבלים הנחשב לקיצוני והמונהג על ידי ג'ורג' חבש.

הרמטכ"ל מקבל הסברים בזירת התקרית (צילום: נבון/דו"ץ)

המזכ"ל עם „גב תפוס" מברך על יישור גב המפלגה

דורית גמן

מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, הסובל מזה שבועות מ„גב תפוס" שיגר מכתב אל חברי מרכז מפלגת העבודה שבו הוא כותב בין היתר: המהלך האחרון יישר את גבה של המפלגה, ואיפשר לה להישיר מבט לא רק לחבריה, אלא גם לעבר הפוסחים על הסעיפים. עתה עלינו להפנות מאמצינו כלפי חוץ. יש לנו עמדת פתיחה טובה, ויש לנצל זאת על מנת לצאת למערכת הבחירות מחוזקים ונחרצים.

היום פגישה מכרעת בדבר שיתוף ההסתדרות בצוות למשבר הבריאות

רונית מורגנשטרן

בדרך להבראת הבריאות נתגלתה תקלה נוספת עם הודעת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים חבר־מלר, כי ההסתדרות לא תשתף פעולה עם הצוות המקצועי המיוחד שהוקימה ועדת השרים לפיתרון המשבר.

כזכור, בין משתתפי הצוות, אמור להיות גם נציג של ההסתדרות. אולם הברפלד אמר אתמול כי „אין טעם בדיוני הצוות ובקבלת החלטות, אם לא ישותפו בו נציגי הרופאים ושאר העובדים במערכת". עוד אמר הברפלד כי מנכ"ל משרד האוצר ויקטור מדינה חותר לקראת פיתרון שאינו לטובת הנוגעים בדבר במערכת הבריאות.

האוצר: הודעה תמוהה

בתגובה, נימסר ממשרד האוצר, שהודעת הברפלד תמוהה מכיוון שהצוות שהורכב הוקם ע"י ועדת השרים ועל־פי הצעת מ"מ רה"מ שמעון פרס. עוד אומרים במשרד האוצר, כי מנכ"ל המשרד פועל ע"פ הנחיות ועדת השרים, ואין לו הסמכות לקבוע את הרכב הצוות. במשרד האוצר הובע חשש כי העדרה של ההסתדרות מדיוני הצוות, עלולה לסכל את המאמצים למציאת פיתרון.

כידוע, תפקידה החשוב של ההסתדרות במציאת הפיתרון, הוא בכך שרק היא תוכל לדאוג שכל הסכם להפעלת משמרת שנייה, שיתקבל בוועדה, לא יגלוש למיגזרים אחרים במשק.

היום פגישה משולשת

היום ייפגשו חיים הברפלד, מנכ"ל קופת חולים נחום פסה וויקטור מדינה — במטרה למצוא דרך לשיתוף נציגי הרופאים ועובדים נוספים במערכת הבריאות בדיונים. הצוות, אמור להגיש מסקנותיו היום לוועדת השרים.

יו"ר אירגון רופאי המדינה, יהושע וייסבורט, חזר אמש על הודעת הרופאים במיברק שנישלח שלשום לחברי ועדת השרים, שהרופאים לא יקבלו שום פיתרון אלא אם יידון וייסכם עימם תחילה. כן חזר ד"ר וייסבורט על המלצת הרופאים לחקיקה ממשלתית לניתוק שכר הרופאים מהצמדות המקובלות במשק, ואם לא תתקבל חקיקה ברוח זו, דורשים רופאי המדינה לבצע את הצעת ההסתדרות הרפואית, לפיה יופעלו המיתקנים בעבודה נוספת ע"י גוף משפטי כלכלי או חברה ציבורית כלכלית על בסיס רווחי ולא ע"י המבטחים עצמם. תוכנית הר"י עדיין לא הובאה כלל לפני ועדת השרים, המתייחסת כרגע להצעת מנהלי בתי־החולים בלבד.

גם יו"ר הוועד הארצי של עובדי בתי־החולים הממשלתיים הבהיר שוב שהעובדים לא יקבלו שוב תוכנית שיהיה בהן תכתיב, מבלי שישמעו את הצעותיהם. הוא דרש שנציג של העובדים יהיה נוכח בדיונים במהלך קבלת ההחלטות.

השבתות בתי"ח בצפון

היום מושבתים בתי־החולים הממשלתיים ובתי־החולים של קופת־חולים באזור הצפון. מרוכז ב־13 בתי־חולים מחדרה צפונה — בהם תתבצע העבודה במתכונת שבת. מחר, צפויים שיבושים „רגילים". ובשבוע הבא, השבתות אזוריות נוספות.

דיווחים שהצטברו בהנהלת קופת חולים מבתי החולים ברחבי הארץ — מצביעים על החמרה במצב החולים הממתינים לניתוח. דחיית הניתוחים האלקטיביים, מזהיר נחום פסה מנכ"ל קופת חולים, יתכן שהיתה אפשרית לשבוע, שבועיים, מתחילת העיצומים, אולם עתה בחודש השלישי לשיבושים, מתגלים כל יום, מקרים של נזק בלתי־הפיך במחלות אורתופדיות, כלי דם, איבחון מוקדם וטיפול מונע של מחלות ממאירות, ניתוחי עיניים וניתוחי א.א.ג. הערכה זהירה ביותר מצביעה על דחייה של כחמשת אלפים ניתוחים חיוניים בתקופת העיצומים בבתי החולים של קופ"ח.

שתי הצעות

לאחר הדיון שנימשך אמש עד שעה מאוחרת בלילה של הצוות המקצועי שהקימה ועדת השרים לפיתרון משבר הבריאות, גובשו שתי הצעות לתוכנית כוללת לקיצור תורים — אחת של מנכ"ל משרד האוצר והשנייה של מנכ"ל משרד הבריאות כשבהצעת האחת הדגש הוא כלכלי יותר ובשנייה רפואי. היום בצהריים ייפגש הצוות לישיבה ארוכה ומסכמת. פגישת הברפלד־מדינה היום, מוגדרת ע"י גורמים במערכת הבריאות כבעלת חשיבות עליונה להמשך דיוני ועדת השרים.

מפלגת העבודה דחתה הזמנה שבדית: נושא הדיון חד־צדדי

דורית גמן

מפלגת העבודה החליטה לדחות הזמנה להשתתף בפורום תשלום של תנועת העבודה בשבדיה, אשר עורך דיון בנושא המזרח התיכון. לטענת המחלקה לקשרי חוץ של מפלגת העבודה התוכנית המוצעת על־ידי הפורום השבדי היא חד־צדדית וכל מטרתה לגנות את ישראל. במברק שנשלח על־ידי מפלגת העבודה אל המזמינים הודגש כי הסירוב להשתתף קשור לחד־צדדיות של התוכנית ולכך שהיא מבוססת על התקפה על ישראל. עוד נאמר במברק כי בתוכנית המוצעת אין שום דיון על נושא הטרור הפלשתיני וכי מארגניו מבקשים לבדוק את הקשר בין ישראל לדרום־אפריקה, אך לא את הקשר ההדוק בין הערבים לדרום־אפריקה. עוד נאמר במברק שנשלח על ידי מפלגת העבודה, לשבדיה כי המארגנים מתכוונים לדון על התחמשות ישראל ולא על החימוש ההולך וגובר של מדינות ערב.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ. עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378838 חשבון בבנק הדואר 4—44560—8
המען למכתבים: שירות שקדואר נע"ל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121, טל' 233161—8. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבמור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הפתעה בשינוי: פורז נבחר למקום השני — הקדים את עטשי ופורת

דורית גמן

הפתעה התחוללה אמש במועצת שינוי, כאשר המשפטן אברהם פורז נבחר למקום השני של הרשימה לכנסת. הוא הצליח לגבור על ח"כ זידאן עטשי וכן על שני המתמודדים הנוספים שרצו על המקום השני, פרופ' יהושע פורת וד"ר משה בקר. זידאן עטשי נבחר למקום הרביעי.

קודם לכן, בחרה מועצת שינוי, שבה 132 חברים, פה אחד את פרופ' אמנון רובינשטיין כמספר אחד ברשימת תנועת המרכז. רובינשטיין היה המועמד היחיד למקום הראשון.

כתבתנו מציינת, כי תנועת שינוי היא אחת משלושת הגופים המרכיבים את תנועת המרכז החדשה, שבה שותפים גם מפלגת ל"ע והמרכז הליבראלי. לשינוי הוקצו המקומות הראשון, השני, הרביעי והחמישי. המקומות השלישי והשישי מובטחים לנציגי ל"ע, המתכנסים היום לבחירת נציגיהם לרשימה. ההתמודדות המרכזית שתהיה היום בל"ע, היא על המקום השלישי ברשימת המרכז, והיא תתרכז במיוחד בין שניים מחמשת המועמדים למקום זה — ח"כ יצחק ארצי וצבי ניר מהדור הצעיר של ל"ע. למרכז הליבראלי נקבע המקום השביעי, שאינו נחשב כריאלי.

הליברלים יבחרו היום 15 מועמדים מ־55 מתמודדים

מודעי ושריר הכחישו „דילים" בין סיעותיהם

דורית גמן

מועצת המפלגה הליברלית דיווחה כי תבחר היום 15 נציגים מבין חמישים, המתמודדים מטעמה לרשימת הליכוד לכנסת ה־12. רק תשעת הנבחרים הראשונים נחשבים למקומות ריאליים.

אמש הכחישו ראשי המפלגה מודעי ושריר כאילו הסכימו ביניהם על חלוקה של מועמדים מוסכמים של שתי סיעותיהם.

חלק במצב קשה

תשעת הח"כים של הליבראלים, ביניהם גם השר גדעון פת, המתמודדים מול 41 מועמדים חדשים, עושים כל מאמץ להיבחר פעם נוספת. מצבם של אחדים מהם נחשב קשה, לאחר שמודעי ושריר הבטיחו לכמה ממקורביהם תמיכה. נודע, כי השר נסים פועל להשיג תמיכה של חברי המועצה בגדעון פת ובח"כ שרה דורון, וגם לבחירתם של ידידיה באארי ודרור חגואל. נסים אמר, כי לא יעלה על הדעת שהליבראלים יגישו רשימה שלא תהיה בה אישה, וציין ששרה דורון היא חברת כנסת מעולה.

בין השמות הבולטים של המועמדים החדשים נימצאים הח"כים לשעבר, מנחם סבידור, יהודה פרח, משה מרון, גוסטב בדיאן וידידיה באארי.

כמו כן, ראש המועצה המקומית של מטולה יוסי גולדברג, יו"ר המועצה הליבראלית יצחק קעטאבי, מנכ"ל משרד התיירות רפי פרנס, אריה זייף סמנכ"ל משרד החקלאות, יו"ר המועצה להימורים, גד אסולין, יו"ר דור ההמשך, משה ליפקה ראש מינהל מקרקעי ישראל ואחרים.

בסיבוב אחד

הבחירות היום ייערכו בסיבוב אחד, והדירוג ייעשה על־פי מספר הקולות שיקבל כל מועמד. אחד המועמדים — עמי פיינשטיין מרחובות, הודיע כבר כי יבוא למלון רמאדה בת"א, שם תבחר המועצה את נבחריה, שפנפנות חשופות חזה גדול שיישאו את שמו. כן יביא תופים רעשנים ותקליטנים שינגנו מוזיקה עם מגבירי קול בלובי של המלון. נודע כי המבצע הפרטי הזה, עלה לו כמה אלפי דולארים.

לצורך השמירה על הסדר, הוזמנו כ־70 אנשי בטחון משתי חברות שמירה. גם טפסי ההצבעה הוכנו בשיטה מיוחדת, כדי למנוע כל אפשרות של זיופים.

לאוטמן ושפירא: ניסים מדרדר את המשק — דרוש פיחות מייד

כתבנו הכלכלי בירושלים

ביקורת נוקבת על המדיניות הכלכלית של שר־האוצר הושמעה אתמול ע"י נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן ויו"ר ועדת הכספים אברהם שפירא. שניהם הזהירו שאם המשך המדיניות הנוכחית יידרדר המשק ותידרש נקיטת אמצעים מיידיים. שפירא אמר כבדבריו שיש לבצע פיחות מייד וזאת כדי לעזור לתעשיה המקומית. יו"ר ועדת הכספים אמר כי ב־1.1.89 צפויה הורדה במכסים ועל כן יש לבצע פיחות. שפירא הוסיף שבחודשים האחרונים שולמו פעמיים תוספות־יוקר ללא פיחות, והפיחות שהיה בינואר 1987 כבר „נאכל".

עשרה אקדמאים

(סוף מעמוד ראשון)

באוניברסיטת מאסצ'וסטס, נציגים ערבים מהמרכז ללימודים פלשתינים בפאריס ונציגים מכל מדינות אירופה. בסופו של הכנס, גובשה החלטה כי אין פתרון, מלבד הפתרון של הגדרה עצמית והקמת מדינה עצמאית לפלשתינים והכרה הדדית בינה לבין ישראל.

האינתיפאדה — לא הרס ישראל

ואליד צארק אמר, כי בכנס הדגישו הנציגים הפלשתינים שהאינתיפאדה אינה מיועדת להרס מדינת ישראל או להכחדתה, אלא באה להדגיש את הצורך בפיתרון פוליטי ברצועת עזה והגדה. בכנס נדונו 12 נושאים ולבקשת המשתתפים ייערך מעקב על יישום ההצעות, כן יוגשו מחקרים בנושאים שנדונו בכנס לכל המעוניין בעולם בעיקר למשרדים ממשלתיים ומבצעי מדיניות. ואליד צארק גורס כי בעצם הופעתו בכנס, היווה אטרקציה כאשר דיבר על זיקת היהודים למדינת ישראל. לטענתו, לא נתקל בעויינות והיה מקובל מאוד על הנציגים הפלשתינים. הוא חש כי הכנס היה המרשים והמועיל ביותר, מכל עשרות הכינוסים בהם השתתף בשנים האחרונות — עובדה שיש לברך עליה.

עמירב: הדהימו במתינותם

משה עמירב, משתתף אחר בכנס, אמר אתמול לכתב סוכנות אי.פי. כי „נדהם מהעמדה המתונה של הנציגים הפלשתינים. הם אמרו כי אש"ף מוכן להכיר בישראל ולסיים את הסכסוך במו"מ בתמורה להקמת מדינה פלשתינית בשטחים".

רבין: אין נוסחת פלא — נמשיך בהריסת בתים ומעצרים מינהליים

בצלאל עמיקם

מלחמת העצמאות לא הסתיימה ב־1949, היא נמשכת כבר 40 שנה, לובשת צורה ופושטת צורה" — זהו סיכומו של שר הביטחון יצחק רבין. השר הדגיש, כי לאנשים מסויימים היתה אשליה שבמהלך אחר, מלחמה אחת, כובגע אחד לגמור.

אין פתרון פלא למתרחש בשטחים. שר הביטחון נדרש אתמול לשורה ארוכה של הצעות לסדר היום, שהקיפו מכלול רחב, מרצח המתיישב במושב שקף, דרך האינתיפאדה, בסיוע אש"ף להתקוממות העימות בין צה"ל למתיישבים. על הרצח המכאיב אמר שר הביטחון כי המתיישב נרצח משום שהוא יהודי. השר סיפר, כי נציגי צה"ל ביקרו בישוב לפני המקרה, תיגברו את השמירה והגבירו את העירנות. הוא הביע צער על שהמתיישב לא נטל עימו את נשקו בצאתו לשדה.

שר הביטחון ציין, כי האינתיפאדה היא מלחמה, המקיפה אוכלוסיה רחבה שבה גרעין קשה וציבור רחב שמזדהה עימה. מידת השפעתו של הגורם המתסיס תלויה באמצעים שאנו נוקטים בהם. בשטחים יש שלטון צבאי. העקרון הנקוט הוא: אלימות תענה בכוח במסגרת החוק. „צה"ל מוגבל באשר ליעדיו וחייב לפעול במערכות אמצעים מגוונות. לא הוטל עליו להשיג פתרון מדיני, כלומר: שלום עם ירדן וקביעת מעמד קבע של השטחים."

בעומדו על מערכת הענישה אמר רבין כי המעצרים יימשכו וכך גם הריסת הבתים ככל שידרש כדי להביא שקט לשטחים. לדבריו המעצרים המינהליים מאפשרים שימוש בנשק זה נגד מסיתים ומבצעי פעולות אלימות. השר רבין ציין שב־5,500 מתושבי השטחים עצורים במחנות מעצר וכ־4,000 מחבלים עצורים בבתי כלא של שירות בתי הסוהר.

יש עימותים עם מתנחלים

על העימותים עם המתנחלים אמר שר הביטחון, כי המשטרה היא שמופקדת על העמדת התושבים הישראלים למשפט. הוא הורה, שקיימים עימותים ובכמה מקרים היה מגע פיסי חריף ונזרקו רימוני גז.

שר הביטחון מסר לכנסת בסיפוק, כי העברת הכספים לרשות ארגוני הטרור ושותפיהם בשטחים, צומצמה בשיעור ניכר.

לבקשת שר הביטחון הוסרו רוב ההצעות מסדר היום. מקצתן הועברו לדיון בוועדת החוץ וביטחון.

בין בעלי ההצעות היה ח"כ מאיר כהן אבירוב (ליכוד) שהרחיק לכת באומרו: „ארורים אותם פרופסורים מטיפי הר הצופים, המתחסדים והגרפים. ארורים אותם מורים המתעים עם ברמיו באומרם, שניתן להסכין ולהשלים עם המצב. הוא קרא להפעיל עסק דין מוות למחבלים.

דאגה מהטילים

סוריה מעוניינת בטילים ארוכי טווח כדי לפגוע בכל שטחי ישראל. עד כה היה הצבא הסורי מצוייד בטילים שיכלו לפגוע במטרות מ־60 עד 300 קילומטרים. עתה רוצים הסורים להשיג מסין הטילים שהטווח שלהם מאות קילומטרים.

שר הביטחון יצחק רבין, שאמר זאת בכנסת, הרגיש כי עדיין מוקדם לדבר על מכירת טילי מ. 9 מסין לסוריה, שכן פיתוח הטיל טרם הושלם ופיתוחו יקח לפחות שנה. עם זה שר הביטחון אינו מסתיר את דאגתו מאחר וטיל כזה יכול לשאת ראש נפץ כימי.

ח"כ יציב: מהאינתיפאדה נצא מכוערים מאוד

„חצי שנה משתוללת האינתיפאדה ועימה משתוללות בארץ שתי אשליות לאומיות איומות ונוראות: האשליה הפלשתינית כאילו הם מסוגלים להגיע להישגים מדיניים בלי תכנית מדינית ראציונלית שעשויה להתקבל על ידינו, ואשליה ישראלית, שהיא מסוכנת לא פחות כאילו ניתן לדכא את האינתיפאדה כפי שמדכאים פעילות פלילית" — אמר ח"כ יציב בהצעה לסדר היום במלאות חצי שנה לאינתיפאדה.

„לא נובס באינתיפאדה אך נצא ממנה מכוערים מאד מאד."

בטווח המיידי, תבע גדי יציב ליצור מסגרות ממוסדות לפעילות פוליטית, בלתי אלימה, של תושבי הגדה. בפתרון רדיקאלי הוא תבע „לנצח את האינתיפאדה על־ידי הצעת שלום שתעלה בקנה אחד עם האינטרסים הלאומיים־בטחוניים של מדינת ישראל ועם האינטרסים הלאומיים של הפלשתינים".

פורת הגיש תלונה נגד ח"כ נמיר לוועדת האתיקה

טוביה בסקינד

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, פנה היום ליו"ר הכנסת שלמה הלל וביקש ממנו להגיש תלונה לוועדת האתיקה של הכנסת נגד חברת הכנסת אורה נמיר.

מנכ"ל רשות השידור טוען, כי העובדה שחבר כנסת תוקף מן הדוכן עובד ציבור, בלא שיהיה באפשרותו של זה האחרון להתגונן, היא תופעה חמורה הסותרת את תקנון הכנסת.

פורת הוסיף ואמר, כי ניצול חסינותו של חבר כנסת לרצח אופי תוך מסירת עובדות לא נכונות ולא בדוקות, והכפשת שמו בכינויים, כמו „ביב השופכין המצחין הזה, שלעיתים יותר מדי מזומנות הוא מזוהם ולא רק מלוכלך", היא התבטאות חסרת תקדים. התבטאות זו מצריכה לדעתו התערבות מיידית של ועדת האתיקה. עם הגשת התלונה לוועדת האתיקה, הודיע פורת, כי עומדת לו הזכות להגיש בקשה להסיר את חסינותה של חברת הכנסת אורה נמיר, כדי שיוכל להגיש נגדה תביעה משפטית על־פי חוק לשון הרע.

גרנות: האם נמנע סיוע רפואי מתושבי אל־בוריג'?

כתב „על המשמר"

מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות תובע לבדוק „אם נכונות הידיעות בדבר מניעת סיוע רפואי לתושבי מחנה הפליטים אל בורייג' שברצועת עזה". הוא העלה את הדרישה לשר הביטחון עקב פניית האגודה לזכויות האזרח ותושבי המקום.

גרנות אמר שעפ"י המידע שהגיע אליו, נאסרה כניסת אמבולנסים למחנה, ומלאי התרופות שם הולך ואוזל, בלא אפשרות לחדשו. גרנות פנה לשר רבין לבדוק מייד את נכונות הידיעות.

ח"כ גד יציב ממפ"ם העלה את הנושא במהלך הדיון שיזם: „חצי שנה לאינתיפאדה".

ח"כ צבן: ועדת הכספים חייבת לבדוק עיסקת „פז"

בצלאל עמיקם

שרי האוצר והאנרגיה יוזמנו לוועדת הכספים של הכנסת בדחיפות לדיון בפרשת מכירת „פז" לג'ק ליברמן. ח"כ יאיר צבן אמר בוועדה, כי גם אם יש בידי הממשלה תירוץ פורמלי מפוקפק להתחמק מדיון כזה, הרי ברור שכוונת המחוקק היתה שנכס ממלכתי כזה לא יימכר לידיים פרטיות בלי שוועדת הכספים תבדוק את העיסקה.

צבן התריע מפני מתן פרטים לא נכונים בנושאים מהותיים ואמר, כי הנזק הכלכלי שעלול להגרם למדינה בעיסקה זו, יהיה כבד ביותר.

ח"כ גרוסמן: ליהודי בריה"מ חסרה היום מוטיבציה אידאית

חברת הכנסת חייקה גרוסמן, אמרה אתמול, כי „טוב היתה עושה הממשלה אם היתה מתחילה במעשה דה־פקטו ולא בהכרזה, המציירת אותה כארץ כפיה". בדיון, שהתפתח ערב העלאת ההצעה אמרה גרוסמן, כי „המאבק שלנו כיהודים בבריה"מ אינו על זכות הגירה, אלא על זכות עליה. ברית המועצות הכירה דה־פקטו בזכות העליה של היהודים. הכרה בעליה לישראל מצד בריה"מ היא הכרה בציונות.

גרוסמן הדגישה, כי „היום חסרה מוטיבציה אידאית ליהודי בריה"מ לעלות ארצה, עם זה, טוב היתה עושה הממשלה אם היתה מתחילה במעשה דה פקטו, ולא בהכרזה בלי לדעת אם יש לה כיסוי. הכרזה המעמידה את ישראל כארץ כפיה שאינה מממשת את הכרזותיה בתחום חרות האדם".

ליוסף סבת
מ"מ ראש העיר אור־יהודה
ברכות לרגל קבלת מעמד של עיר
סניף מפ"ם אור־יהודה
מחלקה מוניציפלית
מרכז מפ"ם

ראש הממשלה דוחה את דרישת השר שרון לפטר את שר הביטחון

יצחק שמיר: „לשרים יש זכות להביע דעתם, אבל מן הראוי היה להשאיר את נושא הביטחון מחוץ לוויכוח הפוליטי"

שלמה גלור

ראש הממשלה יצחק שמיר מקווה שנושא הביטחון ומערכת יחסי העבודה במשק לא יוכנסו לקלחת הוויכוח הפוליטי בין המפלגות. שמיר שדיבר במגדל העמק במהלך טקס הכרזתה לעיר, דחה את ביקורתו של השר שרון על שר הביטחון יצחק רבין ואת התביעה להחליפו.

„איני בלתי מרוצה מתיפקודו של שר הביטחון. לכל אחד", הוסיף שמיר, „יש זכות להביע את דעתו, כולל לשרים, אבל מן הראוי היה להשאיר את הביטחון מחוץ לויכוח הפוליטי". הוא הביע דאגה מן ההתרפה שחלה ביחסי העבודה במשק ואמר, כי הוא חושש שאווירת הבחירות תנוצל על־ידי המפלגות השונות לפגוע במשק ובכלכלה.

בתגובה לדברי אלוף (מיל.) יהושע שגיא, שהיה ראש אמ"ן, ואשר אמר שאל לנו להתפלא אם נמצא את הסורים במטולה כשל היעדר תגובה מתאימה של ישראל על כניסת דיוויזיות סוריות לביירות, אמר ראש הממשלה, כי יש לו ביטחון מלא שהסורים לא יגיעו למטולה מהסיבה הפשוטה שמטולה היא חלק ממדינת ישראל.

בהתייחסו לנושא השלום אמר, כי ישראל מוכנה לשבת למו"מ רציני בלא תנאים מוקדמים אבל, הרגיש, כל עוד היד המושטת לשלום אינה מתקבלת אלא במעשי חבלה, באבנים, בבקבוקי תבערה וברציחות, חייבת מדינת ישראל להגן על עצמה, דבר שתעשה בכל כוחה.

מאתמול מגדל העמק היא עיר בישראל. מגדל העמק נוסדה לפני 35 שנה כמעברה. במגדל העמק גרים היום כ־18,000 תושבים. בדברי ברכתו אמר רה"מ כי בימים קשים אלו של רציחות, הצתות וטרור מגדל העמק היא התשובה הציונית האמיתית של ישראל. בתמונה: ברכות לשמיר עם כניסתו לעיר (תצלום: יונתן סלינגר)

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדת בנין ערים מקומית אילת — בקשה להתרת הקלה בכנס בחריגה מת.ב.ע. מפורטת מס' 2/03/138.
מהות ההקלה: חריגה בגובה של 0.5 מ' מהמותר, חריגה של 0.74% אחוז בניה בוילה בשכ' גנים מגרש 91 רח' האיריס 4, גוש 40076 אילת.
שם המבקש: צייגר דוד וויקטוריה. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת, רח' חטיבת הנגב 5.
תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.
רפי הוכמן, יו"ר הועדה

● פרס החינוך למחדשי מסורת העדלאידע

משרד החינוך והתרבות העניק את פרס החינוך לצוות המורים ולמנהלת בית־הספר לאמנויות בתל־אביב, יעל העליון, על חידוש מסורת העדלאידע בתל־אביב.

בתעודה שהשר יצחק נבון מסר לידי המנהלת נאמר: „נמצאתם ראויים להערכה ולהוקרה על הכנת תוכניות לימודים ייחודיות ויישומן, על טיפוח מעורבות תלמידים בבית־הספר, על תרומה לתרבות ולקהילה ועל חידוש וביצוע מסורת העדלאידע בתל־אביב".

בית־הספר, שנוסד בשנת 1984, היה המוסד החינוכי הראשון בארץ ששם דגש על חינוך לאמנויות. (שע"ח)

ח"כ רייסר חיסל סיכויי המערך להעביר חוק הפרדת הבחירות

יורם בר

אתמול נחשף בכנסת תרגיל פרלמנטרי של ח"כ מיכה רייסר (ליכוד) שנועד לטרפד את חוק הפרדת הבחירות המוניציפליות מהבחירות לכנסת. את התרגיל ביצע ח"כ מיכה רייסר בשבתו בראש ישיבת ועדת הכנסת. הוא אישר בקשה של ח"כ אוריאל לין (ליכוד) לדחות את העלאת החוק המגביל ח"כ בעיסוקים נוספים בגלל ההתמודדויות הפנימיות במרכזי הליברלים.

רייסר קפץ על המציאה, הוא הביא לאישור הבקשה ויצר תקדים שיוכל להעזר בו בקבורת חוק ההפרדה. כעת ברור שחוק ההפרדה לא יעלה לדיון לפני ה־11 ביולי. ממועד זה ועד תום המושב בסוף יולי, לא יהיה למערך כל סיכוי להשלים חקיקת החוק. חברי המערך שתמכו בבקשת לין בוועדת הכנסת, נפלו למעשה בפח שטמן להם רייסר וחיסלו בכך את סיכויי העברת החוק החשוב ביותר למערך במושב זה.

לאסתר ויחזקאל סמוכיאן
מיטב הברכות לנשואי הבן
אבי עם בח"ל חנה
בית „על המשמר"

„השבוע" בקיבוץ הארצי
יופיע ביום שישי הבא — 1.7.88

כרוז מס' 20 קורא

(סוף מעמוד ראשון)

האורחי (הישראלי) ונגד השלטונות הצבאיים, בדרך של "מרי אורחי מלא".

להלן מפרטת ההנהגה את תוכנית הפעולה לתושבי השטחים בין ה־23 ביוני וה־5 ביולי, תחת הסיסמה "דבקות בערביותה של ירושלים".

תוכנית פעולה יומית

על פי הכרוז יהיה ה־23 ביוני "יום של סולידריות עם הסוחרים, ומחאה על החיפושים, העיקולים והמעצרים". ביום זה יש "להנחית מהלומות" על מרכזי המיסוי ועל אלה העובדים בהם.

ה־25 ביוני יהיה "יום של מאבק נגד האפלייה הגזעית, ויום של הזדהות עם דרום־אפריקה ועם כל העמים המדוכאים".

ה־26 ביוני יהיה "יום שלטון העם", אשר במהלכו יש להנחית מהלומות "על אלה המפרים את רצון עמנו ונגד המועצות המוניציפליות".

ה־28 ביוני, הוא "יום השנה לסיפוח ירושלים" בידי ישראל, והוכרז כיום של שביתה כללית, "על מנת להדגיש את ערביותה" של העיר.

ירושלים — בירה פלשתינית

ב־27 ביוני וב־29 בו יש לערוך הפגנות "בכל האזורים וביחוד בירושלים, תחת הסיסמה, ירושלים, בירת המדינה הפלשתינית".

ה־30 ביוני הוכרז כ"יום־הבניה הלאומי", תוך סולידריות עם האנשים אשר בתיהם נהרסו או נאטמו".

ה־1 ביולי הוכרז כ"יום המורשת הפלשתינית".

ה־2 ביולי יהיה יום סולידריות עם כל האסירים, ואילו ה־3 ביולי יהיה "יום הבריאות הלאומי".

ה־4 ביולי יוקדש לחיזוק "הוועדות הלאומיות וכוחות המחץ".

ל־5 ביולי הוכרזה שביתה כללית, במקביל להטלת חרם על כל המינהל האורחי. הכרוז, הנושא תאריך של ה־22 ביוני, מופיע תחת הכותרת "כרוז ירושלים".

הרוג ברפיח

תושב רפיח בן 20 הגיע אמש סמוך ל־8.30 בערב לביה"ח נאצר בחאן יונס במצב אנוש ושם נפטר מפצעיו. הצעירים שהביאו אותו טענו כי הוא נפגע בירייה של חיילי צה"ל בעת פיזור התקהלות. אמש החלו הפגנות סוערות ברפיח שהפכו עם הזמן להתפרעות אלימה שסיכנה את חיילי הכוח הצבאי שהוזעק למקום. החיילים הפעילו גז מדמיע וכדורי גומי ובשלב מאוחר יותר גם ירו באוויר לפזר את המתפרעים. כנראה שבמהלך פעולות אלה נפגע הצעיר המקומי. צה"ל בודק את הקשר בין ההתפרעות ותגובת החיילים לבין מותו של הצעיר המקומי.

חייל נפצע

במהלך פיזור המתקהלים נפצע חייל צה"ל באש מיריו באופן קל והועבר לביה"ח סורוקה בבאר שבע לקבלת טיפול רפואי.

שמיר: להדביר האלימות

"אנו חייבים להדביר את גל האלימות הנפשעת המכוון לערעור קיומנו בכל ארץ ישראל. השריפות וההצתות והוואנדליזם של עצים ברחבי הארץ והרצח האכזרי במושב שקף מוכיחים על תופעה פראית ורצחנית, פרי של שנאה פנטית אשר נושאיה רוצים לראות את כל אזרחי ישראל מתים ולהפוך לשממה את כל אשר הקמנו בארץ הזאת" — הצהיר אמש ראש־הממשלה יצחק שמיר, שדיבר במושב הנעילה של הוועד הפועל הציוני, בירושלים.

שמיר אמר כי יש לעקור בכל דרך אפשרית וסבירה את התופעה המסוכנת של השריפות וההצתות והוסיף בפנותו אל עוכרי הארץ כי "עם ישראל תמיד מוכן לדבר ולעשות למען השלום". עם זאת הוא הצהיר כי "אין אנו רוצים לגרום סבל ואבידות לאף אחד, אבל כאשר במקום להושיט לנו יד לשלום זורקים עלינו אבנים ובקבוקי תבערה — אין לנו דרך אחרת אלא להתגונן בכל כוחנו".

שמיר השיב לשאלה וציין כי צה"ל וכוחות הבטחון עושים מלאכה נאמנה וקשה בשבירת האלימות ובהגנה על האוכלוסיה מפני מעשי הטרור. כמו כן ציין מר שמיר כי פעולות אלה נעשות מתוך מחשבה שבעתיד "נחיה יחד עם הערבים בשלום".

שמיר ייחד דברים גם לנושא הוועידה הבינלאומית והסביר את עמדתו נגד ועידה כזאת באומרו שאיננו מדינה שהובסה במלחמה אשר מנצחיה מביאים אותה לוועידה בינלאומית כדי לקבוע את גבולותיה, את בטחונה ואת עתידה. "אלה מבין שכנינו התובעים ועידה בינלאומית כזאת עושים כך כי הם רוצים להתחמק ממו"מ ישיר שהוא ביטוי מובהק של הכרה ולגיטימיות". שמיר הוסיף כי מראיונות והתבטאויות האמריקניות הנשמעות לאחרונה על חוסר הרלוונטיות של הסכמי קמפ דייויד, אשר לדעת רה"מ הם הבסיס למגעים ולמו"מ עם הערבים, ולא ועידה בינלאומית. "אני סבור שקל מאוד להסביר לכל הוגנים בארה"ב, שאם ארה"ב תתנכר היום להתחייבויותיה לפי הסכמי קמפ דייויד — לא נוכל לתת אמון בהסכמים ובהתחייבויות שיוצעו לנו בעתיד".

ח"כ וואתד: הממשלה הורסת בתי ערבים בחסות החוק

בצלאל עמיקם

"בעולם הנאור, ממשלות מנסות להקל בתנאי הדיור של אזרחיהם. בישראל הממשלה הזו וקודמותיה יצרו בכוונה תחילה בעיות דיור במיגזר הערבי, בלי להציע אלטרנטיבה. הממשלה הורסת בתי ערבים במסווה של חוק מדינה —" אמר אתמול ח"כ מוחמד וואתד בהצעה לסדר היום בעניין הריסת בתים בטובו ובקלנסואה.

ח"כ וואתד תקף את ועדת מרקוביץ, שחברים בה בעלי אינטרסים מכל המשרדים בלא נציג ערבי אחד, ועדה שמחקה 40 כפרים ממפת המדינה, והגנתה את הציבור כשהתחזתה כשותרת את הבעיה.

ח"כ וואתד הציע לא להרוס בתים ולהשליך את יושביו לרחוב, בלי לדאוג להם לדיור חלופי. למצוא פתרון אלטרנטיבי כולל למצוקת הדיור במיגזר הערבי. להקצות קרקע לבניה בכפרים הערביים, הן לצרכי ציבור והן לזוגות צעירים.

השר משה ארנס הממונה על המיגזר הערבי, שלל את הדברים באומרו, כי המבנים שנהרסו הוקמו בלי היתר, בשלבי התחלה ולא היו מאוכלסים. ארנס, שדרישתו להסיר את ההצעה מסדר היום התקבלה, קרא לערבים לציית לחוקי התכנון והבניה.

נחנכה ספריה ע"ש מאיוס בגבעת־חביבה

במעמד משפחת מאיוס, חברי קיבוץ גת, נציג מרכז מפ"ם, מוקיריו וידידיו של יעקב מאיוס, נערך במכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה, טקס להנצחת זכרו של יעקב במסגרת חנוכת ספרייה על שמו.

דברים במעמד זה נשאו רני טריינין, בשם הנהלת גבעת־חביבה, יורם מירון, בשם המכון ללימודים ערביים; דן ווישניצר בשם תנועת השלום בישראל, ויוסף גילת, בשם קיבוץ גת; חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם הרצה הרצאה מקיפה ומעניינת על הנושא: "מדיניות השלום של מפ"ם". אחרי הסרת הלוט מלוח ההנצחה, קרא אבנר, בנו של יעקב שיר ברוח השלום אידיה את. הבאים והנחתה את הטקס מטעם המכון שרה אוסצקי.

אסירי ציון לשעבר: טיסות ישירות היו צריכות להיות מזמן

השר צור תקף פעילי עליה מבריה"מ על שאינם תומכים בהחלטת הממשלה בעניין

דני בירן

שר הקליטה יעקב צור הוכיח אתמול מעל דוכן הכנסת את פעילי העליה מבריה"מ על שאינם תומכים בהחלטת הממשלה בעניין ה"טיסות הישירות" מבריה"מ. באותה שעה הביעה אתמול "המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ" את תמיכתה הנמרצת בהחלטת הממשלה לבצע את תכנית ה"טיסות הישירות" דרך רומניה.

במסיבת עיתונאים הם אמרו, כי תהיה זו טעות היסטורית להילחם בהחלטת הממשלה". הם הביעו התנגדות לעמדותיהם של נתן שרנסקי ואידה נודל, המתנגדים להחלטת הממשלה. מארק דמשיץ, שנידון על מעורבותו בחטיפת מטוס ללנינגרד מתוך כוונה לברוח למערב, נידון לעונש מוות, שהומתק ל־15 שנות מאסר, אמר, כי הוא מבטא בדבריו דיעה של מאות אסירי ציון. לדבריו, הוא מצטער שהמלצה בדבר ה"טיסות הישירות" לא נתקבלה לפני זמן רב.

"היהודים יכולים לבחור בין האפשרות להישאר בבריה"מ, לעלות לישראל או לכל מדינה אחרת ובאפשרותם גם להחליט על ניהול מאבק כפי שעשו זאת אחיהם בשנות ה־70", ציין דימשיץ. דוד יעקב, אסיר ציון לשעבר, פנה לכל המתנגדים בקריאה של הרגע האחרון כדי שלא יפריעו לממשלת ישראל לפעול להצלת יהודים. לב אלברט, גם הוא אסיר ציון לשעבר, ציין, כי אחוז ההתבוללות בארה"ב גדול יותר מאשר בבריה"מ, דבר המחייב להביא העולים לישראל".

אבא טרטוטה, שהיה מסורב עליה במשך 15 שנה, והגיע לישראל לפני שבעה חודשים תקף את הנושרים וכינה אותם "גנבים". "הם גונבים את מקומם של הציונים האמיתיים שרוצים לעלות לישראל ואת תמיכתן של מדינות, הרואות בהם פליטים יהודים אף שאין הם פליטים כלל", הדגיש. אחרון הדוברים היה ויקטור פולסקי, שהיה מפעילי העליה הבולטים בשנות ה־70, אמר "ישנם מיני ארגונים שתחת מסווה של פעילי עליה רוצים לעשות לעצמם שם. אחד מפעילים אלה הוא יורי שטרן מן "המרכז למידע", שלא היה אפילו יום אחד פעיל עליה בבריה"מ ופתאום נעשה בארץ פעיל עליה". הוא ציין עוד, כי הצעדה מפריעה גם לשלטונות בריה"מ משום שאינם יכולים להציג הסכמתם לאפשר ליהודים לצאת מבריה"מ.

עובדי "פרי־הגליל" מבקשים מבני גאון בדיקה מקפת

הפסדים עצומים נגרמו עקב החלטות שגויות של ההנהלה

הנהלת כור: הטענות ייבדקו ויתקיים דיון בהשתתפות העובדים וההנהלה

יהודה צור

ועד עובדי מפעל "פרי הגליל" מחצור, השייך לקונצרן כור פנה לפני שבועיים למנכ"ל בני גאון וביקש להורות על בדיקה מקיפה של הנעשה במפעל. לדברי ועד העובדים, נגרמו הפסדים של מאות אלפי דולרים בגלל החלטות לא נכונות של הנהלת המפעל. פרטים אלה נמסרו גם בישיבת חירום של מועצת פועלי חצור לפני כמה ימים. ועד העובדים צרף מסמך מפורט בעניין טענותיו בתוספת מסמכים ותמונות תוצרת המפעל המייצר מזון קפוא ושימורים, שנזרקו לזבל משום שהתקלקלו. שווי הסחורה מוערך במאות אלפי דולרים.

למפעל הגיע לפני פחות משנה יעקב גלבוע חבר קיבוץ אלונים לשעבר, שניהל לאחרונה את מפעל "פרי העמק" שנקלע לחובות כבדים. לאחר שיעקב גלבוע התמנה כמנכ"ל הגיע למפעל דני בן ישי כממלא מקומו, תפקיד שלא היה קיים עד אז. לטענת העובדים לבן ישי אין כישורים בתחום הניהול בענף המזון. לטענת העובדים רבות מן ההחלטות התקבלו ע"י דני בן ישי לאחר שהמנכ"ל שהה בחו"ל כחמש פעמים. כך למשל החליט על כניסה לשיטה חדשה של ייצור חרד קפוא. הדבר גרם להפסדים של קרוב ל־200 אלף דולר, טוענים העובדים, כי מסתבר שאיש כמעט לא חפץ בסחורה הזו והיא שמורה עתה במפעל עם כל הוצאות המימון הכרוכות בכך בנוסף להוצאות הישירות.

קו ייצור נכשל

החלטה שגויה נוספת לדעת העובדים כפי שהתברר בדיעבד, היתה רכישת חומר גלם תמורת שלושה ש"ח עבור ק"ג פיטריות להקפאתם מתוך תקווה למכור אותם במחיר כפול. התוצאה היתה שלא נמצאו קונים לסחורה והיא מאוחסנת כיום. העובדים טוענים שבמקרה זה בוזבזו 120 אלף שקלים. עוד טוענים העובדים, כי נרכשה שיטה חדשה להקפאת תפוחי עץ ותוצרת חקלאית אחרת מ"מילור" לרבות השכרת קו ייצור ב־20 אלף דולר לשנה לאחר שהשיטה נכשלה במקומות אחרים. לדברי העובדים, מדובר בשיטה חדשה להכנת שימורים בקופסאות. בייצור זה הושקעו כמליון ו־700 אלף דולר. מ־23 במאי החלו קופסאות מייצור זה להתפוצץ במחסנית ועד שישה ביוני שבועיים לאחר מכן כאשר הממצאים נשלחו למנכ"ל כור בני גאון הגיעו ההפסדים ל־100 אלף דולר. העובדים מציינים שהדבר נעשה תוך התנגדות הטכנולוג של המפעל.

העובדים מציינים, שמאז נכנס המנכ"ל החדש לתפקידו הפחיתה ההנהלה את מספר העובדים ב־20%, אולם גדל מספר האנשים בהנהלה ובתפקידים אדמיניסטרטיביים ונוצרו תפקידים שלא היו קיימים עד כה. ועד העובדים טוען שברבעון האחרון של השנה היו למפעל הפסדים של כ־700 אלף דולר.

העובדים מציינים, כי הם חוששים מהסתבכותו של המפעל ושהצורך להבריאו יפול על כתפיהם. בתגובה מסרה אתמול דוברת כור חוה גבע "לאחר הגשת המסמכים לבני גאון מנכ"ל כור, הועבר הנושא למנכ"ל חטיבת מזון של כור שלמה אילת, שקיים פגישה עם מזכיר ועד העובדים. למזכיר הוועד הובטח שכל הטענות יבדקו ויתקיים דיון משותף בהשתתפות הוועד וההנהלה "פרי הגליל" וילובנו כל הבעיות. דוברת כור הוסיפה שהמפעל "פרי הגליל" נמצא בשנה האחרונה בתנופה. התפוקה גדלה ב־50% והייצוא ב־80% לעומת 1986.

מתחת לאניית מעפילים

אגף חדש חונך ברחבה מתחת לאניית המעפילים "אף על פי כן", שהיא עצמה מוצג במוזיאון. באגף החדש שני נושאים ראשיים: תקופת חמרי 1947־1946 ומחנות הגירוש בקפריסין. מדור מיוחד מוקדש לכ"ג יורדי הסירה ופלי"ם, התצוגה כוללת חפצים מקוריים ומשוחזרים, תעודות מקוריות, צילומים ואמצעים אורקוליים המלווים בהסבר עברי־אנגלי.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־23.6–29.6.88

יום חמישי — 23.6
במרכז — 9.00 — מטה בחירות מורחב
במרכז — 13.30 — מטה חינוך
קיבוץ גבעת־עוז — 13.30 — י. סולומון, מ. אלמליח, פ. גרוב, א. גריפיס, ש. דורון, א. רגב — יום בישוב
סניף רמלה — 19.30 — חנן ארז — אסיפת חברים

יום שישי — 24.6
קיבוץ יד־מרדכי — 9.00 — אמרי רון, יוסי סולומון, פיני גרוב – כנס מזכירים וועדות פוליטיות של איזור הדרום
בנושא: ● למה דווקא מפ"ם ● התארגנות קיבוצית אזורית
קיבוץ געש — 21.00 — אילן גילאון, אידריס מואסי — פנל פוליטי

יום שבת — 25.6
סניף נצרת — 18.00 — חנן ארז — אסיפת חברים חגיגית – חלוקת פנקסים
סניף תל־אביב — 19.30 — דוד שטוקפיש, חדוה שמחוני – מועדון יידיש
סניף חולון — 20.00 — הסופר שלמה ורזיגר — מועדון יידיש
קיבוץ מעברות — 21.00 — ח"כ אלעזר גרנות — שיחת קיבוץ

יום ראשון — 26.6
סניף בית־שאן — 8.00 — וולדי מורג — מטה בחירות
סניף עפולה — 9.30 — וולדי מורג — מטה בחירות
סניף תל־אביב — 17.00 — אסתר עופר — העובדת השכירה
סניף ראשון־לציון — 18.30 — גורייבסקי, מ. שחר, ש. בטלמן — מועדון יידיש

יום שני — 27.6
סניף ר"ג־גבעתיים — 10.00 — פרופ' וודי — חוג להיסטוריה יהודית
סניף נצרת — 16.30 — אפרים ז'ילוני, אברהם אחיעזרא, נתן בקלר – חוג בית
סניף תל־אביב — 19.00 — אמרי רון — מזכירות מורחבת
סניף לוד — 19.00 — אילן גילאון — דור צעיר

יריד הוועדים המרכזי — מתקיים בתל־אביב בגן פנורמה
בימים 27–28–29.6.88 בשעות 11.00–17.00
משתתפים: פיני גרוב, מישל אלמליח, יוסי סולומון
הנושא: החתמה על מגילת עצמאות העובדים

יום שלישי — 28.6
מרכז מפ"ם — בבית ההארחה של שפיים
הזקוקים להסעה תורה הביתה
יתקשרו לעיינה במחלקת ארגון

יום רביעי — 29.6
סניף רמת־גן–גבעתיים — 18.30 — מתתיהו בר רצון — הספרות הארץ־ישראלית, במועדון הרא"ח 176
סניף תל־אביב — 19.00 — צבי רובל — העובדת השכירה
מוסד "שומריה" — 19.30 — ח"כ אלעזר גרנות — סמינר מדריכים של השוה"צ

איגוד מקצועי

יום ראשון — 26.6
במרכז — 14.00 — חנן ארז, אפרים ז'ילוני, דב אלקנוני, נועה מן — מטה בחירות איגודים מקצועיים

יום שני — 27.6
קרית־אתא — 18.30 — דב אלקנוני, ישראל קופלר — ישיבת מזכירות מורחבת

מכונית תופת התפוצצה בביירות הנוצרית, ליד מטהו של ג'עג'ע

שניים נהרגו ו־19 נפצעו ● ג'עג'ע מאשים את חובייקה ● נמשכים הקרבות במחנות הפלשתיניים ● "מאות שומרים על בני הערובה"

דפנה ורדי (בריטניה)
רויטר, סי"ץ

ביירות. — מכונית תופת התפוצצה אתמול ליד מטה המיליציה הנוצרית "הכוחות הלבנוניים". עד כה ידוע על שני הרוגים ו־19 פצועים. מטען חומר נפץ שני נתגלה בקרבת מקום ופורק — מסרו מקורות המיליציה הנוצרית.

מנהיג המיליציה, סמיר ג'עג'ע, האשים אתמול את אלי חובייקה, מי שהיה קודם מפקד המיליציה, והתחבר עם הכוחות הפרו־סוריים, באחריות לפיצוץ. לדבריו, מטרתו היא ליצור תוהו ובוהו במזרח ביירות על־ידי הריגת אזרחים.

גבר צועק נושא בידיו גופת אשה שנהרגה בפיצוץ בביירות (צילום: אי.פי.)

9 פלשתינים נהרגו במחנות

תשעה פלשתינים נהרגו בקרבות ביום ג' בלילה בין אנשי ערפאת ואבו מוסה במחנות שאתילה וברג' בראג'נה בדרום ביירות. חילופי האש ממרגמות, תותחים ומקלעים גרמו לבריחתם של רוב תושבי המחנות.

"הסורים כיתרו אזור בני הערובה"

הכוחות הסוריים כיתרו את האזור שבו מוחזקים 15 בני ערובה מערביים, מסר אתמול הבריטי "אינדיפנדנט".

העיתון מסר מפי קציני ביון סורים, כי בני הערובה מוחזקים בידי אנשי חיזבאללה, בתוך קסרקטין, וכי ההוכחות על כך נתקבלו מחברי המיליציה השיעית אמל ומתושבים המתגוררים באזור.

כל הקבוצה מוחזקת במחנה היי מעדי, באזור שיאח, הקרוב לנקודת המפגש בין כוחות חיזבאללה לאמל, במרתף אשר שמירתו קפדנית ביותר. שני מפקדי כוח השמירה הם עבדול הדי חמדי, אשר שני אחיו יושבים במאסר במערב גרמניה לאחר שהורשעו בפעולות טרור, ועימאד מונייה, אשר מטרתו האישית היא להשיג את שחרור גיסו הכלוא בכווית על מעשי חבלה.

העיתון מצטט אנשי ביטחון הסבורים כי אין סיכוי להשתלט על הקסרקטין. על הבניין מופקדים מאות שומרים.

קנדה גירשה 17 דיפלומטים סובייטים בגלל ריגול תעשייתי

רויטר

טורונטו. — ממשלת קנדה גירשה 17 דיפלומטים סובייטים באשמת ריגול תעשייתי, הודיע ראש ממשלת קנדה, בראיין מאלרוני.

מאלרוני שאישר את האשמות הריגול, אמר בתום ועידת הפסגה הכלכלית של שבע המעצמות צעדים תקיפים מסויימים", והוסיף, כי מידע נוסף יפורסם בהודעה לבית הנבחרים באוטבה. צו הגירוש נמסר בשבוע שעבר לנציגים הסובייטים.

שניים מהדיפלומטים המגורשים נמנים עם צוות השגרירות הסובייטית באוטבה, ושישה אחרים המתועשות בטורונטו "אני יכול לאשר לכם כי נקטנו בשבוע שעבר חברי הקונסוליה הסובייטית במונטריאול. תשעה דיפלומטים סובייטים אחרים, שכבר עזבו את המדינה, נצטוו לא לשוב לקנדה.

ראש ממשלת קנדה, שנשאל אם פרשה זו לא תפגע ביחסים עם ברית המועצות, לא מתח ביקורת ישירה על מוסקווה, אך אמר כי ממשלות מערביות חייבות להמשיך ולגלות עירנות. לא ברור אם ההאשמות קשורות במעצרו בראשית הבוקר של סטיפן ג'וזף רטקיי, יליד קנדה ממוצא הונגרי, שהואשם בריגול למען ברית־המועצות, ונחקר ע"י שלטונות קנדה וארצות־הברית בשנתיים האחרונות.

צלבי קרס על קברו של דרייפוס

ארנון יפה (צרפת)

קברו של קפיטאן דרייפוס חולל בצלבי־קרס בבית־העלמין של מונפרנס, בלב פאריס, בשעה שוועידת הרבנים הצרפתיים הביעה דאגה נוכח התקפות חוזרות ונשנות על בתי־הכנסת.

עלייה לדולר וירידה לין לאחר פסגת טורונטו

רויטר

לונדון. — הדולר התחזק והין ירד אתמול בשוקי הכספים באירופה לאחר שמשקיעים וברוקרים התעודדו מההתחייבות בפסגה הכלכלית בטורונטו להמשיך ולשמור על יציבות בשווקים הפיננסיים.

המניות בבורסות של אירופה עלו בעקבות עליה בבורסה של טוקיו, הגדולה בעולם, נרשמו ירידות בגלל מימוש רווחים.

הדולר עלה ביותר מחצי פניג ל־1.764 מארק וצבר 1.25 סנט כנגד הליש"ט ושערו היה 1.772 דולר.

הבונדסבנק מכר דולרים כדי להאט את עליית הדולר נגד המארק, בעיקר בגלל חשש מאינפלציה במערב גרמניה, בגלל עליית מחירי היבוא.

הין ירד. הדולר קפץ בכמעט שני ין, ל־128.38 ין, השער הגבוה ביותר של המטבע היפני כנגד הדולר מאז מארס.

הזהב ירד, ומחירו נקבע ב"פיקס" של לונדון ל־449.80 דולר לאונקיה — ירידה של 1.85 דולר לעומת היום הקודם.

אנגליה העלתה אתמול את הריבית בפעם השלישית החודש, בניסיון נוסף לרסן את הצריכה ואת האינפלציה.

"בנק אוף אינגלנד" העלה את שער הריבית על הלוואותיו לבנקים בחצי אחוז, ל־9 אחוז. גם ההעלאות הקודמות היו של חצי אחוז בכל פעם, ב־2 וב־6 ביוני.

בוול סטריט עלה מדד דאו ג'ונס ב־41 נקודות בשעות הראשונות של המסחר, ולאחר מכן הוקטנה העלייה ל־34.50 נקודות, לרמה של 144.03.

המחזור בבורסה הניו יורקית היה כבד במיוחד, ו־45 מיליון מניות החליפו ידיים תוך חצי שעה. "השוק חזק מאוד היום, חזק מאוד", אמר אחד הברוקרים.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 22.6.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7032	1.7245	1.7160
דולר אמריקני	1	1.55	1.63	1.5881	1.6079	1.5990
מרק גרמני	1	0.88	0.93	0.9003	0.9115	0.9071
לירה שטרלינג	1	2.76	2.90	2.8133	2.8484	2.8398
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2673	0.2706	0.2692
ין יפני	100	1.21	1.27	1.2354	1.2508	1.2477
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7982	0.8081	0.8057
פרנק שוויצרי	1	1.06	1.12	1.0836	1.0972	1.0918
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2596	0.2629	0.2616
כתר נורבגי	1	0.24	0.26	0.2486	0.2518	0.2505
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2368	0.2398	0.2386
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3807	0.3854	0.3831
דולר קנדי	1	1.29	1.35	1.3150	1.3314	1.3242
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.35	1.3028	1.3190	1.3166
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.58	0.6939	0.7025	0.6986
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4303	0.4357	0.4334
שילינג אוסטרי	10	1.26	1.32	1.2802	1.2962	1.2893
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.27	1.2155	1.2307	1.2234

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי "חותם"

מוסף שבת
● הסיפור שמאחורי הרצח במושב שקף – כרמלה לכיש
● אגודת העיתונאים. מה קורה בתוכה – עמירם כהן
● להזדקן בכבוד בכורסת מבקר המדינה – חנה איש־הורביץ
● חופי תל־אביב – בתוך מה אנחנו שוחים – ורד לוי
● רוצחים עלומי־שם. תיק עזרי המעורר תמיהות מחודשות – יעל לוטן
● יש דיבור (עמוד לנוער): פרפרים הם חופשיים
● יוסף מונדי – רשימות מן התבית; עדנה רזו – ציטוטים; עופר ניר – רואים את הקולות; דורית קדר – תערוכות; דני ורט – קולנוע

דף לספרות
● "בין ישראל לבין העם היהודי" – הספר "שלטון משחית, סוף הדרך", שיחות עם יצחק בן־אהרון
● "האלף המשולשת" – פרק מרומן מאת גדעון תלפז

חותם
● כמו ילד האמנתי להם – פיני גרוב רץ לכנסת – מאת שלמה גלזר
● ומה הם עשו בשביל ההתיישבות? – חגי מירום וגדליה גל, נציגים חדשים – מאת גבי בשן
● אומץ לאומץ – חיילים מאומצים בצה"ל – מאת עודד שלומות
● כמו גזע עשו ממנו – מתבודד על החוף – מאת אחוד דור
● 21, 22, עשרים ושלוש, ארבע, חמש ושש – תנועת "השנה ה־21", גדי בן־עזר – מאת שרה בן־הלל
● הלאה ירדן – פיתוח המעורר ויכוח, על קטע הירדן שמצפון לכנרת – מאת דני בירן
● סטריפטיז, נכון לעכשיו – סטריפטיז 88' ב"צוותא" – מאת יוסי ונונו
● הציירת הראשונה לציון – ציונה תגר, ציירת ישראלית – מאת אלישבע איילון
● מפגשים עם העולם השלישי – פסטיבל "קולות מהעולם השלישי" בהגיעות אל הנגב – מאת עופר ניר
● האשה והיונה – שלוש שנים למות הצייר משה פרופס – מאת חיים מאור

מדורים ושורים
● שלום בית – מאת חיה יוסף
● עודד ליפשיץ; אלי הכהן; גגן; מיכאל הוסגור; יובל דניאלי ועלי אלון; זאב צחור; נגה קוגן; יעקב לזר; שמואל בונים

ולדהיים יארח האפיפיור בביקורו השני באוסטריה

אהרון ניר (איטליה)

האפיפיור יוחנן פאולוס השני יצא אתמול לביקור באוסטריה, בה ישהה חמישה ימים, זהו ביקורו השני באוסטריה. בשדה התעופה של וינה, ואחר כך בהופבורג, ארמון שושלת האבסבורגים, יקבל את פניו הנשיא האוסטרי, קורט ולדהיים, שהתארח לפני שנה בוואתיקן.

חוגים אנטי נאציים מתכוונים להפגין נגד ביקור האפיפיור ופגישותיו עם ולדהיים.

בכוונה להוציא את העוקץ הפרו־נאצי מפגישתו עם ולדהיים, יערוך האפיפיור ביום ו' ביקור בקהילה היהודית של וינה, ואחר הצהריים ייצא למחנה ההשמדה של מטהאוזן, שם יתבודד בתפילה. לאחר ביקורו בוינה ובמטהאוזן יבקר האפיפיור בזלצבורג ובכמה מקומות קדושים לפולחן הקתולי באוסטריה.

ביקורו של האפיפיור נועד לגשר על סכסוך בין הכס הקדוש והכנסיה האוסטרית. הקתולים האוסטריים הביעו לאחרונה מורת רוח ממינויו של נזיר ממסדר הבנדיקטינים, לארכיהגמון של וינה. האפיפיור מתכוון להדגיש בביקורו כי מינוי בישופים הוא בסמכותו, ולא בסמכות המועצות הארציות של הבישופים או הכמרים המקומיים.

"ערפאת דיבר באלג'יר בעד החזרת מצרים לפסגה"

אורי הורוביץ

העיתון המצרי "אלאהלי" מגלה פרטים מהדיונים הסגורים שקיימו ראשי מדינות ערב באלג'יר, על החזרת מצרים לליגה הערבית. לפי העיתון, התקיימה ישיבה לא רשמית, שדנה רק בנושא זה, ולמעשה תמכו כל השליטים הערביים, למעט שליטי סוריה ולוב, בהחזרת מצרים למוסד הפסגה.

ערפאת טען בישיבה, שחזרת מצרים הכרחית למען בניית עמדה ערבית מאוחדת מול ישראל. לבסוף, בגלל התנאים שהציבו לוב וסוריה, הוקמה ועדה שכוללת את אש"ף, כווית, עיראק וצפון תימן, שתבחן את הדרכים להביא להסכמה כלל־ערבית לשיתוף מצרים בפסגה הבאה של ראשי מדינות ערב, שתהיה בריאד.

47 נשרפו למוות במנזר קופטי עתיק בדרום מצרים

רויטר

קוסאיה, מצרים. — 47 איש נשרפו למוות במנזר עתיק סמוך לקוסאיה שבדרום מצרים, כאשר אש אחזה באהלי המבקרים במנזר אל־מוחראק. הדליקה פרצה במנזר מוקף החומות שלשום בחצות, מהתפוצצות מכלי גז, ונמשכה שבע שעות. כבאים שהוזעקו מהיישובים הסמוכים נאבקו במשך כל הלילה, והשתלטו על הדליקה רק בבוקר.

כל ההרוגים הם מצרים. 15 איש שנפצעו בדליקה אושפזו בבית חולים בקוסאיה ובעיר הסמוכה אסיוט, 400 ק"מ מדרום לקהיר.

המנזר, הבנוי עץ ולבנים, שהוא אחד המנזרים המרכזיים של הנוצרים הקופטיים במצרים, ניזוק באש. אף אחד מבין 50 הנזירים לא נפגע בדליקה.

על פי המסורת הקופטית, היה המנזר הזה תחנה בבריחת משפחתו של ישו למצרים.

דו"ח: מיליון ילדים בשנה נמכרים למטרות זנות

סי"ץ

ליסבון. — מדי שנה נחטפים או נמכרים כמיליון ילדים ברחבי העולם למטרות זנות — זו ההערכה הכלולה בדו"ח שהוגש אמש למועצת אירופה, המתכנסת בליסבון.

שרי המשפטים של 21 המדינות החברות במועצה זו יחפשו, משך יומיים, אמצעים להילחם בתופעה. לפי הדו"ח, "מתייחסים לילדים כאל סחורה, ומעבירים אותם מיבשת ליבשת, המודרניזציה בתחום האודיו־ויזואלי תרמה להרחבת הניצול המיני של ילדים אלה".

לפי דו"ח זה, מתנהל המסחר בילדים באמצעות חמש רשתות גדולות: מאמריקה הלטינית לאירופה ולמזרח התיכון, מדרום־מזרח אסיה לאותם אזורים בתוך אירופה, שם מנצלים ילדות קטנות מקומיות ומאמריקה הלטינית, מאיזורים שונים של מערב אפריקה ושוק משגשג במדינות ערב.

הדו"ח מציין כי המסחר מתנהל באמצעות מתווכים וארגוני פשע המספקים את הילדים ללקוחות עשירים. הסכומים המחליפים ידיים במסחר מתועב זה נאמדים ב־5 מיליארד דולר בשנה.

עוד נאמר בדו"ח כי מעריכים שבהולנד עוברים כ־1,000 ילדים לשנה לזנות ובפאריז לבדה 5,000 נערים ו־3,000 ילדות.

נגיף שפעת חדש הרג 11 בני אדם בניו זילנד

רויטר

ולינגטון. — שלטונות הבריאות בניו זילנד הודיעו אתמול, כי נגיף שפעת חדש התפשט וכבר גרם למותם של 11 בני אדם.

דייויד פטרסון, מומחה לנגיפים ממכון הבריאות הלאומי, הודיע כי לנגיף ניתן בינתיים השם אי/כריסטצ'רץ' על שם העיר בה פגע. הוא אמר כי יעברו עוד מספר שבועות עד שניתן יהיה לזהות את הזן החדש של הנגיף בצורה החלטית.

המומחה אמר, כי היתה זו ההתפרצות הקשה ביותר של שפעת בניו זילנד בשנים האחרונות. סימני המחלה הם: כאבים בשרירים, דלקת גרון ועיניים, כאבי ראש קשים וחום.

"גברה הנוכחות הצבאית של ישראל בפיליפינים"

אורי הורוביץ

הנוכחות הישראלית בפיליפינים בתחומים הצבאיים הכלכליים ובארגונים ממשלתיים גברה באופן ניכר בתקופת שלטונה של אקינו — מסרו מקורות מערביים לעיתון "אלאיתיחאד" היוצא לאור באבודאבי.

ישראל מסייעת עתה לכוחות הביטחון של הפיליפינים במלחמתם נגד המורדים, כן מסייעת ישראל באימונם של משמרות אזרחיים, השומרים על מוסדות שונים ברחבי המדינה. ישראל עושה זאת, על־פי אותם מקורות, בתיאום מלא עם ארה"ב.

על חיים

אשרת-כניסה להידברות

לאחר תקופה ארוכה של סכסוכים קשים, מדינות צפון-אפריקה חושבות על איחוד כלכלי ■ בסיס לשגשוג, או זרע-פורענות?

אורי הורוביץ

בימים אלה מנשבות רוחות חדשות ברחבי מדינות צפון-אפריקה, (לוב, טוניס, מרוקו, אלג'יר, מאוריטניה) רוחות הנושאות עימן בשורות טובות לאורחים. כמעט מדי יום נמסר על צעדים, להבאת יתר-פתיחות ביחסים בין המדינות, וההשפעה על מצב האזרח הקטן היא מיידית: פתיחת גבולות, ביטול אשרות-כניסה, אפשרות לעבור ממקום למקום לצורך עבודה, חידוש קשרי טלפון, חידוש קשרי תחבורה אווירית, ימית ויבשתית.

מצב חדש זה בא אחרי תקופה ממושכת של סכסוכים קשים בין מדינות צפון-אפריקה. רק בימים אלה, למרות שכל הבעיות שגרמו לסכסוכים אלה לא נפתרו, נוצרה הידברות בין ראשי המדינות. שיאה של הידברות זו, במפגש ההיסטורי, שהיה ב-10 בחודש בין חמשת ראשי המדינות: מועמר קדפי, שאזלי בן ג'דיד, חסאן השני, זין בן-עלי-אבדין (טוניס) ושליט מאוריטניה (ולד-טאיע).

היתה זו הפעם הראשונה מאז שמדינות אלה קיבלו את עצמאותן המדינית, שראשי חמש המדינות, המרכיבות את המגרב הגדול, נפגשו בצוותא. המאיץ הגדול למפגש היה כינוס פיסגת ראשי מדינות-ערב באלג'יר. כמו כן, סייעו לכך פעולותיהם המתמשכות של מלך ערב-הסעודית המלך פאהד, ושליט לוב, מועמר קדפי, שעודדו את היריבות הגדולות, מרוקו ואלג'יר, להתפשר ביניהן. שתי מדינות אלו ניתקו את היחסים ביניהן ב-1971, בעקבות הקרבות שהתחוללו בין צבאותיהם, בשל תמיכת אלג'יריה במחתרת "הפוליסאריו".

קבלת-פנים מפוארת

נשיא אלג'יריה הנוכחי, שאזלי בן ג'דיד, החל בתקופה האחרונה במדיניות של פתיחות כלפי מרוקו. זאת, כשהוא מנהל ויכוח מר עם חלק מאנשי מפלגתו — חזית השחרור הלאומי — שאינם מוכנים לוותר כהאריה בנושא דרישות "הפוליסאריו". מחתרת זו דורשת זכות הגדרה עצמית ועצמאות מדינית לחבל הסהרה המערבי. בשלב זה, ידו של בן ג'אדיד על העליונה: דבר, שהביא לחידוש הקשר הדיפלומטי בין מרוקו לאלג'יר בחודש שעבר, ולקבלת הפנים המפוארת, שלה זכה המלך חסאן השני, שליט מרוקו, בפיסגת ראשי מדינות ערב באלג'יר.

גם הקשרים בין לוב וטוניס השתפרו ללא הכר, בעקבות עלייתו לשלטון של זין בן אבדין, לפני שנה, לאחר שבורגיבה הקשיש סולק. בן אבדין פעל מיד לחידוש היחסים עם לוב. בד-בבד פעל קדפי לשיפור יחסיו עם שכנותיו האחרות — מרוקו ואלג'יריה (קדפי אף התעלם מביקור פומבי, שערך פרס אצל חסאן השני, מלך מרוקו, ושזכה לתהודה בינלאומית).

בימים אלה יושבת על המדוכה ועדה, שהורכבה על-ידי ראשי חמש מדינות צפון אפריקה, ושעל הקמתה הוחלט בעת המפגש ההיסטורי באלג'יר. תפקידה של הוועדה לבדוק את הדרכים לאיחוד חמש המדינות — כנראה על-פי הדגם של מדינות השוק האירופי המשותף. כאמור, במקביל לדיוני הוועדה, מתבשרים כל יום תושבי חמש המדינות על צעדים חדשים של פתיחות: חלק ניכר מן הפועלים הטוניסאים, שגורשו לפני שלוש שנים מלוב, חזרו לעבוד שם. בימים אלה תיירים מלוב ממלאים שוב את אתרי התיירות המפורסמים בטוניס. טוניס ולוב גם חתמו לאחרונה על הסכמים בנושאי ייצור משותף של נפט וגז: עניין שהביא את שתי המדינות, בזמנו, לדיונים בבתי-משפט בינלאומיים.

משקעים של 15 שנה

כל מדינה מביאה לפתיחות החדשה בצפון-אפריקה את משקעי העבר שלה, הללו מהווים לעיתים עכבות לגבי דרכיה לעתיד. קדפי, למשל, זוכר לרעה את הסכמי האיחוד, שחתם עם סוריה, מצרים, טוניס, מרוקו, ועוד, אשר מהם לא נותר זכר. בין מרוקו ואלג'יר קיימים משקעים של 15 שנה. בעיית הסהרה המערבית עדיין רחוקה מפתרון. נשיא טוניס משנה עתה את מדיניות ארצו כלפי המערב — בעיקר כלפי ארה"ב — ופונה יותר לכיוון מדינות ערב.

קדפי ושאזלי בן ג'דיד מייחסים לתפנית זו משמעות עמוקה. טוניס, שיש לה מסורת פרו-מערבית ושצבאה מבוסס על נשק מערבי, עלולה לשלם מחיר חומרי בשל שינוי האוריינטציה. לוב ואלג'יריה הינן מדינות-סירוב מובהקות, עם קשר חזק לבריה"מ. קשריהן המחודשים עם מרוקו וטוניס עלולים להביא להקצנה של שתי האחרונות, עם כל המשתמע מכך.

נראה, שהמתלבטת הגדולה, כאשר למהלכים הנוכחיים, הינה דווקא מרוקו, גם לה מסורת פרו-מערבית ארוכת-שנים. מחד גיסא, מודרכת מרוקו על-ידי שורה של אינטרסים מקומיים, הדוחפים אותה לעבר איחוד של מדינות צפון-אפריקה: במיוחד, נושא המלחמה במחתרת "הפוליסאריו", שעולה למדינה זו דמים רבים, תרתי משמע. מרוקו ושליטה חסאן השני שואפים זה זמן רב להביא פרשה זו לסיומה.

מאידך גיסא, למרוקו יש אינטרסים בינלאומיים. בתוכם — מערכת קשרים מסועפת וטובה עם מדינות מערביות, כגון: צרפת, בריטניה וארה"ב. איחוד המגרב עלול להגביל מערכת יחסים זו. יצוינו גם קשריו התת-גלויים של מלך מרוקו עם ישראל: קשרים, שעלולים להינזק עקב ההתקרבות בין מרוקו לאלג'יר.

קדפי, שחולם על איחוד העולם הערבי מאז עלייתו לשלטון, מוכן לעשות רבות כדי להתחיל. לפחות בצעד ראשון — איחוד המדינות השכנות לו. לשם כך הוא אף מוכן לרפד איחוד זה בדולרים רבים, שלהם זקוקות מדינות צפון-אפריקה כאוויר לנשימה.

שאלת המפתח — אם וכאשר יוסכם על איחוד כזה או אחר בין חמש מדינות צפון אפריקה — היא לאן יוביל איחוד זה: האם לשגשוג כלכלי נוסח השוק האירופי המשותף, או להתוויית קו מדיני קיצוני, בעיקר מול מדינות המערב, קו שבסופו של דבר טומן זרעי-פורענות למדינות אלה עצמן.

האופציה הפלשתינית-ירדנית

פנחס ענברי

לאחר שתי הפסגות, הפיסגה במוסקבה ופיסגת אלג'יריה, מתחילים להסתמן שינויים מפליגים במעמדם של השטחים שבידי ישראל, ובמהרה ינתן לכך ביטוי מוחשי. השינויים האלה אינם לטובת ישראל ולא לטובת ירדן.

בישראל עדיין אין מבחינים בכך, אבל התוצאה של המדיניות שננקטה לריכוך האינתיפאדה הוכיחה דווקא את ההיפך, ובמהרה — אולי עוד במהלך ביקורו הקרוב של שר הביטחון יצחק רבין בוושינגטון — היא עשויה לשמוע על כך. מה שברור כעת לכל אחד שעיניו בראשו ברחבי העולם — ורק בישראל עדיין אין רואים זאת — הוא, כי ישראל איננה מסוגלת עוד להחזיק בשטחים, והמשך שלטונה על הפלשתינים מנוגד לתהליך המתמכני של ההתקרבות בין מעצמות-העל, ואף אינו עולה בקנה אחד עם השאיפות האירופיות לעמוד מול האתגר של התהליך הגלובאלי הזה. כיום, אחרי 20 שנה, ישראל אפילו איננה מתיימרת לייצג את האינטרסים של התושבים (הפלשתינים, לא המתנחלים) וכל מנגנון המינהל האזרחי נרתם, לא לשירות האוכלוסיה, אלא להענשתה או לטירטורה, משל היתה מחלקת טירונים. החוק איננו משמש עוד כלי שלטון לגיטימי שנועד להגן על האינטרסים של התושבים, אלא כלי ענישה. כאשר ישראל מוצאת חוקים כאלה, כמו חוקי התכנון והבנייה, היא פועלת על פיהם, ואם איננה מוצאת היא פועלת ללא חוק, ואין המדובר רק בהפעלה חסרת תקדים של מעצרים מינהליים, אלא למשל הריסת גדרות של אורחים שניסו לגדל ירקות בחצר, כמו בבית סאחור, זריעת חורבן והרס בכפרים, כמו בית אומר, ובאחרונה מגיעים דיווחים מדאיגים מיריחו. אפילו בירושלים, תחת החוק הישראלי, השוטרים עצמם חורגים מן החוק, בשם אכיפתו, כפי שקרה בכפר עיסאוויה, שבו ניפצו באופן שיטתי את כל השמשות ברחוב הראשי, והרסו את מכוניתו של אורח שליו, כנראה משום שליד ביתו הניפו את דגל פלשתין.

באופן זה אין ישראל מצטיירת עוד, לא בשטחים ולא בעולם, כשלטון לגיטימי האחראי על האוכלוסיה, אלא כפלאנגה פרטית במקרה הטוב. ישראל איננה עוד בעלת מעמד של ממשלה, אלא כעוד "טוען" ללגיטימיות, לצד ה"כוח המכה" של האינתיפאדה, שבו היא מנסה להתחרות.

כאשר אין עוד כסות לשלטון, הוא קורס מבפנים, וככל שתשלח יותר חיילים, ותניח יותר מחסומים, ותטרטר יותר אורחים הזכאים לשירותיה, תפגין ישראל לא את עצמתה, אלא את חולשתה. העוצמה היא במיעוט הכוח הנדרש לאכוף את השלטון — לא בריבויו. בטירטור אוכלוסיה שלמה משדרת ישראל כי הגיעה אל סוף דרכה בשטחים.

איזו כתובת

כפי שכבר ציינו, הכוחות הבינלאומיים והערביים מבקשים לשנות את מהלך העניינים הזה, וההתפתחות העיקרית במגעים הבינמעצמתיים והבינערביים באה לידי ביטוי בעליית משקלו של הגורם הפלשתיני וירידת משקלה של "האופציה הירדנית".

יותר מאי פעם בעבר נעשית כעת אקטואלית השאלה מהי הכתובת של ישראל: ירדן או הפלשתינים. אבל כמו שתי תזות המתחרות ביניהן, הן מולידות בסופו של דבר את הסינתזה. האופציה הירדנית איננה עוד מה שיערו לה בעבר, וירדן בשום פנים ואופן לא יכולה עוד פשוט לבוא במקום ישראל. אם כוונת המעצמות והעולם הערבי היא למצוא פתרון לאתגר שהציבה האינתיפאדה, הרי הוא לא יכול להיות כהחלפת השלטון הישראלי בשלטון האשמי על הפלשתינים. העולם הערבי לא יסכים להעביר את הפצצה הפלשתינית מתחת לכסא הישראלי, אל מתחת לכיסא הערבי, ובמקום לערער את ישראל מבפנים — לערער את היציבות השבירה בעולם הערבי. היום ברור לגמרי כי הגדה המערבית תהיה פלשתינית — ולא ירדנית. אבל אין זאת אומרת כי ירדן יורדת מן הבימה — גם בכך אין העולם הערבי מעוניין, והוא הבהיר זאת לאש"ף במגעים המעשיים על חלוקת כספי הסיוע לשטחים, אשר לא ינתנו לאש"ף באופן בלעדי, אלא כאחריות משותפת עם ירדן. המיליטנטיות הפלשתינית מדאיגה את הערבים, והם מעדיפים כי ירדן, הבשלה והאחראית, תפקח על הילד הפלשתיני השובב.

עליית הגורם הפלשתיני במשוואה הירדנית-פלשתינית באה בתקופה שבמשרד הביטחון יושב השר שהוא אולי הפרו-ירדני ביותר שישב בו מעולם. אילו היתה התפתחות כזאת קורית בימי עזר וייצמן או שמעון פרס, אין ספק כי התגובה הישראלית היתה הרבה יותר גמישה וחיובית. הם היו רואים בה הזדמנות ולא סכנה. אבל לרבין תפישת-עולם מקובעת המהווה מכשול בדרך ההשתלבות הישראלית בהתפתחויות האלה.

שיקוליו של רבין כבדי משקל, ואין לבטלם כלאחר יד. בהסדרי השלום הסופיים הוא רואה בפירוק הגדה המערבית תנאי הכרחי. כאשר ירדן מייצגת את הבעיה הפלשתינית, הרי אפשר לדרוש

ירדן עצמה נסוגה מן "האופציה הירדנית". האינתיפאדה הוכיחה שישראל אינה יכולה להיות השליט בשטחים

ממנה לפנות חלק מתחום ריבונותה, על פי התקדים בסיני עם מצרים. אי-אפשר, לעומת זאת, לדרוש מן הפלשתינים לפנות את כל מדינתם, כי איזו מין ריבונות היא זאת, כאשר אינך יכול להקים צבא להגן עליך? מדינה ירדנית-פלשתינית גם פותחת את הפתח ליישוב הפליטים בגדה המזרחית, בעוד מדינה פלשתינית בגדה המערבית ובעזה בלבד תצריך את מימוש זכות השיבה בגדה המערבית בלבד. תחדש המדינה ההאשמית משני עברי הירדן גם יחודש את תהליך הגירת הפלשתינים מזרחה, שנגדע עם מלחמת ששת הימים.

רצוי ומצוי

על כך אפשר לומר, כי זה אולי היה רצוי — אבל לא זה מה שמצוי. בהערכת הגורם הירדני פועלת ישראל נגד כולם — כולל נגד הרצון הירדני.

זאת התפתחות שאיננה נוחה בכלל למפלגת העבודה, נושאת דגל האופציה הירדנית, דווקא במערכת הבחירות הגורלית. הפגישות המסתוריות של רבין עם האישים הפלשתינים סייעו לאותם פעילי המפלגה שהשמיעו את קולם בזכות האופציה הפלשתינית, המגולמת בעיקר של דבר בפתרון קונפדרטיבי של ארץ ישראל המערבית, אבל גם המחישו כי רבין איננו האיש המתאים להוליך את השינוי במדיניות הישראלית. המדיניות הברוטאלית שננקטה בשטחים זיכתה את רבין בעיתונות הפלשתינית בעולם הערבי בתואר שהיה שמור קודם לשרון: "אל ספאח" — היינו: "שופך הדמים". רשימת האישים שסירבו לפגוש אותו ארוכה יותר מן האישים שנועדו אתו בכל זאת, והצורך לשמור בסוד את זהות הנועדים עמו משמיטה את הקרקע מכל ערך מדיני של הפגישות. מי שאינו מעז להודיע כי נועד עם שר הבטחון הישראלי, איזו השפעה יש לו על מהלך האינתיפאדה? הפגישות האלה אינן עדות להתקדמות במעמדה של ישראל — אלא לנסיגת השפעתה בשטחים. בעבר פגישות כאלה היו מעשה של יום-יום, והנציגים המובהקים ביותר של הזרם הלאומי הפלשתיני בשטחים, כמו בסאם שכעה משכם או כרים חלף מרמאללה, קיבלו את שרי הבטחון של ישראל בכבוד גדול בעיריותיהם.

האמת המרה על נסיגתה של ירדן מן "האופציה הירדנית" נתבררה לצמרת מפלגת העבודה במהלך סיבוב שיחותיו הקודם של השר שולץ במזרח התיכון. על פי כמה ידיעות, תגובתו הספונטנית של שר החוץ, שמעון פרס, היתה, שאם אין אפשרות להביא את חוסיין אל שולחן המשא-ומתן, אזי מוטב לפעול בכיוון של אוטונומיה חד-צדדית. רבין התנגד לכך באומרו כי מוטב בחירות בגדה מאשר אוטונומיה חד-צדדית. אישור עקיף לידיעה הזאת אפשר היה למצוא בתשובתו של שר הבטחון על שאלה שנשאלה במהלך ביקור ברמאללה: מה עדיף בעיניו — אוטונומיה חד-צדדית או בחירות בגדה. רבין דחה על הסף את האוטונומיה (סוף בעמוד 8)

"רצ"ים בשירות הליכוד

חיים מרגלית

ביום שלישי שעבר קיבלה הכנסת בקריאה טרומית את הצעת ח"כ יעקב שמאי, ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, לפיה יוטל פיקוח ציבורי הדוק על הבחירות להסתדרות. 61 קולות תמכו בה ובהם 2 קולות של ח"כי "רצ" דדי צוקר ומרדכי וירשובסקי, הם שהכריעו את המתנגדים: מפ"ם, העבודה, חד"ש והמתקדמת.

היוזם לחוק, יעקב שמאי, טען כי כל מי שנוכים ממנו רק "מס ארגון" להסתדרות וגם אם אינו חבר בקופת-חולים (כלומר, שמשלם "מס אחיד" להסתדרות) זכאי להשתתף בבחירות. עד כה רק משלמי "מס אחיד" השתתפו בבחירות. ועוד, על-פי הצעתו, ההצבעה בבחירות להסתדרות תיעשה באמצעות תעודות זיהוי. על-פי הצעתו, יעמוד בראש ועדת הבחירות להסתדרות אחד מנשיאי בית-המשפט המחוזי או סגן-נשיא שיתמנה לתפקידו על-ידי אחד משופטי בית-המשפט העליון.

עד כאן הצעות ח"כ שמאי שהתקבלו בכנסת בקריאה טרומית. להצעות שמאי אין הגיון ליכודי. שמאי, כאיש ליכוד, חולק על עקרונות ההסתדרות והיה שמח — כפי שאמר לא פעם — שההסתדרות תהיה ארגון מקצועי של עובדים ותשאיר מאחוריה את "חברת העובדים", על כל המשתמע מכך. "רצ" לא רחוקה כל-כך מהשקפות שמאי על אודות מטרות ההסתדרות. רצ היא רשימה להגנת זכויות האזרחים ולמעשה היא סופרמרקט בו אפשר לרכוש עמדות יוניות, הפרדת דת מהמדינה, קצת סוציאליזם (רן כהן) והרבה ליבראליות.

יש להם ניסיון בתמיכה בליכוד. לא מזמן הם הצביעו בוועדת הכספים יחד עם הליכוד נגד המלצות לפתרון בעיית החובות של ההתיישבות. לרן כהן יש תפקיד מיוחד ב"רצ". הח"כים דדי צוקר ומרדכי וירשובסקי הצביעו עם הליכוד. רן כהן — נגד. שולמית אלוני נעדרה מהאולם בעת ההצבעה, ויוסי שריד נמנע.

ל"רצ" יש תשובה לכולם — לתומכים, למתנגדים, לנמנעים ואפילו לנעדרים. מי שעוקב אחריה נוכח לדעת, כי יש לה עמדה ברורה בנושאים כלכליים-חברתיים קרובים לליבראלים שבליכוד. בנושאים מדיניים ובטחוניים הם שייכים ל"שמאל". היחס להסתדרות מורכב ומטושטש — ולא במקרה. את הטשטוש הזה הם אינם אוהבים להציג בפני אוהדיהם בהתיישבות.

ח"כ גדי יציב אומר, שהוא מלא תמיהה על הצבעת "רצ" בכנסת. הוא מסביר שאפילו על-פי שיטתם ומנקודת מוצא ליבראלית אין זה מתקבל על הדעת שגוף התנדבותי כמו ההסתדרות יהיה מפוקח בפעולותיו על-ידי גוף ציבורי שאין לו קשר ושייכות. יציב מטעים כי יש מקום לחוקק חוקים מטעם הכנסת לגבי הליכי הדמוקרטיה של גופים התנדבותיים. אפשר לדאוג באמצעות חוק שהדמוקרטיה באותם גופים תישמר ושעל היריבות תהיה אפשרות לערער בפני רשות שיפוטית. לא יעלה על הדעת — קובע גדי יציב — שגוף חיצוני יתערב בחיים הפנימיים של גוף התנדבותי כלשהו.

על הפרק

ראש דסק לעניני היום: לוי מורב. עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אלטר

מושבים בלי כיסאות

לא נעים. השאירו אותו בחוץ

לא כולם התחבקו בבחירות של "העבודה" באפעל. המושבים יצאו מזה ממורמרים. מי שקיווה להיות נציגם הבכיר בכנסת, רענן נעים, מפנה אצבע מאשימה אל התק"ם בעקבות אי-בחירתו ואומר: הם הפרו את הברית

יהודה צור

הם סיכמו על תמיכה הדדית, אבל ה"דיל" עבד רק בחלקו (מימין לשמאל): גדליה גל, יעקב צור, רענן נעים ואברהם כץ-עוז

רענן נעים, האיש שכמעט נבחר לכנסת מטעם מפלגת העבודה בבחירות בכינוס המרכז באפעל, הוא איש שאוהבים מאוד או שונאים מאוד. אין פשרה. לא מצידו של רענן נעים ולא מצידם של מעריציו או מתנגדיו, שאיש לא יכול לקבוע בוודאות מי גובר על מי ומה מספרם.

אי-אפשר להישאר אדישים כאשר מטפלים ברענן נעים לטוב או לרע. הוא בהחלט מודע לכך. "אני לא אדם אפור, אני חוק, איש עקרונות, לוחם על דעותי, לא מוכן להתפשר, ואם אני רואה שמשהו לא טוב — אני אומר זאת, והדבר כמובן מתנקם בי פעמים רבות. זה הטבע שלי, לא אשתנה ואני גאה בכך".

רענן נעים, בן ה-53, עלה ארצה מלוב מיד לאחר מלחמת השחרור. התחנך בקיבוצים תל-יצחק ונווה-ים במסגרת חברת נוער, שירת בגולני, וב-1963, לאחר שהחל להתבלט בתנועת המושבים, ריכז גרעין של בני מושבים, יוצאי צפון-אפריקה ועוזבי קיבוצים, אשר התיישבו וחידשו את מושב רמות נפתלי שעל גבול לבנון, באחד המקומות הקשים ביותר להתיישבות.

לאחר שמושב רמות נפתלי עלה על דרך המלך הכלכלית והחברתית, לא מעט הודות למאמציו של רענן עצמו, הוא חיפש ומצא דרכים חדשות להפנות אליהן את מרצו. מ-1972 עד 1976 כיהן כמנכ"ל ארגון הקניות של מושבי הגליל, גוף שהוא עצמו הקים. מ-1976 המשיך לכהן כיו"ר וכחבר ההנהלה בגלגולים השונים של ארגון הקניות, במקביל לתפקידו כיו"ר המפעלים האזוריים של המועצה האזורית מבואות חרמון, המאגדת ישובים ומושבים בגליל העליון.

מ-81 עד 84 כיהן כחבר-כנסת, ובבחירות הפנימיות במחוז המושבים ב-1984, גבר עליו מתחרה אלמוני, אפרים שלום, שכיהן בכנסת האחרונה כמעט בלי שאיש ידע על כך. בבחירות האחרונות במחוז המושבים, שהתקיימו לפני יותר מחודש, דורג רענן נעים במקום הראשון ואחריו גדליה גל. איש לא מפקפק, כי רענן נעים יגיע לסוף המירוץ. פחות מכולם פקפק רענן עצמו, אשר לאחר שכרת ברית עם התק"ם, היה בטוח בנצחונו. אלא שנעים הגיש מועמדותו לעשירייה הראשונה, ובכך כנראה, כרה לעצמו בור.

"ברגע שהגיש מועמדותו לעשירייה הראשונה כאילו קרא תיגר על ההנהגה הנוכחית. אילו היה נבחר בעשירייה הראשונה או בכלל, תוך חודש היה אומר לפרס: מי אתה בכלל, לך הביתה, אני המנהיג החדש", אומר רחמים יקותי, איש תנועת המושבים בגליל שכיהן כמנכ"ל ארגון הקניות במשך שנים רבות אחרי רענן נעים, ובין השניים קיימת עויינות הדדית עמוקה מאוד.

בלי רגשי נחיתות

עובדה היא שבסיבוב הראשון קיבל רענן נעים 525 קולות, והוא רואה בכך בגידה של התק"ם. "אני חשבתי, שהתק"ם יהיה נאמן להסכם בינינו. חשבתי שבכך נחדש ברית ישנה שכרתנו בגליל העליון בין התנועה הקיבוצית לתנועת המושבים. מ-1970 ואילך הוכחנו לכולם, שהמושבים הם כבר לא כפרי עבודה לקיבוצים. אני, ושני יושבי ראש מועצת הגליל העליון, דן לבנון מהתק"ם ואברהם ברושי מהקיבוץ הארצי, הנחנו יסודות של שיתוף פעולה אמיתי בין מושבים לקיבוצים, בלי רגשי נחיתות או עליונות של אף אחד, אלא שותפות אמיתית. והנה באים ובוגדים בצורה כזאת," דברי נעים.

לדעתו של רענן נעים ומקורביו בגליל העליון, התק"ם נסוג, והעדיף להעביר את כץ-עוז ואת יעקב צור בלי למלא אחר התחייבותו כלפי רענן נעים, שנותר מחוץ למירוץ. גם בסיבוב השני נכשל נעים ובשלישי מספר תומכיו הצטמק בעוד כ-100 איש, והוא נותר עם קצת למעלה מ-400. לדבריו, "פרס פעל למען ביילין ואברהם בורג, ושכח את השנים הרבות שתמכתי בו, בכל דרך אפשרית. הכל פחדו ממני ונוצרה ברית בין כל מתנגדיי בראש וראשונה אריה נחמקין ונסים זווילי, אותם תקפתי בחמש השנים האחרונות כאשמים במצב החקלאות וההתיישבות". ואומנם, זווילי ונחמקין ניהלו קרב איתנים בצר מסע שכנוע נגד רענן נעים, אותו הם רואים כמעט כגורם זר ומפריע בתנועת המושבים, וכמתחרה פוטנציאלי לכהונת שר החקלאות בממשלת המערך, אם תהיה כזאת בכלל.

יצחק אביטן, חבר מושב רמות נפתלי, המנהל אופוזיציה של איש אחד כמעט ברמות נפתלי ובגליל, נגד מנהיגותו של רענן נעים, הפיץ בקרב חברי המרכז, ביום ההצבעה, מכתב, בו הוא מפרט את מה שהוא מכנה: "מחדלים, חטאים של רענן נעים בכל שנות כהונתו הציבורית בתפקידים רשמיים, לרבות המפעלים האזוריים והנושא הדתי". אביטן הזכיר לחברי המרכז את פליטת הפה של רענן נעים כאשר אמר "אני לא אוהב גפילטע פיש". הוא אמר זאת, אומר חברו של נעים, שלום רובין, יו"ר מועצה אזורית מבואות חרמון וחבר מושבו, כאשר היה מועמד לחברות בוועדת הכספים, והעדיפו במקומו את יחזקאל זכאי. הוא ביקש להגיד בכך, ככל הנראה, שהוא אינו מסכים עם בישולים מסויימים שנעשים מאחורי גבו, דברי רובין.

בתק"ם לא מסכימים עם הסבר זה וגורסים, שרענן נעים הוא סכנה עדתית פוטנציאלית, דעה שלא מקובלת על חברי הקיבוצים בגליל העליון. מתוך 150 חברי המרכז אנשי התק"ם, מעריכים רענן נעים וחבריו, שהצביעו עבורו 25 חברי הגליל העליון. "אנחנו תמכנו ברענן נעים, כי לדעתנו שוגים חברי התק"ם בכך שהם חוששים בו", אומרים חברי התק"ם באיזור. אברהם ברושי, מי שכיהן שנים רבות כיו"ר המועצה האזורית הגליל העליון, אומר על רענן נעים: "אני התרגזתי כאשר לא נבחר, עקבתי ברדיו עד תום ההצבעות. על-פי מאמציו של רענן, זו ממש פגיעה אישית. הוא היה חבר כנסת שעבד יותר מכולם למען הגליל העליון. הוא איש של מאבקים, הוא אינו חוסך בביטויים בוטים וזה בעוכריו. אך הוא אחד מהאנשים הישרים ביותר שאני מכיר. נכון שבנושא העדתי הוא היה בוטה מאוד, אך הוא חש כמנהיג של קהילה ולוחם למענה, לא הסכמתי אתו בהרבה דברים, אך כיבדתי את יושרו ואת כנותו. הוא עשה יותר מכל אחד אחר למען שיתוף פעולה אמיתי בין ישובים וקיבוצים באיזור. לדעתי, הוא היה צריך להיבחר", אומר ברושי.

רענן נעים עצמו סבור, שהסיבה שרבים העדיפו את גדליה גל על פניו היא, כי "איתי אי-אפשר להסתדר בקלות. אני אדם קשה מאוד, עומד על עקרונות, אותי אי-אפשר לסדר בפשרות. זו הסיבה שההתיישבות הוותיקה העדיפה את גדליה גל, וגם ההנהגה סבורה כנראה, שאיתו יהיה נוח יותר להגיע להסכמים".

מפעלים גרנדיוזיים

עד עצם היום הזה נעים צריך להתמודד עם אלה הסבורים, שיש בו מן האשמה הגדולה בגין התמוטטות ארגון הקניות של מושבי הגליל העליון והמצב הכלכלי של מפעליו וחובותיהם, המוערכים בכלמעלה ממאה מיליון דולר. נעים דוחה טענות אלה ומציין, שזה 12 שנה, מאז שהוא אינו מכהן כמנכ"ל, הוא אינו שותף להחלטות. שלום רובין מציין, שמתוך 18 המפעלים בגליל של המושבים, רק שלושה נשאו בהפסדים. אולם שלושת המפעלים האלה, חובותיהם מסתכמים היום בעשרות מליוני דולרים.

על הדברים הללו מגיב רחמים יקותי: "מה זאת אומרת שהוא לא היה אחראי? הוא כיהן כל השנים הן כחבר הנהלה והן בתפקידים אחרים. טוב מאוד שהצלחנו להתפטר מחלק מהמפעלים וסגרנו אותם. לולא זה המצב היה קשה עוד יותר. רענן נעים אשם בכך, שהקים אימפריה כלכלית על כרעי תרנגולת רק בגלל האמביציות לחקות את הקיבוצים בכל מחיר. אנחנו היינו צריכים רק משחטה, מכון תערובת ובית אריזה וקירור, ולא את כל יתר המפעלים הגרנדיוזיים שלו. אין ספק שהוא האשם העיקרי במחדלים האלה".

גם יצחק אביטן מרמות נפתלי סבור כך, וכאמור היום הוא מנהל מאבק נגד רענן נעים לפירוק המושב. מושב רמות נפתלי הוא למעשה, המושב היחיד בגליל כולו הנושא בכבוד את עצמו. המושב משגשג הן כלכלית והן חברתית, ועדים לכך בתיו המפוארים, הגינות והמשק המתפתח. רענן נעים טען השבוע, שפנו אליו מכמה מפלגות להצטרף אליהם במקום בטוח בכנסת. לדבריו, הוא סירב להם, "כי אני איש של עקרונות. אמשיך להילחם במפלגת העבודה על דעותי בכל מחיר ולא אבגוד בהם, למרות הפיתויים". מקורביו מציינים, שאם לא יובטח לו בכתב על-ידי פרס מקום ביצועי רם-דרג בממשלת המערך, אם תקום, יתכן מאוד שתהיה מפלה בתנועת המושבים למפלגת העבודה. "לדעתי נפסיד 3-2 חברי כנסת בגלל שלא בחרנו ברענן נעים", אומר שלום רובין. רחמים יקותי לועג לכך: "בכל הגליל יש 3000 משפחות במושבים, רק 40 אחוז מהם הצביעו מערך בבחירות האחרונות. אז איפה 3 המנדטים שנפסיד?"

חולבים כרגיל

כשלון תנועת המושבים במרכז מפלגת העבודה איננו מטריד את המושבניקים. חלקם אף לא יודע מי הם הנציגים ■ בגלל כשלון של מועמד לא מתאים אני אחליף מפלגה? שואלים שם

שלמה גלזר

[illegible]

כתם צהוב — משחיר

בעולם המערבי שכיחה מחלת ניוון הכתם הצהוב שברשתית העין, הגורמת לעיוורון ■ חוקרים מחפשים כעת מרפא למחלה

מחלת ניוון המקולה (הכתם הצהוב שבמרכז הרישתית של העין) הינה הסיבה החשובה לאיבוד הראיה בעולם המערבי אצל בני חמישים ומעלה. עם העליה בגיל עולה תדירות המחלה.

תיאור המחלה הוא כזה: הרשתית היא למעשה, חלק העין האחראי לקליטת גירויי אור וצבע והעברתם למוח, שם גירויים אלה מתורגמים לתמונות. מכאן המסקנה, כי הרשתית היא חלק מהמוח, היא לא ניתנה להחלפה או להשתלה לעת עתה על כל פנים. השכבה החיצונית של הרשתית מוגנת על־ידי רקמה דמית הנמצאת מאחוריה. עם העליה בגיל פורצים מרקמת דמית זו כלי דם חדשים מתחת לרשתית, הם דולפים, צומחים נוזל וגורמים להינתקות הרשתית מ„מקור התזונה" שלה. ניתוק כזה גורם בסופו של דבר לניוון הרשתית. תהליך זה שכיח במיוחד באיזור הכתם הצהוב שבמרכזו הרשתית.

כיום נוהגים הרופאים להתערב בשיטת טיפול בקרני לייזר. הבעיה היא שקרניים אלה, ההורסות את כלי הדם החדשים, גורמות גם נזק לרשתית שמעליהם. הבעיה היא קשה במיוחד, כאשר כלי הדם מתפרצים באיזור מרכז הרשתית, במרכז הכתם הצהוב. במקרה זה הורסים קרני הלייזר גם את החלק המרכזי של הרשתית והראיה נפגעת. הרופאים מעדיפים כיום שלא לטפל במקרים בהם כלי הדם החדשים נמצאים ממש מאחורי הכתם הצהוב, וזאת משום שיש סכנה שהטיפול

רישום מחלת ניוון המקולה ● שיטת טיפול חדשה!

יגרום לתוצאות חמורות עוד יותר.

בחוברת של המכונים מוסרים על חקר מדעי בו עוסקים זוג רופאים, חרווה ובנימין מילר, כאשר המטרה היא למצוא מזור לחולים הנידונים לאיבוד הראיה.

בניסיון על קופים נמצא, כי המחלה מתאפיינת בזה, שיש תהליך של ריפוי עצמוני. במקביל מחפשים בני־הזוג שיטה שתאפשר להרוס באופן סלקטיבי את כלי הדם החדשים, מבלי לגרום לפגיעה ברשתית שמעליהם. השיטה המוצעת מושתתת על דרך טיפול בגידולים סרטניים. היא מכונה שיטה פוטודינמית. מזריקים צבע למחזור הדם, צבע הנוטה להצטבר באיזור המותקף על־ידי הגידול. בתום תהליך ריכוז הצבע מאירים את הקטע ה„צבוע" והדבר גורם לתהליך ביוכימי ההורס את הרקמה הצבועה. נמצא, כי כלי הדם החדשים המתפשטים מתחת לרשתית צוברים צבע המוזרק למחזור הדם. ניתן לפעול בשטח זה על־ידי קרני לייזר ולהרוס את כלי הדם המסכנים את הראיה. כל זאת ללא פגיעה ברשתית. החוקרים אופטימיים לגבי סיכויי השיטה.

הזוג מילר, בשיתוף עם חוקרים גרמניים, עוסק גם בחקר סיבת היפרדות הרשתית מרופן העין. כיום „מצמידים" חזרה את הרשתית בעזרת מתקן לייזר. יש מקרים בהם הטיפול אינו מועיל. החוקרים אף מחפשים תשובה לשאלה — מדוע נפרדת הרשתית מרופן העין, ומדוע לא תמיד ניתן להחזיר את המצב לקדמותו.

טוב ללב, רע לעין

בין היתר משמש האספירין כתרופת מנע מפני התקף לב. אך יש להזהיר, כי קיים יחס גומלין בין נטילת התרופה לבין תדירות הופעת שטף דם במקולה (ניוון הכתם הצהוב)...

לאחרונה מצאו, כי ניתן בנטילת אספירין לגרום להורדת שכיחות התקפי לב באוכלוסיית ברת סיכון גבוהה מהממוצע.

לא מכבר נמסר על ניסוי שנערך בו זמנית

בארה"ב ובבריטניה. בארה"ב נטלו משתתפי הניסוי 300 מיליגרם אספירין מדי יומיים והדבר הוביל לירידת שכיחות התקפי לב אצל גברים בריאים ב־47%. הניסיון בוצע באוכלוסיית הרופאים שהתנדבו להיות „שפני ניסוי". בבריטניה נעשה דבר דומה והמנה היומית של האספירין היתה גדולה יותר — 500 מיליגרם מדי יום, אך האנגלים מסרו, כי לא נמצא הבדל משמעותי בין מקבלי התרופה ובין אוכלוסיית הבקרה.

יש לציין שמדובר בניסוי אצל אוכלוסיה בריאה, כאשר גם אם הופיע בכל זאת התקף לב לא הסתיים הדבר במוות. הסתייגות זו חשובה, שכן הניסויים לא נתנו תשובה לשאלה: היש קשר בין נטילת אספירין ובין מקרי מוות במהלך התקף לב. אין יודעים האם היש השפעה לכאן או לכאן, לטוב או לרע. הבריטים וגם האמריקנים ציינו עם זאת, כי

יתכן ויש קשר בין נטילת אספירין כתרופת מנע ובין הופעת שבץ מוח (STROKE), מדובר בשבץ ההופך את האדם לנכה.

למרות כל זאת, יש אנשים רבים, החוששים מהתקף לב, הנוטלים אספירין. מכיוון שכך בדקו 3 רופאי עיניים ממכון בפלורידה המתמחה במחלות רשתית העין את הקשר בין טיפול מנע בעזרת אספירין ובין פגיעות בעיניים אצל מבוגרים. הרופאים עקבו מ־1983 אחרי 109 חולים בני־60 פלוס, אשר נטלו תרופות המעכבות קרישת דם. נציין, כי לאספירין יש השפעה בכיוון זה — החלשת תהליכי קרישה. כידוע אצל רבים מבני־60 ויותר מופיעה עם השנים רשתית כלי דם, במקביל לנזק הקיימת כלי דם החדשים גורמים להינתקות הרשתית מכלי הדם המקוריים, המזינים את האיזור החיוני לתיפקוד הראיה. גרוע מזה, התפתחות כלי הדם החדשים מובילים בין השאר לשטף דם בתוך הכתם הצהוב, המקולה.

הרופאים שעקבו על כך, אחרי החולים שלקו בשטף דם כזה מצאו, כי חלק מהם נטל תרופות נגד קרישת הדם, כולל אספירין.

להערכתם, יש יחס גומלין בין נטילת התרופות ובין תדירות הופעת שטף הדם במקולה. בהתחשב בעובדה, שפרסומים רבים מעלים על נס את ההשפעה הברוכה שיש לאספירין מבחינת מניעת התקף לב וכן בנגישות קלה שיש לתרופה זו, אין צורך במירשם לרופא, יתכן ואזהרה שהשמיעו הרופאים מהמכון הרפואי בפלורידה ראויה לתשומת לב. יש לחזור ולהזהיר לכן, מפני שימוש לא נכון באספירין, העלול להוביל לריבוי עיוורון אצל מבוגרים. מי שרוצה אם כן להצטרף לנוטלים אספירין כתרופת מנע נגד סכנת התקף לב, טוב יעשה אם יתייעץ עם רופא, כולל רופא עיניים.

„פלאים רפואיים"

בשבוע הרפואה בישראל, שהתקיים בירושלים במאי השנה, הוצג מתקן, המסמן סתימות עורקים ווריידים בגפיים וגם בכלי הדם העיליים.

המכשיר החדש בא להוציא את שיטות הצינתור והבלונים המצויות בשימוש. שיטות אלה גורמות להרחבת כלי הדם. אך ישנם מקרים בהם החומר הסותם, נע עם זרם הדם ו„מתיישב" במקום אחר. יש בזה כדי ליצור סכנת סתימה בכלי הדם, בשריר הלב ולפעמים מוות. הבלונים מרחיבים לפעמים את כלי הדם בנקודה קריטית. אך אחרי זמן מה חוזר המצב לקדמותו, שכן כלי הדם המורחב [illegible]

[illegible] "MEDITEC" [illegible]

חקירות בצל קיצוץ

דו"ח משטרת ישראל לשנת 1987 מראה, כי המשטרה הצליחה לפעול למניעת הפשיעה, למרות המחסור במשאבים. אך הפגיעה בעבודתה כבר ניכרת

„עד היום הצליחה משטרת ישראל להתמודד ולפעול למניעת הפשיעה, על אף המחסור במשאבים. זאת, על־ידי שינוי סדרי עדיפויות, התייעלות ארגונית פנימית, מימוש הקיזוז הפנימי שהותווה בתוכנית הרב־שנתית, „רשת ב'", והפניית כל המשאבים בשלוש השנים האחרונות למגזר הייעודי. הקצאת המשאבים על־פי תוכנית רשת ב' החלה משנת העבודה 1985, תוך התבססות על הערכות־מצב בתחומים השונים (כלכלה, חברה, פוליטיקה וכו'), תוכניות הפיתוח של תשתיות המדינה, צרכי המשטרה המשתנים, ועל קביעת מדיניות עתידית למען שירותי משטרה טובים יותר" — כך מסכם מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, את הדין־וחשבון השנתי 1987, שהוגש בימים אלה לשר המשטרה.

קראוס מוסיף, כי „כיום לא נותרו עוד למשטרת ישראל מקורות להתייעלות פנימית. ללא תוספת משאבים, כבר בשנת 1988 יהיה על משטרת ישראל לקבוע סדרי עדיפות הכרחיים. משמעות הנגזרת מכך היא פגיעה ביכולת המשטרה לתת שירותי משטרה נאותים, בהתאם לתהליכי הפיתוח וגידול תשתית המדינה ופגיעה ביכולתה לתת מענה נאות לבלימת הפשיעה, על בסיס התחזיות הצפויות".

מדברי המפכ"ל עולה, כי כבר כיום ניכרת פגיעה בעבודת המשטרה. כל אירוע חריג מחייב הפסקת קורסים משטרתיים והקצאת חניכי הקורסים וההשתלמויות לתגבור מבצעי; ביטול משימות מתוכננות, דילול משמרות וצמצום פעילות יומוה.

היערכות זו של משטרת ישראל נעשתה תחת קיצוץ תקציבי, בהיקף של 1.3 מיליון ש"ח וצמצום 700 משרות (100 משרות בוטלו ו־600 משרות הוקפאו לגיוס). מהסיכומים השונים בתחומי פעילותה של המשטרה עולה, כי בפעילות הפלילית חלה עלייה של 8% במספר התיקים שנפתחו במשטרה: 244,754 בשנת 1987, לעומת 227,209 בשנת 1986. בתחום עבירות הסמים הסתמנה עלייה של כמעט 18%, בעוד שבעבירות־רצח נרשמה ירידה של 20.5% ובניסיון לרצח — 28.6%.

בדו"ח נמסר, כי היחידה הארצית לחקירת הונאה המשיכה לעסוק בחקירת הנושאים הכלכליים, בעבירות טוהר־כפיים של אנשי רשות ובעבירות־מחשב. כן נשלח אחד מאנשי היחידה להשתלם בקורס, העוסק בחקירות מחשב.

איכות־החיים בקהילה

בדו"ח על היחידה הארצית לחקירת פשעים מפורטות החקירות: רצח תוך כדי ביצוע שוד בגרמניה, נסיון הסחיטה מאיש העסקים מיכאל שטראוס, נסיון־סחיטה מלווה ירידות בנורוהגיה, תפיסת כנופיה העוסקת בזיוף דולרים; חשיפת כנופיה, שעסקה בזיוף בקנה־מידה נרחב של רשיונות־רכב ורשיונות־נהיגה, והפצתם בכל רחבי הארץ, ועוד.

בחקירות ותביעות בתחום הפיקוח והבקרה טיפל המדור בלמעלה מ־450 פניות מצד הציבור, ובוצעו כ־50 ביקורות־שטח ביחידות השטח. בתחום איתור הנעדרים טופלו השנה כ־3000 הודעות על נעדרים, כ־140 הודעות על אלמונים, כ־15 הודעות על ישראלים הנעדרים בחו"ל, וכ־70 הודעות על תיירים ותושבי חוץ הנעדרים בארץ.

כן טיפלה המחלקה בתחום התביעות. אנשי המדור יצגו את המשטרה בוועדות שונות. כמו — ועדת סדר הדין הפלילי, ועדת נושא האלימות במשפחה, ועדת הפורנוגרפיה וועדת משטרה „פרטית", וכו'. בתחום עבירות הנוער הושם דגש על הטיפול המשטרתי ב„ילדים מוכים", ופורסמה הנחיה, המדריכה את עובדי־הנוער בדבר הדרך הנאותה לטיפול משטרתי.

כמו כן, הודק הקשר עם התנועה הקיבוצית. אורגנו מפגשים במרחבים השונים בין הפיקוד המקומי, לבין נציגי הקיבוצים. במפגשים אלה נדון נושא הסמים ודרך הטיפול המשטרתי בקטינים המעורבים בעבירות, בכלל, ובעבירות סמים, בפרט. פעילות נעשתה גם במוקדי־בילוי של קטינים, בדיסקוטקים ובפאבים. נעשו פעולות להגברת איכות החיים בקהילה, דוגמת „נאמני רכוש" ו„משמרת תופים". התקיימו פעילויות בתחום האלימות בבתי־הספר: הרצאות ומתן טיפול פרטני למעורבים במקרי האלימות בין כותליהם.

המעבדה לזיהוי פלילי הצטיידה השנה במכשיר חדיש, כגון זו שבמעבדת הסימנים והחומרים, שבה פועלת מערכת משוכללת שאין רבות כמוה בעולם — מיקרוסקופ אלקטרוני סורק, שבו משולבת מערכת אוטומאטית לחיפוש וזיהוי חלקיקים, שמקורם בירי.

עד מומחה

במעבדה לפיתוח טביעות־אצבעות סמויות פותחו חומרים כימיים חדשים. החל בפעולות נמרצות לקראת ההצטיידות במערכת השוואה אוטומטית לטביעות אצבעות, שתוכל לתת מענה יעיל ומהיר לזיהוי עבריינים, מתים, ונעדרים — בעיקר בעקבות אסון המוני — מאירך. הושם דגש על נושא „העד המומחה" של המחלקה. זאת, במיוחד על רקע משפט דמיאניוק. כמו כן, הופעלה מערכת ממוחשבת, האמורה להעלות את מספר הגילויים של רכוש גנוב.

במהלך שנת 1987, נרשמה עלייה של 25% בפיגועי חבלה ונרשמו כ־670 פעולות חבלה. בעיקר הסתמנה עלייה בהשלכת בקבוקי תבערה — 255 אירועים, 71 הצתות, חבלה קרה — 30 אירועים. עלייה משמעותית נרשמה בהיקף הפיגועים המבוצעים ביו"ש ובעזה — 460 פיגועים. לעומת זאת, בתחומי הקו הירוק נרשמה ירידה במספר הפיגועים — 110, לעומת 170 אשתקד. אולם, יעדי הפיגוע לא השתנו. גם השנה ממשיכה התחבורה הציבורית והפרטית להיות יעד מועדף לפיגועים.

במספר תאונות הדרכים חלה השנה עליה של כ־4%. מספר הנפגעים עלה ב־7% ומספר ההרוגים — בכ־25%. בתחום האכיפה נרשמו השנה כמיליון ומאתיים אלף דו"חות תעבורה, בהתאם למדיניות, נרשמה ירידה ברישום דו"חות חנייה. השנה גם הושם דגש על אכיפה סמויה ברכב צבורי, עקב מעורבותו הגבוהה בתאונות־דרכים. עוד מסוקרת פעולת מחלקת קשר ואלקטרוניקה, מחקר ופיתוח, משא"ן, מג"ב, מחלקת חינוך, מחלקת תיכנון, ארגון ומידע ממוכן.

האופציה

(המשך מעמוד 6)

החד־צדדית באומרו, כי איננו מכיר אוטונומיה חד־צדדית, אלא נסיגה חד־צדדית, ואין הוא מוכן לקבל זאת. הוא סירב להתייחס לעניין הבחירות, ורק שאלה חוזרת ונשנית.

למצוא בר שיח

גם בחוגו של השר וייצמן מתנגדים לתפישה של אוטונומיה חד־צדדית, בעיקר בגלל עקרון החד־צדדיות. הללו גורסים, כי מה שעומד על הפרק היום אינו פעולה חד־צדדית כזאת או אחרת של ישראל, ובעצם היא מגמה להקים אוטונומיה חד־צדדית מן היום הראשון של שלטונה בשטחים. האתגר היום הוא למצוא בר־שיח, וברור כי הוא חייב להיות פלשתיני, ויש למצוא דרך שאש"ף לא יפריע לאותו גורם פלשתיני להתחיל בהידברות עם ישראל — לא בחרדים נגד אש"ף, במתכונת שר הבטחון, אלא בהסכמה בשתיקה של אש"ף, ובעניין זה יכולה להיות למצרים השפעה חיובית. ההידברות עם הפלשתינים לא תהיה במקום התהליך המדיני בהיקפו הרחב, אלא כנדבך לעידודו.

רבין לא יכול לקבל עמדה כזאת, כי לא יניח לתהליך את השפעת ירדן בהשפעה המצרית בשטחים, וכמובן לא יסכים לתת לאש"ף מעמד של ממש.

היו באחרונה שתי התפתחויות חשובות שהמעיטו בחשיבותן בישראל בכלל, ובמערכת הבטחון באופן מיוחד. ויש בכך כדי להעיד על הלך חשיבתו האמיתי של רבין. ההתפתחות הידועה היא נייר העמדה של דובר אש"ף, בסאם אבו שריף. רבין דחה אותה מיד, אבל בכך ומחשב כי אופציה פלשתינית, אלא שהיא איננה רצויה לרבין בשלב זה. התפתחות אחרת היא נייר העמדה המשותף של הסופרים והמשוררים הפלשתינים והישראלים, שבהם דובר בעקרון של שתי מדינות לשני עמים וקביעתה של ירושלים כבירה לשתי המדינות. כלומר: האופציה הפלשתינית היא מוחשית יותר ממה שרוב הישראלים יודעים — לא מעט בגלל הסתייגותה של מפלגת העבודה מן האופציה הזאת.

לצאת מהמשבצת העדתית

איש בתנועת החרות, גם לא יריביו של דוד לוי, אינו יכול להתעלם מכך, שהאיש הוא נכס אלקטוראלי חשוב ביותר לליכוד. אך לוי יודע היטב, כי יש קבוצה לא מבוטלת במפלגתו, הסבורה כי הוא כבר הגיע לשיא, וכי שאיפותיו לעמוד פעם בראש הליכוד וכראש ממשלת ישראל, הן יומרות גדולות מדי.

השבוע אמר לוי באסיפה מפלגתית, כי מי שחושב שבגלל היותו בן עדות־המזרח, הוא צריך להיות במשבצת של עסקן אותנטי שתמיד יפגין וירגיש עצמו מקופח, ושיוכיח שמעבר לכך אין לו שאיפות, יתאכזב. לוי לא היפנה דברים אלה דווקא לחברים מסויימים במפלגתו, אלא כלפי חוץ, אך אין ספק כי התכוון להעביר את המסר הזה גם לחבריו בצמרת.

לאחר שוויתר על התמודדות מול שמיר על המקום הראשון ברשימת הליכוד (לדבריו עשה זאת כגילוי של אחריות, אך לדעת יריביו — מפני שידע שאין לו כל סיכוי ממשי לגבור על שמיר), מבקש עתה דוד לוי להיבחר במקום הראשון בשביעיה הראשונה, והיינו להיות מספר שניים ברשימת הליכוד לכנסת. למעשה, מבחינתו אין כאן יותר מאשר נסיון לשמור על מעמדו הנוכחי. אך שאיפות דומות יש גם למשה ארנס ולאריק שרון.

ההבדל הוא, שאם לוי לא ייבחר ראשון אפשר יהיה לראות זאת כתבוסה שלו, ואפשר לסמוך עליו ועל אנשיו, כי הללו יגדירו זאת כקנוניה, כנסיון „לחסל" אותו, ועוד האשמות מן הסוג הידוע. גם אלה שאינם רואים בלוי את האיש שיירש את מקומו של שמיר, כבוא היום, מודעים לבלגן הנוראי, שאליו עלולה „חרות" להיקלע אם לוי ימעד, ולא יצליח להיות ראשון בשביעיה.

בין החוששים מהמהומות („תפרוץ מלחמת עולם שלישית" — אומרים ב„חרות") הוא גם ראש הממשלה שמיר. גם ארנס יודע זאת; אך הרושם הוא, שנמאס לו כבר להיות הילד הטוב והמתחשב כל הזמן בגחמות ובמשחקי הכבוד של אחרים, על חשבונו שלו. אך ארנס נמצא בעניין זה במילכוד. בתוך המחנה שמיר־ארנס ישנם לא מעטים, שחוששים מאד מהנחתת מכה יוקרתית על דוד לוי. הללו טוענים, כי מחירו למקום ראשון בשביעיה הראשונה אין פרושה שלוי יהיה המועמד המועדף למספר אחד, כאשר תהיה התמודדות כזאת ב„חרות". אך להורידו בדירוג היום, תהיה מכה לא רק לו אישית, אלא גם לחברי המפלגה בני עדות המזרח.

במחנה ארנס דוחים טענה זו, ומציינים כי אין זה נכון שכל חברי המרכז בני עדות המזרח תומכים בלוי, או משתייכים למחנה שלו. אלה מצויים בשפע במחנה של שרון וגם במחנה שמיר־ארנס.

יתר על יצחק נבון וכינה אותו „סגן ראש ממשלה מפלסטיק" לעומת דוד לוי, שגם לוי מתכוון לתפוש את שמיר במלה. אם הליכוד ינצח בבחירות הוא לא מוכן יותר להסתפק רק בתאריך ובתיק השיכון. הוא רוצה קידום שירחיב לא רק את אופקיו, אלא גם את דלת הכניסה שלו לראשות הממשלה. הפעם הוא רוצה את תיק החוץ. אם ייבחר ראשון בשביעיה הראשונה יוכל לבוא אל שמיר ולתבוע ממנו לפרוע את ההבטחה הפומבית שנתן לו, כי תפקידו בממשלה הבאה ישקף את מעמדו בתנועה. אבל אל תיק החוץ לוטש עיניים משה ארנס. אין ספק, כי מבין השניים מעדיף שמיר את ארנס לתפקיד זה; לאו דווקא בגלל סימפטיות אישיות, אלא מפני שלארנס נסיון דיפלומטי ומדיני, והוא לדעת שמיר מתאים יותר לתפקיד. בינתיים נראים המאבקים הללו כמריבה על עור הדוב שטרם ניצוד. אך גם דוד לוי וגם משה ארנס יודעים, כי מי שאינו טורח ערב הבחירות, עלול „לאכול" אותה מיד לאחריהן.

הבחירות ביום רביעי הקרוב לפאנל יהיו אינדיקציה מסויימת לגבי מה שיקרה שבוע לאחר־מכן, בדירוג הרשימה לכנסת במסגרת סיבובי השביעיות. המיקום בפאנל יכול להביא לתגובת הצבעה שבוע לאחר־מכן. אם, למשל, ארנס יגיע למקום הראשון ביום רביעי הבא, עשויים חלק מחברי המרכז „לפצות" את דוד לוי הפגוע, ולתת לו את המקום הראשון בשביעיה הראשונה לאחר־מכן. בכל אלה לא הזכרנו את שרון, שגם לו יש עניין במקום הראשון. צריך גם לזכור, כי עדיין אין רואים את הדילים והעסקות השונות. אלה נעשים בדיסקרטיות רבה, בסודי סודות, וגם להם יהיה משקל במאבקים השונים, שהמעניין והמרתק מכולם הוא על המקום הראשון בשביעיה הראשונה. אבל אין להקדים את המאוחר. בימים אלה ממשיכים 104 מועמדים להתרוצץ בכל מקום, כדי להיכנס לפאנל ביום רביעי הבא, וגם במרוץ המוקדמות הזה, יהיו עוד כמה הפתעות וכמה אכזבות.

מי מפחד מוהדתיות

למפלגות הדתיות יש כשן מלאת נגד ראשי הליכוד, זה אינן מחוגות את טענותיהן „כבשר". מדובר בעיקר בשתי נושאות חקיקה, שלליכוד היה בהן גם יד וגם רגל. הראשונה — שינוי שיטת הבחירות, והשניה — [illegible]

[illegible]

עושים להם כבוד בקולנוע ובאולם חתונות

לא כל אחד ממאה־וארבעה המועמדים של „חרות", המתמודדים ביום רביעי הבא בבחירות הפנימיות לקביעת הפאנל, יכול לארגן לעצמו אסיפה של מאות חברים, בבית קולנוע עירוני, או כינוס ליד שולחנות (עם כיבוד), כשתאורת המרכזי הוא השר דוד לוי או השר אריאל שרון. הנאמנות והקירבה האינטימית לשר היא הנותנת.

יוסי ברון, דובר סיעת הליכוד בכנסת, ואחד מאנשי מחנה לוי, שכר לעצמו את אולם קולנוע „עצמאות" בבת־ים, והזמין את חברי המרכז לשמוע את השר דוד לוי. ליד השולחן הארוך שהוצב על הבמה הוא זכה לתפאורה מכובדת ברמותם של כל הח"כים המזוהים עם מחנה לוי ב„חרות": עובדיה עלי, אליהו בן־אלישר, חיים קופמן, יעקב שמאי, נאסר אמל אדרין, מיכה רייסר ויהושע מצא. אלה עשו אמנם כבוד גדול לברון, שרוצה להיות חבר כנסת, אך בשבילם זוהי גם הזדמנות לעשות נפשות (של חברי המרכז) למען עצמם. אין לשכוח, גם הם בין המתמודדים. מיותר להזכיר, כי זהו גם מתווה של כבוד לדוד לוי עצמו. ואכן, רוב הדוברים גם אינם שוכחים לחלק לו שבחים, שאחרים מהם מרקיעים מעל לכל מיון: „מנהיג", „מורה דרך", „מצית לבבות", „מדליק המונים", ועוד כהנה וכהנה מלים, שרק אדם הסובל מאנמיה קשה לא יסמיק לשמעם.

באולם הקולנוע בבת־ים אפשר היה למצוא גם את רוני מילוא. גם הוא זקוק לתמיכה, ויש המספרים כי רצונו להתברג במקום החמישי בשביעיה הראשונה עשוי להוביל לדיל מוגבל שלו ושל לוי: תמיכה בלוי במקום הראשון בשביעיה הראשונה, תמורת תמיכה במילוא במקום החמישי באותה שביעיה. מילוא, המזוהה עם מחנה שמיר־ארנס, הכחיש את רקימתו של הדיל: א. ב„חרות" לא עושים כביכול דילים וב. הרי ארנס מתמודד על המקום הראשון. מילוא קורא לאחדות המפלגה ומתפרץ בקריאה נרגשת „אם מישהו יעלה בדעתו ב„חרות" לפגוע בשערה משערות ראשו של לוי לקראת הבחירות — אני הראשון שאצא נגדו". במחנה ארנס התבדחו למחרת היום ואמרו כי „מילוא החליט כנראה לשמור על התסרוקת של לוי..."

גם מרים תעסה־גלזר ממחנה ארנס הגיעה לבת־ים. היא מוכנה לשלם מס־שפתיים לטובתו של ברון, ובלבד שתוכל לנצל את המעמד למען עצמה. גם היא רצה, ועל עורפה נושפות כמה וכמה מועמדות צעירות ואמביציוזיות, כמו רחל קרמרמן, כתו של השר לשעבר יעקב מרידור, לימור לבנת, שמקווה לקצור את פרי הפעילות הבלתי נלאית של קרוב לארבע שנים, ולזכות בשבוע הבא בתמיכת חברי המרכז, אריאלה רבדל ואחרות.

למחרת הפעם באולם חתונות תל־אביבי וסביב שולחנות, עם כיבוד קל של סלטים ופירות, מארגן לעצמו ישראל כץ חגיגה אמיתית. הוא יודע, שעם כוכב עליון כמו אריק שרון, הוא לא צריך לצופף יותר מדי את הבמה. כבר מהרגע הראשון רואים, שכץ הצעיר הוא איש ארגון מעולה. רוב הבאים הם חברי מרכז. הוא משאיר את ההנחיה לחבר המרכז יוסי אילון, שלא שוכח לעשות ללא הרף תעמולה. הוא עצמו יושב על הבמה כחתן. ברון, שיחק בערב הבת־ימי שלו את תפקיד המנחה. כץ מעדיף את האישיות. לכך מספיק נציג אחד של מחנה לוי (אליהו בן־אלישר), ואחד ממחנה שמיר־ארנס (עוזי לנדאו) ועוד אחד ממחנה שרון (דוד מגן). את הכבוד למכור אותו לציבור הגדול, שבא באותו ערב מכל קצות הארץ, הוא משאיר לשרון. וזה לא מאכזב. שרון במצב־רוח מרומם. הוא נמצא בקרב קהל אוהד. בכל פעם שהמנחה או אחד הדוברים אומרים בהתלהבות כי הוא יהיה שר הבטחון הבא בממשלתו של שמיר, האולם גואה במחיאות כפיים סוערות של הסכמה. שרון לא מוחה. אדרבא, כאשר הוא מדבר, לאחר שהוא עושה קודם לכן מחווה לכל המועמדים הרבים שבאו גם לכאן לעשות לעצמם מעט תעמולה, וקורא כל אחד בשמו, כדי שהקהל יוכל לראותו, הוא מותח ביקורת קשה על המצב הבטחוני ועל שר הבטחון. מי שלקח ברצינות את השמועות כאילו שרון מעוניין בתיק האוצר בקדנציה הבאה, מגלה מהר מאד, כי לכל היותר היה כאן בילבול מכוון. היעד של שרון ברור ומוגדר — תיק הבטחון.

עד כמה יועילו הערבים של יוסי ברון וישראל כץ להיבחרותם בשבוע הבא לפאנל של „חרות", זאת אפשר יהיה לדעת רק ביום רביעי בלילה. אבל כבוד גדול הם כבר עשו להם, וזהו ללא ספק יתרון חשוב בהתמודדות הקשה, הצפויה להם יחד עם עוד מאה מתמודדים אחרים של „חרות".

הליברלים: „עסקים" לפני סנטימנטים

כל אחד במפלגה הליברלית (ליכוד) יודע, כי הברית המופלאה שנכרתה בין השרים מודעי, שריד ונסים לפני שבועות לא רבים, ואשר הניבה מיד פרי עסיסי ראשון — בחירתם אדבלוק כמספר אחד, שניים ושלושה ברשימה לכנסת, היא ברית אד־הוק.

הראשון שכבר התנסה בשבריריותה של הברית הוא השר משה נסים. הוא נדחק מהר מאד הצידה, כשאת הסחר־מכר עושים עתה מודעי ושריד בינם לבין עצמם, לטובת אנשיהם. נסים היה צריך לדעת, כי מי שמפקיר פעם אחת חבר, לא יהסס להפקיר גם פעם נוספת. כך עשה שריד לגדעון פת, לטובת ההסדר עם מודעי. נסים אמנם התעקש לשמור על זכויותיו של פת, אך נכונותו של שריד לקבל את התכתיב של מודעי בעניין פת, לא הותירה בידיו הרבה אפשרויות, וכחיה פוליטית הוא הבין, כי מוטב לו להצטרף הפעם לשועלים.

אין זאת הפעם הראשונה שיצחק מודעי נחלץ מפינות צרות, וחוזר למרכז העניינים. כל הנסיונות של חבריו בצמרת „לחסל" אותו עלו בתוהו. כמו הבובה נחום־תקום, הוא התייצב על רגליו גם לאחר שספג מהלומות עזות מחבריו, גם כאשר היה במיעוט מזהיר בקרב חברי הסיעה בכנסת.

אך המבחן האמיתי של מודעי יהיה היום, כאשר ייפתחו המעטפות של חברי המועצה ויוודעו תוצאות הבחירות. אם יצליח מודעי להכניס לרשימה לכנסת את קבוצת האנשים שלו, הוא יוכל לשפשף את ידיו בהנאה ולטעון: נצחתי.

בין הבולטים בין המתמודדים החדשים, שמודעי חפץ ביקרם היום, אפשר להזכיר את יצחק קעטבי, יו"ר המועצה הליברלית, ראש מועצת עקרון. קעטבי, ממוצא תימני, הלך עם מודעי בתקופת הבידוד האחרונה שלו. היום גם הוא יודע אם הימר על הסוס הנכון.

מועמד אחר הוא המשפטן משה רום, בעבר איש סיעת נסים, אך זה תקופה ממושכת איש של מודעי. רום סייע למודעי במאבקיו המשפטיים נגד חבריו השרים. לטענתו, היה גם ממעבירי התוכנית להביא לפיוס והשלמה בין שלושת השרים. הוא נחשב לאחד „המאכרים", הפועלים מאחורי הקלעים. אחת מהצעותיו האחרונות היתה לערוך בחירות חשאיות לקביעת פאנל, ולהקים ועדה מסדרת בראשות שלושת השרים, אשר תדרג את הרשימה לפי ראות עיניהם, ועל פי חלוקת העוגה ביניהם. זה שלי וזה שלך.

מועמד אחר המקורב למודעי הוא ראש המועצה המקומית של מטולה, יוסי גולדברג. רק שניים כאנשי מודעי: פנחס גולדשטיין ודוד תיכון.

הגדלת הקבוצה שלו בכנסת ה־12 תגדיל את כושר התימרון שלו, ותוכל לשמש למודעי קלף חזק ומשמעותי יותר במאבקים אפשריים, לא רק נגד חבריו הליברליים אלא בליכוד כולו. רק לדוגמה אפשר לציין מאבק ליברלי־ליכודי על תיק האוצר. ידוע כי נסים אינו מתכוון לוותר על תיק האוצר מרצונו החופשי. לעומת זאת מודעי סבור, כי בממשלה בראשות הליכוד יגיע לו תיק האוצר. הן מפני שזה נלקח ממנו על־ידי פרס בשיא הצלחתו והפופולאריות הציבורית שלו, והן משום שכמספר אחד של הליברלים, מגיע לו התיק הבכיר ביותר. הוא היה מסתפק אולי בתיק החוץ, אך זה עוד יהיה סלע מחלוקת בין משה ארנס ודוד לוי בתוך „חרות".

לפי שעה מדובר על שמירת הייצוג הנוכחי של הליברלים גם ברשימת הליכוד לכנסת ה־12. זה באופן פורמלי. מאחורי הקלעים של תנועת החרות גורסים, כי הייצוג הזה מוגזם, ויש לקצץ לפחות שני מקומות ריאליים לטובת נציגי „חרות". גם עניין זה יהיה בוודאי נושא למחלוקת בתוך הליכוד.

בהנחה שהליברלים יקבלו את שנים־עשר המקומות שיש להם היום, הרי רק תשעת הראשונים מבין החמישה־עשר שייבחרו היום, הם בעלי סיכויים של ממש. כזכור, מודעי, שריד ונסים כבר נבחרו.

אין צורך להדגיש, כי תשעת הח"כים (בתוכם גם השר גדעון פת) נלחמים לשמור על מקומם. לצדם נאבקים עוד 41 אנשים, שהציגו את מועמדותם. בפני הליברלים תעמוד גם התביעה הלא רשמית של „חרות" לרענן ולגוון את הרשימה. אמנם ראשי „חרות" והליברלים עוסקים לאחרונה בליגלוג ציני על רשימת „העבודה", אך מעבר לבריחה־הדעת והזלזול המופגן בכוח המשיכה של רשימת נבחרי „העבודה", אפשר לחוש בחשש, כי היא מקנה ל„עבודה" יתרונות מסויימים.

קשה להעריך הבוקר את סיכוייהם או חוסר סיכוייהם של הח"כים הליברלים. רבים מדברים על מצבם הקשה של בני שליטא, שרה דורון, אלי קולס, וכן של פסח גרופר ואוריאל לין. אצל הליברלים העסקים קודמים לסנטימנטים, ואם מודעי ושריד יתארגנו כדי להכניס, ויחזי מה את מקורביהם (אלה שאינם היום בכנסת) עלולים לפחות שלושה־ארבעה ח"כים למצוא עצמם בחוץ. אך ראוי לזכור, כי בליברלים יש גם התארגנויות נוספות של קבוצות קטנות, ואלה יכולים לעשות ביניהם דילים קטנים גם־כן. מכל מקום, איך שלא בוחנים את הבחירות הפנימיות של מועמדי הליברלים לרשימת הליכוד לכנסת ה־12, הערכות היום בתל־אביב: עיקר העניין שבהן יהיה בחלוקת יחסי הכוחות, שתגובש על פי תוצאותיהן. האיש שיכול רק להרוויח הוא יצחק מודעי. כל האחרים יעשו מאמצים לשמור את כוחם, או להפסיד כמה שפחות וגם זאת בקושי רב.

על מה הוויכוח ב„קמפוס"

ברשימתו של יורם בר מה־7.6.88, „והקידמה מתחילה במילה", סולפו מספר עובדות על „קמפוס" וחילוקי הדעות האחרונים שנתגלו בה. ברשימה נאמר, כי חברי „קמפוס" הערביים התנגדו לצירוף פיסקה המגנה אפליית הומוסקסואלים ולסביות. לאמירה זו אין כל בסיס. בין חברי „קמפוס" הערביים היו הצעות חלוקות על הנושא ולהוציא חבר אחד, איש לא הביע התנגדות עקרונית לסעיף כזה. הוויכוחים לא נסובו על העיקרון שאין להפלות הומוסקסואליים ולסביות, אלא סביב נוסח הסעיף שיש להכניס למצע, והאם יש מקום לסעיף כזה, בגוף פוליטי סטודנטיאלי, המרכז את פעילותו בבעיה הפלשתינית באחווה היהודית־ערבית.

סילוף אחר הוא הקביעה שמרבית חברי קמפוס הערביים הינם קומוניסטים. מרביתם גם תמכו בנוסח שהתקבל כפשרה (בעוד אחרים הצביעו לטובת הנוסח של בעלי ההצעה) ושבעדו הצביעו גם סטודנטים יהודים.

אשר לאחדות הדעים הקיימת בנושא הפלשתיני, הן חברי „קמפוס" היהודיים והן החברים הערביים (אגב, לא קיימת חלוקה כזאת) תומכים ואף דורשים להקים מדינה פלשתינית לצד מדינת ישראל. מספר החברים היהודיים עליהם נאמר „שלא יכלו לעשות שקר בנפשם — ופרשו" מסתכם בשניים (!).

בלי כל קשר לויכוח הפנימי ב„קמפוס", הגישה המחלקת באופן מלאכותי ושקרי בין יהודים לערבים הנה גזענית.

ענבל פרלמון, בשם „קמפוס" ת"א

„באקדוח ילדתי" אבל ־ אקדח

[illegible]

בעיה של מיליון ש"ח

לפני שמונה שנים יסדו ד"ר יוסף בורג, אז שר הפנים, וחיים קוברסקי, אז מנכ"ל משרד הפנים, את „משמר הישובים" במג"ב, הסיירות שנתנו ונותנות את מקסימום הביטחון השוטף האפשרי במגרון לאזורי ההתיישבות. איך היינו נראים עתה בלעדיהן?

אנו דורשים זה כמה שנים לייסד סיירות כאלה בנגב ובכך להגשים החלטת ממשלה משנת 1978, ואיננו נענים, מפני ש„לא מוצאים" מיליון ש"ח!

הגיע העת לפתור בעיה קיומית זו ויפה שעה אחת קודם. סיירות כנ"ל איננן בנמצא גם בחבל ערולם, מוקד הצתות באחרונה, ובאזורים הגובלים בו, שעקירת מטעים בהם היא מעשה שגרתי.

לפני שנתיים העלינו דרישה לפני מפכ"ל המשטרה, להקים שם סיירות למיתקנים סגוריים ומנית (?) במימון המועצות האזוריות, בהתחשב במציאות התקציב של המשטרה. על הצעתנו זו ניתנה המלצת המתכננים במשטרה, והיא לא התקבלה לצערנו. יש להניח כי אילו התקבלה, פני הדברים שם דהיום היו קצת אחרת, אך גם בנושא זה טוב מאוחר מאשר אף פעם לא.

י. שיין, יו"ר הנהלת ארגון המועצות האזוריות של ההתיישבות העובדת

[illegible]

העירייה וחוק התקציב

צ'יץ נתן, בית המשפט לקח

ב־17 ביוני פסק שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, השופט שאול אלוני, כי הסכמי השכר המיוחדים שחתמה עיריית ת"א עם חלק מעובדיה בטלים. בפסק הדין מציין השופט, כי ההסכמים הללו עומדים בסתירה לסעיף 29 לחוק התקציב, הקובע מפורשות כי "גוף מתוקצב לא יסכים על שינויים בשכר, בתנאי פרישה או בגימלאות, או על הטבות כספיות אחרות הקשורות לעבודה, ולא ינהיג שינויים או הטבות כאמור, אלא בהתאם למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה או באישורו של שר האוצר", ומכאן שכל הסכם או הסדר בטל במידה שהוא נוגד את הוראת הסעיף הזה. לאחר שהעירייה הצהירה על כוונתה לערער לביהמ"ש העליון, נעתר השופט אלוני לבקשת באי־כוחה וקצב אורכה של 45 יום לבצוע פסק הדין, קרי — לביטול בפועל של ההסכמים.

כסף תמורת עבודה

לידתם של ההסכמים המיוחדים חיתה בסמוך לשביתה הזכורה לרעה של נהגי התברואה, התל־אביביים, באוקטובר אשתקד. משאפסה כל תקווה למו"מ וערימות האשפה ברחובות הגיעו לגבהים חסרי תקדים, הציע צ'יץ' לתברואנים תוספת של 30% לשכרם, תמורת תוספת עבודה מצידם. 180 הנהגים נדרשו מעתה ואילך לדאוג לניקיון מלא של הפחים וסביבותיהם ולא רק לריקון הפחים, כפי שהיה נהוג קודם לכן. ועד עובדי התברואה ניסה לעשות שרירים. הרעיון של התוספת דווקא נראה לו, אבל את חלקה השני של העיסקה ניסה לבטל. עברו עוד מספר ימים אחדים של צחנה, והנהגים נשברו וחתמו על עיסקת התבילה — תוספת כסף תמורת תוספת עבודה.

היה זה רק טבעי שכדור השלג הזה יתחיל להתגלגל. לא חלף זמן רב ומאות פועלי תברואה ומפקחים קפצו על המציאה והביעו נכונותם המלאה להצטרף אל שיטת שינוי הקונספציות שהונהגה בעירייה. צ'יץ' ראה כי טוב, וחתם על הסכמים דומים גם איתם. שמעו עובדי הרווחה והעובדים הסוציאליים על ההמצאה הגאונית, וגם הם לא טמנו ידם בצלחת. בתוך חודשים אחדים התפשטה ופרחה לה שיטת ה"תוספת תמורת תוספת". התברואנים טיפלו בפחים וגם בשלידם, הסוציאלים פתחו תחנות גם בשעות אחה"צ, כולם עבדו יותר, קיבלו יותר, שמחים וטובי־לב. עד שנתרגש ובא עליה רוגזה של מדינת ישראל, שעתרה לבית המשפט המחוזי בטענה כי ההסכמים אינם חוקיים, והחמשך ידוע. לעובדים, כמובן, מהווה פסיקת ביהמ"ש מכה קשה ולא נותר. לעומת גירסת דובר העירייה, לפיה מדובר בכמה מאות עובדים, טוען חיים שריר, מ... כוחו מועצת הפועלים בארגון הסכסוך, שמדובר לפחות באלפיים. שריר מציין כי לגבי חלק גדול מהעובדים משמעות של החלטת השופט הוא הקטנת משכורתם ב־20 עד 30 אחוזים.

אסיפות הסברה

ועד ארגון העובדים בעיריית ת"א החליט לא לבזבז אף יום יקר נוסף, ולפתוח במשא ומתן מיידיות. כבר מחר מארגן הוועד אסיפת הסברה לעובדים בתוך בניין העירייה, בין השעות 12־9 בבוקר יפסיקו העובדים את מלאכתם ויקבלו דיווחים והסברות מפורטים על המתרחש, על המשמעויות הנלוות ועל הצעדים הבאים בהם ינקטו.

אין שום סיכוי שביהמ"ש העליון יבטל את פסיקת השופט אלוני, אומר שריר. הרי מדובר כאן בתיק שאין ספק שהוא קיים, וגם אם השופט היה מאוד רוצה, לא יכול היה לפסוק אחרת. שריר גם סבור שהשופט אלוני עצמו, בפסק הדין שלו, רומז לעיריית ת"א ומזמין אותה לפנות ולהסדיר את חוקיות ההסכמים עם האוצר.

ואומנם בסעיף המופיע בפסק הדין קובע השופט, כי "אם תיעתר בקשת העירייה, יהיה הדבר כאילו נטל ביהמ"ש את סמכותו של שר האוצר, שעה שבית המשפט הינו נטול סמכות לעשות זאת. התפקיד הוא של שר האוצר ושלו בלבד", מדגיש השופט ומוסיף: "הראוי שהמשיבים יפנו אליו, ואיני ספק שהדבר מאושר כיום, לקבלת אישור להסכמים".

אין מה לדבר פה יותר מדי, מוסיף חיים שריר. הכיוון לפיתרון הוא שר האוצר, וזה לגמרי מה על העירייה לעשות. בשלב זה, לדבריו, כל מה שיש בכוונת הארגון לעשות היא אותה פעולת הסברה לעובדים. אבל בשלב קצת יותר מאוחר, אם יעברו 45 הימים בלי שהעירייה תפתור את הבעיה, תהיה לה בעיה חדשה, הוא מבטיח — מרגע שתוסר התוספת מהמשכורת, תורד גם תוספת העבודה. כדאי שהעירייה תכין את עצמה גם למצב הזה, מציע שריר, משום שביום בו לא יקבלו העובדים את מלוא המשכורת שלהם, גם העירייה לא תקבל מהם עבודה.

ורד לוי

צוקר מאמין בעליון

אומר אוריה צוקר, נציג מפ"ם במועצת עיריית תל־אביב: "אני בהחלט סבור שההסכמים האלה היו בזמנם הפיתרון היחיד והנכון לבעיית האשפה והשביתה של התברואנים. כמובן שאי־אפשר לומר דבר נגד פסיקה של ביהמ"ש. אם נקבע שם שההסכם אינבנו חוקי, או הוא לא חוקי, עם זאת, במישור העקרוני דעתי היא שמה שנתנה העירייה לעובדים הגיע להם או מגיע להם עכשיו. מה שמטריד אותי זה בוודאי לא מה שנתנו לעובדים, אלא — מה שלא נתנו לעובדים אחרים, שגם להם מגיע. רצוי מאוד שכל הנוגעים בדבר ישימו לב לעובדה שאם וכאשר ניגשים ליישם ברצינות את חוק התקציב הנ"ל, כי אז מתבטלים בעצם הסכמים רבים אחרים ונפגעים הישגים של מאות עובדים במיגזורים שונים אחרים. לכן אני מאמין שהערעור של העירייה יתקבל, ושההסכמים יקבלו תוקף חוקי".

מבזקים כלכליים

התפטר מ"תעש"

בן־ציון בצלאל מנכ"ל "תעש", הגיש השבוע את התפטרותו למועצת המנהלים של "תעש אזורי פיתוח". בצלאל שימש כמנכ"ל החברה מתחילת 1984. בתקופה זו נערכה החברה לניהול החברות־הבנות שלה ולקידום המפעלים שבשליטתה. הוקמו תעשיות חדשות בבית שאן ובעפולה ושופר המצב העסקי של רוב חברות הקבוצה. בעקבות החלטת חברת העובדים למזג את פעילות החברה להשקעות של בנק הפועלים עם "תעש", החליט בצלאל לפרוש לעסקים פרטיים.

מכירות האלקטרוניקה

מכירות תעשיות האלקטרוניקה בשנת 1987 מסתכמות ב־2,250 מיליארד דולר, לעומת 2 מיליארד דולר ב־86 — נמסר בחוברת דיווח על תעשייה זו באנגלית שפירסם איגוד תעשיות האלקטרוניקה ובו פרטים על 56 מפעלים. היצוא ב־87 הגיע ל־1,350 מיליארד דולר לעומת 1,113 מיליארד ב־86. מספר המועסקים היה 35,500 לעומת 36,100 ב־86, ירידה של 1.5 אחוזים. 9,500 מכלל המועסקים הם מהנדסים ומדענים, 8,000 הנדסאים וטכנאים. כלומר, 50.4 אחוז הם בעלי מקצוע ברמה גבוהה. המכירות לכל מועסק נאמדות בכ־63.5 אלף דולר בשנה והתפוקה לעובד ב־43.1 אלף דולר.

קנה היום שלם בספטמבר

האשראי ברשת היפרשוק תנובה יוענק עד ה־1 בספטמבר, על קנייה מעל 75 ש"ח, ובחנויות הקטנות על קנייה מעל 60 ש"ח ברב־מכר, בהיפרשוק השרון ... ובהיפרמרקט צומת חולון מחולה יינתן אשראי עד ה־2 באוקטובר על קנייה ... באוקטובר) על כל קנייה בחיובה בסכום של 100 ש"ח ומעלה.

נתיב

קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ

מאזן הקרן ליום 31 בדצמבר 1987

	באור	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
השקעות לפי עלות			
מוכרות			
ניירות ערך	2	144,440,241	96,230,697
פקדונות		10,222,813	11,083,642
		154,663,054	107,314,339
בלתי מוכרות			
ניירות ערך	2	4,097,337	415,201
פקדונות והלוואות	3	3,347,328	3,749,026
נדלן והשקעות אחרות	4	3,031,378	2,525,546
		10,476,043	6,689,773
רכוש קבוע			
שנרכש אחרי 28.8.1957	4	395,339	103,805
הכנסות לקבל	5	11,048,451	8,865,889
הלוואות לחברים	6	2,132,163	1,197,324
בנקים בחשבונות עו"ש ומזומנים		74,440	2,310
רכוש שוטף	7	3,781,412	6,165,526
		17,036,466	16,231,049
סך הכל לפני הפרשי שערוך		182,570,902	130,338,966
הפרשי שערוך	8	730,344,884	637,120,896
		912,915,786	767,459,862

	באור	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
קרנות תגמול			
קרן פנסיה מקיפה:			
התחייבות אקטוארית	13	566,000,000	432,000,000
התחייבות לאחרים		257,941,536	254,837,683
		823,941,536	686,837,683
עתודה אקטוארית מיוחדת	9	23,254,119	16,399,167
		847,195,655	703,236,850
יתרת רווח שלא יועדה		965	700
קרנות, שונות ועתודות	10		
2.33% השלמת פיצויים		29,752,026	30,481,809
קרן פנסיה תקציבית		4,107,592	4,071,238
קרן תגמולים – (חסכון)		29,740,871	25,920,148
עתודה לחופשה		379,135	289,911
עתודה לימי מחלה		148,467	110,543
		64,128,091	60,873,649
התחייבויות שוטפות			
יתרת זכות – חברים שפרשו		31,375	101,161
שונים		1,559,700	3,247,502
		1,591,075	3,348,663
		912,915,786	767,459,862

יושב ראש הנהלת הקרן

מנהל כללי

הבאורים המצורפים לדו"ח הכספי מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

דו"ח הכנסות והוצאות לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1987

הוצאות	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
משכורות וזכויות סוציאליות	1,800,581	1,336,262
החזקת משרדים	485,680	401,173
עבודות מיכון	297,675	267,195
הוצאות הנהלה וכלליות	951,248	653,142
פחת והפחתות	12,890	6,217
עודף הכנסות על הוצאות מועבר לחשבון חלוקת רווחים	169,570,024	158,683,750
	173,118,098	161,347,739

הכנסות	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
מריבית ודיווידנד מניירות ערך	44,992,758	36,267,563
מפקדונות והלוואות	2,166,834	1,916,272
מהלוואות לחברים	425,723	439,858
ממעבידים	254,253	252,268
מהשקעות בנדלן	402,737	139,602
1/2% פיצויי מהאוצר	2,978,717	2,391,878
	51,221,022	41,407,441
שונות	133,981	16,350
רווחי הון והפרשי הצמדה שמומשו		
מניירות ערך	28,184,681	21,111,629
מפקדונות והלוואות	354,425	238,920
	28,539,106	21,350,549
רווחי שערוך		
מניירות ערך	92,378,411	96,376,311
מנדלן והשקעות אחרות	356,927	1,544,919
מפקדונות והלוואות	488,651	652,169
	93,223,989	98,573,399
	173,118,098	161,347,739

חשבון קרן פנסיה מקיפה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1987

	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
תשלומי פנסיה		
זקנה	53,785,824	38,081,904
נכות	5,792,028	4,334,879
שאירים	13,758,214	10,023,705
מענקים לשאירים	1,298,018	838,872
מענקים מעל 35 שנות חברות	500,550	257,580
היוון פנסיה זקנה	61,417	55,058
השתתפות לקרנות אחרות בתשלומי פנסיה	437,724	435,496
	75,633,775	54,027,494
השתתפות אחרים בתשלומי פנסיה	(6,686,945)	(4,726,564)
	68,946,830	49,300,930
תשלומים לחברים שפרשו והעברות	16,836,817	7,000,948
יתרה מועברת למאזן	823,941,536	686,837,683
	909,725,183	743,139,561

	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
יתרה לתחילת השנה	686,837,683	540,453,052
דמי תגמולים שוטפים ע"י המעסיקים	50,851,727	45,043,257
דמי תגמולים שוטפים ע"י העובדים	20,116,723	14,028,465
העברות מקרנות אחרות	2,192,050	3,028,185
העברה מחשבון חלוקת רווחים	149,727,000	140,586,602
	909,725,183	743,139,561

דב לאוטמן, נשיא התעשיינים

האוצר נגד התעשייה

מדיניות שר האוצר ומשרדו, של שר האוצר משה נסים ומשרדו, פוגעת ביצרנים — אמר אתמול דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים, במפגישה עם כתבים כלכליים בתל־אביב בנושא מצב המשק והתעשייה ב־1988. תוצאת המדיניות הזאת היא, לדבריו, ירידה של ממש בתפוקה, שתגיע השנה ל־4־3 אחוזים, כלומר הפסד של חצי מיליארד דולר. באשר מוסיפים לכך את תחזית שר האוצר מראשית השנה, שדיברה על עלייה בתפוקה בשיעור זה, אפשר לקבוע כי ההפסד שנגרם למשק בין התחזית למציאות נאמד במיליארד דולר, אמר לאוטמן.

מדיניות האוצר במציאות היא הקפאת שער החליפין וריבית גבוהה, ואלה הביאו לירידה בהשקעות בתעשייה, שהסתכמו אשתקד ב־1.1 מיליארד דולר. כבר עכשיו, ברור כי שיעור ההשקעות בתעשייה ב־1988 יסתכם בפחות מ־900 מיליון דולר, ירידה של 25־30 אחוז.

מה קרה לתכנית העשור

לאוטמן הזכיר, כי לפני שנה הוכנה תכנית עשור [illegible]

אחד מיסודות התכנית להבראה כלכלית היה קיצוץ במספר המועסקים בסקטור הציבורי. כל זה לא קרה.

לנוכח התפתחות של האטה במשק, האטה שסימניה מיתון בתעשיית האלקטרוניקה, מיתון בטקסטיל, בתיירות ובתעשיות אחרות, למעט תעשיית המזון, ישנן כיום תופעות שלאוטמן מתקשה להסבירן. הוא ביקר קשות את התערבות המחוקק והכנסת (ועדת העבודה של הכנסת) במערכות העבודה.

לדבריו, הסכמי עבודה והסכמי תוספת יוקר צריכים להיחתם בין בעלי העניין, ההסתדרות והמעסיקים. התערבות חיצונית מסבכת את המצב והראייה — אין הסכמי עבודה. לטענתו, כבר בחודש פברואר אפשר היה לחתום על הסכמי עבודה ושכר. הצדדים, ההסתדרות והמעסיקים, היו מוכנים להגיע להסכם, אבל התערבות המחוקקים מנעה את ההסכם ואין לדעת מתי ייחתם. לעובדה שאין הסכם יש תוצאות — באין הסכם, לא ישלמו המעסיקים תוספת יוקר, גם אם ב־15 באוגוסט יצטברו 7 האחוזים של התייקרות, אשר לפי ההסכם שפקע תוקפו מחייבים תשלום תוספת יוקר.

אינפלציה על אש קטנה

[illegible]

חיים מרגלית

השבוע בשוק הסחורות

סחרור מחירים בפולי סויה, תירס וחיטה

תבואות: על רקע המשך הבצורת באזורי החקלאות בארה"ב, והתחזיות בדבר קיטון ביבולים, ממשיכים המחירים של פולי סויה, תירס וחיטה להסתחרר כלפי מעלה, עם מימושים קלים מפעם לפעם. תוך מספר ימים עלו המחירים במקסימום המותר לעלייה יומית. העלייה החדה ביותר נרשמה בפולי סויה, שמחירם עלה במשך השבוע ב־87 סנט לבושל. סכומים אדירים החלו לזרום לשוק הסחורות החקלאיות, ומשקיעים רבים עברו להשקעה בסחורות אלה במקום בשוק המניות. הלהיט בהשקעות הם פולי הסויה. המחירים בסוף השבוע (למסירה ביולי): פולי סויה 971 סנט הבושל, תירס 294 סנט הבושל, חיטה (בבורסה של שיקאגו) 381 סנט הבושל.

כותנה: המשך היובש באזורי גידול כותנה הביא לעליות מחירים, למרות שהכותנה היא צמח מדברי ופחות רגישה ליובש מגידולים אחרים. במיוחד מודאגים מהמצב מגדלי הכותנה בשפך המיסיסיפי ובלואיזיאנה, אזורים שבהם היובש חמור. המחיר בסוף השבוע (לאספקה ביולי): 68 סנט הפאונד.

קקאו: נמשכת מגמת הירידה, והמחירים הגיעו לשפל שאין לו הסבר. המחיר לאספקה בספטמבר 913 ליש"ט הטונה.

מתכות יקרות: כינוסי ועידת הזהב העולמית הם כמעט האירוע היחיד שבו יושבים זה לצד זה נציגים בכירים של דרום־אפריקה וברית"מ, שהן היצרניות הגדולות בעולם של זהב (דרא"פ היא הראשונה בגודלה) והן המרוויחות או המפסידות הגדולות כתוצאה מתנודות מחירים. בוועידת הזהב המתקיימת בווינה אמר הנציג הסובייטי, כי אם תתקום הפרסטרויקה, תתחיל ארצו לתמרן בצורה מתוחכמת יותר את המועדים ואת כמויות הזהב שתמכור.

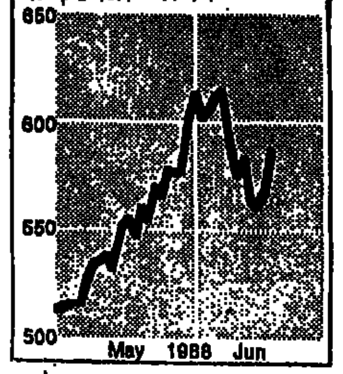

התחזקות החששות לאינפלציה בארה"ב, עם התגברות הבצורת, הגבירה את הפיתוי לרכישת מתכות יקרות, ומחיריהן עלו. המחירים בסוף השבוע: פלטינה (יולי) 578.3 דולר לאונקיה. זהב (יולי): 455 דולר לאונקיה. כסף (אוגוסט): 725 סנט האונקיה.

מתכות בסיסיות: ירידות בראשית השבוע והתאוששות קלה בהמשכו. בסוף השבוע היתה רמת המחירים נמוכה בשיעור משמעותי לעומת השבוע הקודם. לדעת סוחרים, נגרמה הירידה בגלל ידיעות בדבר גידול במלאים של הבורסה למתכות בלונדון (לדוגמה, המלאי הכולל של אלומיניום הגיע ל־74,350 טון לעומת 43,375 טון בחודש הקודם), ויתכן שהגיע הקץ ל"בום" הבלתי רגיל ששרר בשוק המתכות הבסיסיות. הירידה החריפה ביותר היתה במחיר האבץ, שבחודשים האחרונים נהנה מעלייה מתמדת תלולה. כן ירדו מחירי האלומיניום, הנחושת, הניקל והעופרת.

ירידת המחירים גרמה לפאניקה אצל כמה סוחרים, שביקשו להיפטר מהתוצים שבידיהם. עם זאת לדעת מומחים, אין היגיון במכירות המבוהלות, במיוחד של אלומיניום, שאספקתו מוגבלת והמלאים עדיין נמוכים. המומחים צופים התאוששות של השוק בקרוב. המחירים בסוף השבוע לאספקה מיידית: אלומיניום (99.7%) נמכר ב־3,700 דולר הטונה, אבץ 758 ליש"ט הטונה.

חנה אישהורביץ

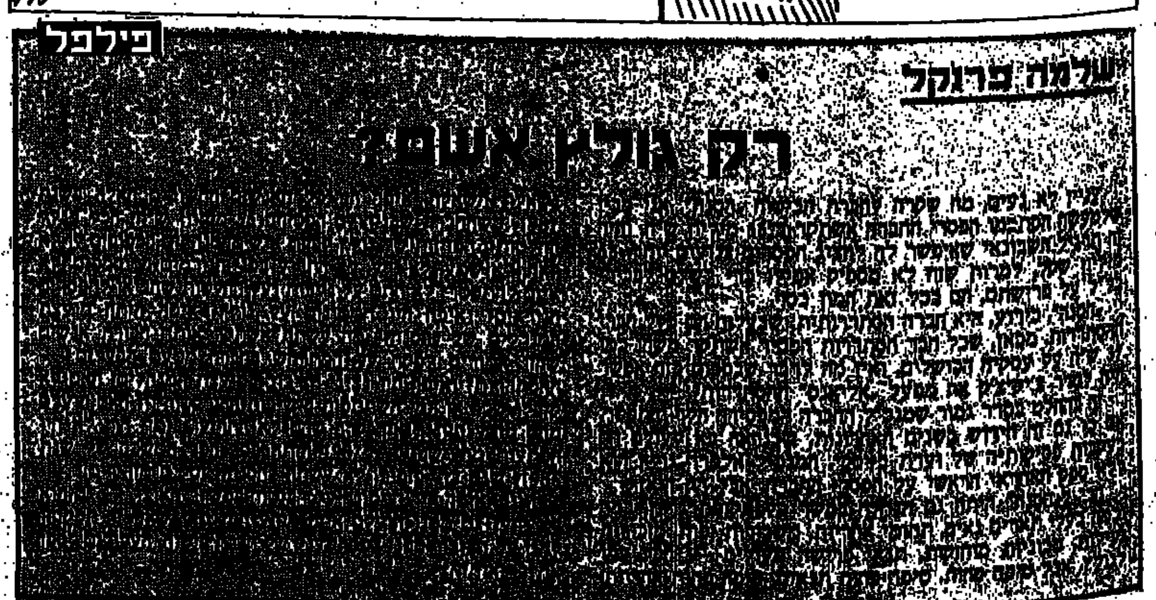

פילפל

שלמה פרוקל

רק גולן אשם?

[illegible]

חדשות המשק

אדמה במקום כסף

חברת הבנייה "רסקו" תעביר לחברת "ישרס" נכסי מקרקעין כדי להסדיר פרעון חוב בסכום של 2.1 מיליון שקל. מקורו של חוב זה בהסדר שנעשה בעבר בין "רסקו" ל"ישרס", שבמסגרתו הופרדו העסקות של שתי החברות ("ישרס" היתה חברה־בת של "רסקו").

במסגרת אותו הסדר הועברו נכסים של "רסקו" ל"ישרס", אולם נותרה יתרת חוב בסך 2.1 מיליון שקל, לגביה מתנהל עדיין מו"מ בין החברות.

לצורך הבטחת החוב הועברו מניות של "ישרס" בשווי שוק של 3.8 מיליון ש"ח (14.84 אחוז מהבעלות על "ישרס"), שתוחזקו בידי "רסקו", לנאמן. כאמור, עתה מתנהל מו"מ להעברת נכסים נוספים לידי "ישרס", לשם פריעת החוב.

רואי החשבון של "ישרס" מציינים בהערות לדו"ח הכספי, כי נוכח העובדה שההסדר עדיין לא סוכם, ובהתחשב בגרעון בהון העצמי ובגרעון בהון החוזר שצברה "רסקו", קיים אי־וודאות לגבי סיכויי מימוש החוב.

אייל שגב

תיכוניסטים לעבודות קיץ

בשירות התעסוקה מצפים ל־45 אלף

שירות התעסוקה החל אתמול במבצע תעסוקת נוער בקיץ. בשירות מצפים, ש־45 אלף תלמידי תיכון בני 18־15, שיהיו מעוניינים לעבוד בחופשת הקיץ, יפנו ללשכות התעסוקה לנוער.

במסגרת המבצע ישובצו תלמידי התיכון בעיקר במפעלי תעשייה הזקוקים לידיים עובדות, כדי לסייע בפתרון בעיות כוח האדם לאור יציאת עובדיהם לחופשת הקיץ.

כמדי שנה, מאתר שרות התעסוקה מקומות עבודה המציעים תעסוקה בענפי התעשייה החקלאות, הבניין והשירותים.

המעסיקים מבקשים בני נוער לעבודה עונתית, במפעלי תעשייה כגון תעשיית השימורים, בתי־מלון ובחקלאות וכן בפקידות, ניקיון ותחזוקה ועוד. בין המעסיקים הקולטים מדי שנה נערים בקיץ — הרשויות המקומיות, הדואר הקק"ל, מוסדות ציבור ומעסיקים פרטיים.

לדברי מנכ"ל שירות התעסוקה, דוד מנע, תלמידי התיכון הנשלחים למקומות העבודה הם כוח עבודה איכותי, בעל מוטיבציה גבוהה, ובמקרים רבים גם בעלי ידע מקצועי, המסוגלים להחליף עובדים היוצאים לחופשת קיץ ולבצע עבודות זמניות ועונתיות שונות. אשתקד נרשמו במסגרת המבצע כ־40 אלף תלמידים, ש־27,127 מהם הופנו לעבודה.

בעיירות הפיתוח הופעלה תוכנית תעסוקה מכוונת בעבודות יזומות לנוער וגוייסו כ־21 אלף ימי עבודה ברשויות מקומיות ובקק"ל, בהשתתפות מימון של שירות התעסוקה. גם השנה תופעל תוכנית זו, על מנת לספק תעסוקה לתלמידים.

א.ש.

הפקדונות השקליים הצמודים בעלייה

הפקדונות השקליים הלא־צמודים שמחזיק הציבור הסתכמו במחצית חודש יוני ב־9,514 מיליארד ש"ח, לעומת 9.68 מיליארד ש"ח בשבוע הקודם, ירידה של 1.74 אחוזים.

לעומת זאת, המשיכו הפקדונות הצמודים לגידול והסתכמו ב־15 ביוני ב־3.278 מיליארד ש"ח, גידול של אחוז אחד לעומת השבוע הקודם.

ירידה בולטת במיוחד נרשמה בפקדונות פח"ק, שירדו בשבוע השני של יוני ב־5.3 אחוזים והסתכמו ב־2.84 מיליארד ש"ח. יתרות העו"ש ירדו ב־3 אחוזים והסתכמו ב־1.866 מיליארד ש"ח. יתרות הפק"מ ירדו ב־1.2 אחוזים והסתכמו ב־2.51 מיליון ש"ח.

היתרות שהציבור מחזיק בפקדונות ארוכי־מועד (פק"ר עד שנה) גדלו ב־1.1 אחוזים והסתכמו ב־48 מיליארד ש"ח.

האשראי השקלי הלא־צמוד ירד גם הוא ב־1.6 אחוזים והסתכם ב־9.42 מיליארד ש"ח. האשראי השקלי הצמוד עלה ב־0.9 אחוזים והגיע ל־3.93 מיליארד ש"ח.

א.ש.

לא ימריאו עם בנק איגוד

חברי הדירקטוריון של בנק איגוד לא יהיו אנשים עשירים — לפחות לא מהתשלומים שיקבלו מהבנק תמורת עבודתם.

באחרונה הוחלט בבנק, כי התגמול השנתי שיקבלו הדירקטורים עבור פעולתם יהיה 6,400 ש"ח בשנת 1987, וסכום דומה בשנת 1988 [illegible]

א.ש.

בנה"פ במקום ה־115 בעולם, הראשון בין הישראלים

בנק הפועלים מוביל בין הבנקים הישראליים בדירוג הבנקים הגדולים בעולם — כך עולה מדירוג 200 הבנקים הגדולים בעולם שפורסם בגליונו האחרון של העיתון רב־היוקרה "ביזנס ויק" המתייחס לתוצאות העסקיות של הבנקים לשנת 1987.

לפי דירוג זה, ניצב בנק הפועלים במקום ה־115, עם היקף מאזן של 30,382.7 מיליון דולר. בנק לאומי, הבנק הישראלי השני הנכלל ברשימה זו, תופש את המקום ה־139 בדירוג, עם היקף מאזן של 25,708.9 מיליון דולר.

בנק הפועלים מוביל בין הבנקים הישראליים גם בדירוג של רווחיות ריאלית — לפי דירוג זה ניצב בנה"פ במקום ה־165 ובנק לאומי במקום 168.

את חמשת המקומות הראשונים בדירוג תופסים חמישה בנקים יפניים. במקום השישי בנק צרפתי, במקום השביעי בנק אמריקני, במקום השמיני והעשירי בנקים יפניים ואת המקום התשיעי תופס בנק צרפתי.

קבלה ממונית תוכר לצורכי מע"מ

קבלות הנפלטות מהמונים במוניות, עד לסכום של 60 שקל, יוכרו גם לצרכי ניכוי מע"מ. עד כה לא היו קבלות במונית מוכרות לצרכי מע"מ ומי שרצה לנכות גם את המע"מ הכרוך בתשלום עבור נסיעה במונית נאלץ לבקש מהנהג חשבונית נפרדת. מצב זה יצר לא אחת עימותים בין נהגי המוניות לבין הנוסעים.

באחרונה, בעקבות לחצים שהפעילו ארגוני העצמאים על שלטונות המס, הוחלט להכיר בקבלות של מוניות גם לצרכי מע"מ, בתנאי שהסכום לא יעלה על 60 שקל.

א.ש.

יצרני הדפוס:

"המכס מוליך אותנו שולל"

מנהל המכס, מרדכי ברקת, מוליך שולל את יצרני הדפוס, ובכך פוגע בתעשייה זאת — טוען שמואל שצקי, יו"ר ענף הדפוס בהתאחדות התעשיינים.

שצקי מתייחס להבטחותיו של ברקת בעל־פה ובכתב, לפיהן עומדים לבטל את המכס בשיעור 8 אחוזים המוטל על יבוא לוחות המרן (אלומיניום), המשמשים את יצרני הדפוס. בקשות יצרני הדפוס לבטל את המכס באו לאחר שמפעל "ליטוקל", ספק לוחות המרן, נסגר ובינתיים אין ייצור מקומי.

שצקי אמר, כי משרד התמ"ס תומך ביצרני הדפוס והזכיר כי בפגישתו עם ברקת, ב־17 באפריל, סוכם על ביטול היטל המכס. מאז אין תזוזה בנושא ויצרני המכס נפגעים.

עלמה יצחקי, דוברת המכס, אמרה בתגובה כי יצרני המכס טעו בכתובת. הנהלת המכס המליצה לפני מי שקובע את המכסים — האוצר — לבטל את המכס, אך ביטול מכס כרוך בפעולת חקיקה, וזה לוקח זמן. לדבריה, האוצר הוא הכתובת אליה צריכים לפנות יצרני הדפוס.

חיים מרגלית

עורך: לוי מורב

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון — אבסורד ביולוגי

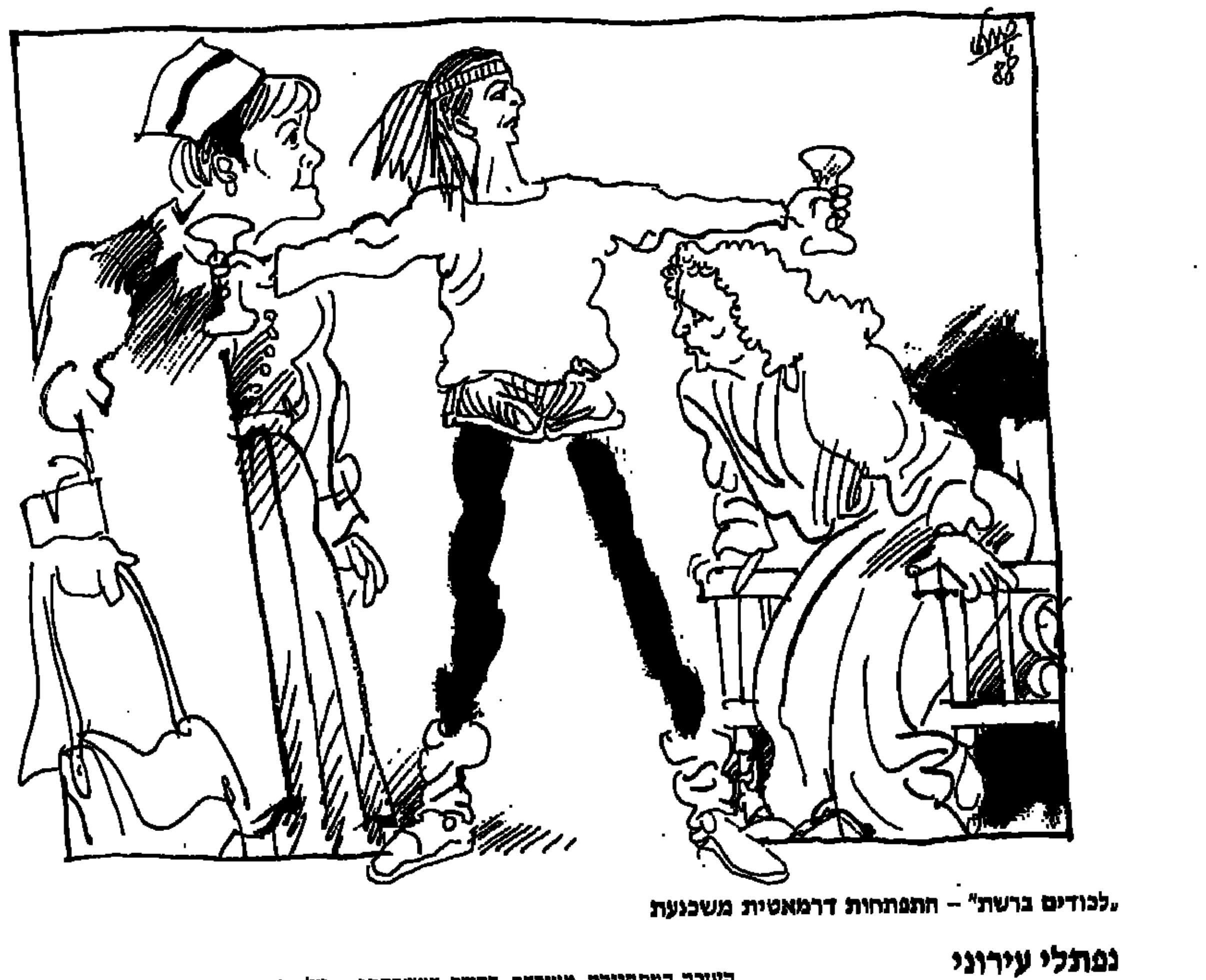

„לכודים ברשת" – התפתחות דרמאטית משכנעת

נפתלי עירוני

„לכודים ברשת" מאת: ג'וליה קירסלי; תרגום: אלה אלמגור; בימוי: מיכה לבינסון; תפאורה: משה שטרנפלד; תלבושות: ענת מסנר; מוסיקה: גורי אגמון; תאורה: אריאל אריאב; בתיאטרון העירוני באר־שבע.

המחזה של ג'וליה קירסלי בנוי באופן עקבי ומשקף תפישה שניתן להגדירה כביולוגיסטית ללא היסוס או מקום לתקוות. גם הכותרת „לכודים ברשת" מצביעה על אותו כיוון של גורל ונחיצות סיבתית, הלוכד את הדמויות במעין רשת שאין ממנה מוצא. אם ובת קשורות ביניהן על־ידי זיקה ביולוגית בלבד. ליבה של האם נתון לבן שנעלם מזמן וגורלו לא ידוע לה. הבת קיבלה את בשורת מותו ומתקשה להודיע על כך לאם. אחות רפואית שמבקרת בביתם, שותפה לרבמי הבת. בבית נמצא גם בנה של רוז (הבת) סמל החיים הצעירים, בתחילת הדרך, וחיים הדורשים הכל לעצמם בהתעלמות מוחלטת מן הזולת. יסוד היחסים שבין בני אותה משפחה הוא בעצם הקירבה הנוקשה שבגורל הלידה.

העזרה המתחייבת מעובדת הקשר המשפחתי אינה על־פי הרצון החופשי של הילד כלפי הוריו אלא מוכתבת כחובה בלתי־נמנעת. כתוצאה ממערכת יחסים מסוג זה, חיי הבת מתבזבזים כי היא מחויבת לשרת אם סנילית שאינה מכירה בזכותה לחיות. מצד שני, האם במצבה הקודם, כאשר בריאותה היתה טובה, השתעבדה לגמרי כמגדלת הנכד שלה. כך נוצר „האבסורד הביולוגי" שמחייב המשך החיים בלי ליהנות מהם. כאשר ההיבט האנושי כמעט לא קיים, כל אחד ממרכיבי מערכת יחסים כזאת מסתגר בתוך עצמו ואינו מוכן להשלים עם המציאות. האם אינה רוצה לקבל את בשורת מותו של בנה זמן רב אחרי שכבר נודע לה על כך. הסיבה היא, שבעולם הסגור הזה עובדות שאינן ביולוגיות — אינן קיימות. כל אחד קשור להכרת המצב הגופני שלו ומתעלם מהעולם כולו. הבת עוסקת רוב הזמן בתרגילי התעמלות כדי לשמור את כושרה הגופני. הנכד דורש כל הזמן טיפול ודואג רק לעצמו, וכך גם האם. הבימוי (מיכה לבינסון) הצליח להעביר את תפישת המחזאית למסדרים כימתיים משכנעים. נוכחות הדמויות על הבמה טבעית ביותר. התפאורה (משה שטרנפלד) תפקודית ומשרתת את התנועה ואת המשחק. רוז (עידית טפרסון) ממלאת את הבמה נוכחות ויטאליות. המסר שלה ברור ומובן. כל מתווה, כל תנועה המעידה על רצונה להשתחרר מן הכלוב המשפחתי, על רצונה לטפח את עצמה — במובן הביולוגי. מצד שני, יש ברצון העז הזה מעין שאיפה אירציונלית לקראת אידיאל גופני בלתי מוגדר. דבר זה מבטא את עצם הקו המנחה של המחזה. החברה, דורותי (לבנה פינקלשטיין) מביאה את נקודת המבט של העולם החיצון — את העצות, הפרשנויות אשר כל אחד מוכן להגיש לחברו. אבל היא מוסיפה גם את הספקות שלה ומשתתפת בדריכה כדרמה המשפחתית. משחקה מצויין ומשכנע.

אלישבע מיכאלי (האם) מרכיבה את המשחק ממנות מרויקות. מרגישים את השתלטות האיטית של הסניליות התוקפת לסרוגין גוף ותשיבה. יש לציין שוב שתכחיות בימוי מאוד ברורות ועקביות איפשרו התפתחות דרמאטית משכנעת במסגרת מחזאית די בעייתית.

קונצרט ראשון

רחוק מלהיות חגיגה

אביבה שלח

התזמורת הקאמרית הישראלית, מקהלת הסולנים מנורוגיה וסולנים בניצוחו של יואב תלמי בקונצרט מספר 3 של סידרת „פסטיבל אמדאוס". התוכנית: מוצרט — „מוסיקת אבל של הבונים החופשיים", ק. 477; סימפוניה מספר 40 במול מינור, ק. 550; „רקוויאם" לסולנים, מקהלה ותזמורת, ק. 626. מוזיאון תל־אביב, 20.6.88.

זאת היתה מסיבת פרידה. תוכנית אחרונה בניצוחו של יואב תלמי, מי שניהל והדריך את התזמורת בארבע השנים האחרונות וראה עמה רגעים יפים רבים. גם התוכנית היתה חגיגית מאוד ובמרכזה הרקוויאם הנפלא של מוצרט, אחד משיאי המוסיקה המערבית. מה שאירע במציאות היה רחוק מלהיות חגיגה. מוסיקת האבל הקצרה, יצירה ענוגה ונוגעת ללב, נוגנה ברגישות, ניקיון ויופי. אך הסימפוניה בסול מינור המוכרת כל כך, בוצעה באופן כללי ללא השראה, בעיקר פרקי האנדנטה והמינואט.

מה שנועד להיות גולת הכותרת לקה גם הוא מיסודו. המקהלה, צעירה ונלהבת, נשמעה לא רע רק בחלקי הטוטי, לעולם לא בקטעי הסופרן שלקו באנמיה חמורה או הגברים שלא ריגשו גם הם. בין הסולנים הצטיין הטנור, כריסטוף הומברג, בקול עשיר גוונים, טוב טעם ורגישות, ועמו גם מירה זכאי, באלט חם ויפה. לאודו רוסטל כאס יפה־גוון, אבל הוא חטא לא אחת כחוסר דיוק סוגנוני, ומה שעשתה שם ג'וליה וילסון־ג'יימס, לא ברור לי עד עתה. לנערה קול צווחני שפצת כיכבה, בכל עת שנדרשה לתפקיד הסופרן שהפך לאסון. ובסביבה העויינת הזאת, וללא שאר־רוח מיוחד, קשה היה לדרוש מן התזמורת שתצליח, גם אם השתדלה רבות, להעפיל לשיאיו של מוצרט או להעמיק לחקרו.

וירטואוזיות נפלאה

יצחק שור

תזמורת ירושלים רשות השידור. מנצח, לוקאס פוס. סולן, גרשון דמבינסקי. בתוכנית: סוויטה סלומון רוסי מאת פוס. סרנדות ביישניות לקלרנית ולתזמורת מאת אנדרה היידו. הסימפוניה השישית מאת צ'ייקובסקי.

אולם הנרי קראון, מוצ"ש.

חידוש כפול חידשה התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, כאשר העלתה בקונצרט האחרון שלה למנויים בעונה הנוכחית יצירה מאת אנדרה היידו, מלחין ישראלי פורה ומקורי, וכאשר חשפה לפני הקהל אחד מנגניה המעולים, הקלרניטן גרשון דמבינסקי.

את הסרנדות הביישניות מאת היידו פתח דמבינסקי בנגינה מהוססת כיכבול. המלחין הפיק מתפיסה קומפוזיטורית זאת את המירב והמיטב וביטא, בוירטואוזיות נפלאה, קשת של תחושות והלכי־רוח, מליסמטיות מזרחית, ריקודיות סינקופית, הומור, ודו־שיח אינטליגנטי, בסוף היצירה, עם בן־קבוצתו, הקלרניטן הצעיר והמבטיח דסמונד ביולי.

לוקאס פוס, שעיבד והלחין סוויטה לפי יצירה מאת סלומון רוסי, מלחין יהודי איטלקי בן המאה ה־16, התייחס בכבוד ובענווה לחומרים המוסיקליים המקוריים. הוא שמר על המסגרת והתוכן המקוריים, אך גם הנגיד באורח מקורי כלים כמו נבל וטימפאני. נגני כלי הנשיפה ממתכת היו מצוינים. במיוחד בלטו החצוצרן רם אורן ונגני הפאגוט. היתה זו הפתעה נעימה, לאחר כשלון החצוצרנים והטרומבוניסטים בקונצרט שנערך שבוע קודם לכן.

את יכולתו כמנצח רב־השראה הוכיח לוקאס פוס בנגינת הסימפוניה הפתטית מאת צ'ייקובסקי. את הדינמיקה של היצירה בנה כמלאכת־מחשבת, צבר עוצמה, יצר פאתוס, פירק מתחים והמתיר מחדש. בפרק הראשון פיתח המנצח קו מלודי איטי, שכאילו צמח ממעמקים. הסיום הקודר נוגן באורח מנוגד לשני הפרקים שקדמו לו. השקט תיתוי של הפרק האחרון ביטא זעקה, ואולי את פרידתו של המלחין מן החיים.

נוסטלגיה מנומסת

זמרי קאמרן, מנצח, אבנר איתי, „השיר העברי", קונצרט רטרוספקטיבי, משירי געגועים לציון עד ימינו.

אולם רבקה קראון.

הקונצרט האחרון בסדרת „קול המקהלות" בעונה הנוכחית של זמרי קאמרן הוקדש לשיר העברי. החל משירו של ביאליק, לפי לחן עממי, „אל הציפור", וכלה בשירם של חלפי רכטר, „עטור מצחך".

הקושי בבחירת השירים היה רב, אבל אין לאיש רשות לחלוק על בחירתו של אבנר איתי, משום שאין קנה־מידה לבחירה, לבד מטעמו האישי של הבוחר; ומכל מקום, קו ברור היה בבחירה. קו זה הוביל משירה ציונית, אישית ואידיאולוגית, לעבר שירה אישית ונהנתנית, בבחינת „שירה לשם שירה".

קפדנותם ודייקנותם של הזמרים באו על חשבון הספונטניות וההתלהבות, שהיו אמורים לאפיין שיר כמו שירם של אנגל וקרני — „העגבניה". בעיני המחברים היתה העגבניה סמל הציונות, סמלה של דרך ארוכה של דונם ועוד דונם. לא כפי שהציג זאת אבנר איתי — שיר הומוריסטי על תפקידה המרכזי של העגבניה בסלט.

חברי המקהלה היו מנומסים, נטולי מעורבות רגשית, כפי שמתחייב משירי מולדת, כמו „שדמתי" ו„מולדתי". הפעם היחידה, שבה הצליחה המקהלה להיות מעצמה, ולגעת בנימים שבלב, היתה כאשר ליוותה את שירם של לאה גולדברג ודוד זהבי, „החליל".

חברת המקהלה, דפנה זהבי, בתו של המלחין המנוח, ניחנה בתרבות מוסיקלית עמוקה ובמיומנות טכנית. מעל לכל, היא ניחנה ביכולת משכנעת לסחוף את המאזינים. בסופו של הערב שרו הזמרים את „הבה נגילה" ואת „הורה", והירשו לעצמם להרהות קצת יותר עם השירים.

אורה חוזרת

יוסי שימן

[illegible]

סופר או עיתונאי?

נפתלי עירוני

„עקרונות הכתיבה" מאת ריצ'ארד נלסון; תרגום: שמעון לוין; בימוי: גדי רול; תפאורה: אלי סיני; תלבושות: ענת מסנר; מוסיקה: אלדד לידור; תאורה: אריאל אריאב; בתיאטרון העירוני באר־שבע.

כותרת המחזה „עקרונות הכתיבה" מעידה כבר על כוונות המחזאי ריצ'ארד נלסון לתקוף את נושא ה„כתיבה" מנקודת מבטו של הסופר. האתגר הזה וכן הטיפול המחזאי שייכים למסורת האמריקנית, הרואה במציאות הקרובה מקור השראה כמעט בלתי־אמצעי של האמנות.

יש בתפישה הזאת מעין חשיבה עיתונאית, אמפירית הרואה בסקר העובדות סיכוי לגילוי האמת הרעיונית והעובדתית כאחד. יש בגישה המחזאית הזאת יתרונות מסויימים — אמינות, שיכנוע מיידי וכו', אבל יש בה גם חסרון גדול והוא אי־בהירות הרעיון יחד עם מבנה דרמטי מפוצל למדי. המחזה מורכב מסצינות קולנועיות המהוות מומנטים שונים של העלילה. הדמויות המרכזיות, ביל וארנסטו, מבטאות את ביטויין בהתאם לעיתוי ההיסטורי. ההתפתחות האישית שלהן איננה במעקב, כי בשיטת הסקר של המחזאי, האלמנט המשקף את האמת היחסית הוא בתוך הנסיבות. הנושא חשוב וכבד. מה אמינותו של הסופר ושל המסר שלו כאשר הוא עצמו נמצא בתוך מערכת הנסיבות ופועל בהשפעתן הישירה. המחבר מטיל ספק על עצם קיומה של היצירה האמנותית כי הוא רואה בסופר גורם אינטרסנטי לחלוטין. הנימוקים העובדתיים המתוארים במחזה משכנעים, כל לוחם בעד החופש מעורב רגשית במציאות ואינו בלתי־תלוי. הוא עלול לאכזב אותנו, וכך קורה גם במקרה של ביל וארנסטו. אבל יוצר איננו עיתונאי ומידת האובייקטיביות שלו אינה רלוואנטית. יצירה אמנותית אמיתית משחזרת את תהליך היצירה ובתוכו גם את אישיותו הסובייקטיבית של הסופר. במובן זה, יש לקבל את קביעתו של המחזאי לגבי הסופרים הפוליטיים, אבל אין להרחיק לכת לגבי היוצרים בכללותם ולראות בהם מעין עיתונאים השייכים לכוחות פוליטיים מסויימים. תפישה קיצונית זאת מעוותת את הסצנות האחרונות של המחזה אשר מקבלות אופי סאטירי מובהק. הבמאי (גדי רול) שם רגש־יתר על ההתנהגות הסוערת, על הדיבור ההיסטורי של ביל (שרון כהן) וארנסטו (גיל פרנק) והמעבר מן המימד הטראגי למעמד המכובד של סופר העוסק בפוליטיקה מקצועית עליונות, הוא די תלול. שתי הדמויות של הסופרים נשארו, בעצם, ללא זהות, כי גם המחזאי וגם הבמאי לא איפשרו להם להתגבר. לעומת זאת, למרות הסגנון המודגש הסאטירי של אורח השיחות שבין סופרים ועסקנים פוליטיים, שמואל שילה (נורטון קווין) ורוני בליץ (ואליו מונטרו) הצליחו לבנות דמויות אמינות וחזקות. בסיכום, ההצגה מעניינת, מעוררת בעיות של אקטואליה בצורה חריפה ולעתים מרשימה. התרגום של שמעון לוי מאפשר רפליקות יעילות, ללא קישוט מיותר, בשפה של הבמה בעלת כוח מחץ.

שלום חנוך – טיפול מסיבי

[illegible]

בעריכת צביה בן־שלום

בא החופש – מתחילות הקייטנות

בשבת הגמר
ואחר כך נחזור
לשיגרת מכבי
תל־אביב

הבן שלי הוא כבר חיל, וצה"ל ידאג בוודאי לספק לו תעסוקה ומזון גם בימות הקיץ. אבל, כשאני נזכרת בסיפורי הקייטנות שלו ושל בנותי, אני שמחה שכבר נפטרתי מעונשן של אלה. איני מזלזלת, כמובן, בקייטנות ובכל מה שהן מציעות. הליכה לקייטנה היא פתרון אידיאלי לימי חופשה ארוכים ומשעממים. חוסכת משפטים נוסח — „אמא, משעמם לי". או — „נו, מתי נלך כבר לים?"

האימהות העובדות נאחזות בקייטנות כבעוגן־הצלה, אלא שלא כל זאטוט אוהב ללכת אליהן. כך היה למשל במקרה הפרטי שלי. לא הכל מוכנים לבלות בסדנאות למלאכת־יד לסוגיה, או ללכת בסך לבריכה, או אל פיסת הים המגודרת בחבלים. אולם רבים נהנים בכל זאת ורבים מאוד הולכים אל הקייטנה ברצון.

הקייטנות נחלקות לשלושה סוגים — עירוניות, פרטיות ובפנימיות. מחירי השהות במחזור נופש בקייטנה פרטית ינוע השנה בין 315 ל־410 שקלים. כך, למשל, בקייטנות „נוה נופש" בכפר שמריהו, במקוה ישראל, אשדוד, עפולה או טבריה. שם ישלמו בני 5־14 עבור 18 ימים 335־396 שקלים, ואילו בכפר הירוק — 296־360 שקלים. 350־375 ש"ח בקייטנת־חמר שבעין חמר ובקייטנת אליצור שבכפר בתיה — 345־375 ש"ח. עבור שהות בקייטנת טום וג'ים שבבאר־שבע תשלמו 350־380 שקלים.

לילד שני במשפחה תינתן הנחה בסך 5%־10%. גם במחזור השני של הקייטנה, בחודש אוגוסט, ניתנה הנחה. התעריפים כוללים גם הסעה, ביטוח וארוחה קלה. את הקייטנות העירוניות מפעילות, כמובן, הרשויות המקומיות. הן ממוקמות בדרך־כלל במבנים של בתי־ספר, מרכזים קהילתיים או גנים ציבוריים. בני 5 ועד 14 (תמהני, האם בני 14 מוכנים עדיין ללכת לקייטנה?) יבלו במחזורים של 10 ועד 26 ימים והמחירים: — בבאר־שבע בין 80 ל־180 שקלים על־פי הכנסת המשפחה. בחולון 120־250 לפי סוג הקייטנה. בכפר־סבא המחיר אחיד לכל הקייטנות — 250 שקלים וברמת־גן — 260. תושבי דרום תל־אביב ישלמו 70 שקלים ובשכונות הצפוניות יגיעו המחירים עד ל־150 שקלים.

בקייטנות הפנימיות גובים מחיר על־פי תעריף יומי או שבועי. 65 שקלים ביום בקייטנות אורים, 68 בגבעת הילדים באבן יהודה. עבור חמישה ימי נופש בכייפת שבפוריה, בקייטנת יחדיו שבכפר הירוק, ובאמוניט שבמצפה רמון — תשלמו 325 שקלים. שבוע נופש בקייטנת ארז שבכפר מרדכי יעלה 460 ש"ח. מחיריהן של 84 הקייטנות של החברה להגנת הטבע נעים בין 290 ל־380 שקלים.

קבוצות עובדים במפעלים גדולים דואגות למחיר מסובסד לילדיהן. כך, למשל, ישלמו ילדי העובדים בתעשייה האווירית 190־225 ש"ח בקייטנות פרטיות. ילדיהם של עובדי המדינה ישלמו 200 שקלים בארבעה תשלומים למחזור קייטנה, שיימשך שבעה־עשר ימים, מבוקר ועד 2⁰⁰ בצהריים.

ונקנח בשתי קייטנות מיוחדות לחובבי האמנות. במכון אבני שבתל־אביב יתמקדו האוטוטים בקייטנת־בוקר (08:30־12:30) בנושא — כריכה לספר. הם ילמדו איור לספרי ילדים, הכנת עטיפות ואנימציה, והמחיר — 150 ש"ח. מחצית המחיר — כלומר: 75 — לתושבי שכונות הדרום. הקייטנה תתקיים 12 יום. לחובבי המוסיקה מוצעת קייטנה מוסיקלית באזור הבימה, בשעות אחר־הצהרים דווקא. חובבי נגינה יוכלו לנגן בצוותא בקבוצות של עד 15 ילדים ולהאזין לקורסים על 5 מלחינים — באך ובטהובן, מוצרט, שופן ושומן. מחיר כל קורס (כל מלחין) תשעים שקלים, ומשך הקורס — 10 שעות. המארגנים ממליצים על השתתפות בשלושה קורסים כאלה, שהם שלושה ימים בשבוע.

את הקייטנה המוסיקלית יום סטודנט באקדמיה למוסיקה בתל־אביב בין המארגנים הפרופסור וולקוב, מן האקדמיה, ושמרית אור. המחזור הראשון ייפתח בשלושה ביולי, ויימשך עד העשרים ושמונה בו. מחזור שני —31.7, 28.8 טלפון למידע נוסף 624830.

באוניברסיטת ת"א תתקיים קייטנה לשוחרי מדע לילדי כיתות: ד'־ח' וט'. ילמדו שם שחייה בבריכת האוניברסיטה. כמו־כן יתקיימו סדנאות במתמטיקה, מחשבים אסטרונאוטיקה ועוד. המחיר: 240 ש"ח. הקייטנה תתקיים מ־10 ביולי ועד ה־19 בו. ושאלה לי לסיום — מדוע נפתחות רוב הקייטנות כבר ממש בתחילת החופש הגדול, כשהילדים יוצאים ממסגרת לוחצת אחת, ועדיין אינם מוכנים להיכנס מיד לשנייה.

יעל ענבל

מדי בוקר ממתינים ילדי קייטנות לבוא האוטובוס... (צלם: רחמים ישראלי, תצלום ישן אבל אקטואלי)

מרשמים למחברת

סלטים נוסח רוסו

מספרה של נירה רוסו „סלטים" בהוצאת כתר

סלט מלפפונים בשמנת

4־5 מלפפונים בינוניים, טריים; 1 בצל לבן; 1 בצל ירוק, קצוץ; ¼ כפית מלח; 1 כפית סוכר; ¼ כפית פלפל שחור; 2 כפות חומץ; 1 גביע שמנת חמוצה.

פורסים את המלפפונים הלא קלופים ואת הבצל בדיסקית הפריסה של מעבד מזון (או בסכין חדה), שומרים מעט מהבצל הירוק הקצוץ לעיטור. מערבבים בקערה את כל החומרים, מעטרים בבצל ירוק קצוץ. מוכן.

סלט חסה, צינוברים וגבינה

הסוד כאן הוא הרוטב של גרגרי פרג. מכינים: סמוך להגשה.

100 גרם גבינת מוצארלה (או טל עמק); 1 חסה אמריקאית; 50 גרם צנוברים. לרוטב: 3 כפות חומץ תפוחים; 1 כף חרדל; 1 כפית סוכר; 3 כפות יין לא מתוק; 1 כף מיץ לימון; 2 כפות גרגרי פרג טריים; ¼ כוס סוכר; ¼ כפית מלח; ¼ כוס שמן תירס.

חותכים את הגבינה לקוביות וקורעים את החסה לקרעים קטנים. מערבבים בקערה את כל חומרי הרוטב מלבד השמן, יוצקים לתוכם את השמן בקילוח דק, תוך ערבוב רצוף. לפני ההגשה – מקפיצים את הסלט ברוטב. בוזקים על הסלט את הצנוברים (מטגנים קצת בחמאה).

סלט כרוב וקימל

ל־6־8 סועדים. להכנה מראש.

1 ראש כרוב אדום; 1 ראש כרוב לבן, קטן; ¼ כוס מיץ לימון; ¼ כוס שמן תירס; 1 כפית מלח; 2 כפיות סוכר; 2 כפיות זרעוני כוריה (קימל).

מסירים את הקלפה משני סוגי הכרוב. פורסים את ראשי הכרוב בסכין חדה או בדיסקית הפריסה של מעבד מזון. מערבבים את כל החומרים ומצננים שעתיים לפחות.

סלט זיתים ברוטב פילפל

ל־6 סועדים. להכנה מראש.

200 גרם זיתים דפוקים; 200 גרם זיתים מזן מנזנילו; 2 פילפלים אדומים; 4 כפות שמן; ½ כף פילפל אדום חריף, יבש, כתוש; 3 כפות מיץ לימון; 2 כפות סוכר (או יותר); 1 כף אבקת שום.

מגלענים את הזיתים וחותכים לטבעות גסות. קוצצים את הפילפלים, אפשר בלהב פלדה של מעבד־מזון. מחממים במחבת את השמן ומוסיפים את הזיתים, מחממים תוך ערבוב כ־5 דקות. בינתיים מערבבים את הפילפלים האדומים, הפילפל החריף, מיץ הלימון, הסוכר ואבקת השום ויוצקים עליהם ¼ כוס מים. מבשלים כ־10 דקות. יוצקים את רוטב הפילפלים על הזיתים ושולחים למקרר ללילה תמים.

סלט שעועית צהובה דל קלוריות

למעשה ניתן להמיר את השעועית הצהובה בכרובית, ברוקלי, שעועית ירוקה, תפוחי אדמה או ביצים קשות. ניתן לשלב כמה מהירקות הללו זה בזה. ל־4 סועדים: להכנה: סמוך להגשה.

2 גזרים בינוניים, קלופים; 400 גרם שעועית צהובה, קפואה; 2 מלפפונים כבושים בחומץ, קצוצים; 4 כפות מיונית (או מיונז); 1 כף חרדל; ¼ כפית מלח; ¼ כפית פלפל שחור.

חותכים את הגזרים לאורך לפרוסות עבות ואחר למקלות. כדאי לעשות זאת בסכין קטנה וחדשה. מאיידים את הגזר והשעועית ב־1 כוס מים, בתוספת מעט מלח, במשך 15 דקות, או עד שיתרככו מעט. מסננים, מצננים ומערבבים עם יתר החומרים.

סלט עוף בשקדים וענבים

משהו קר לארוחת קיץ. מצורפים לו אורז מתובל ולחמניות טריות ומגישים על עלי חסה טריים. ל־6 סועדים. להכנה מראש.

700־800 גרם חזה עוף טרי או קפוא; 1 קופסת אננס משומר (560 גרם); 2 מלפפונים בינוניים; 1 כוס ענבים טריים, ללא חרצנים; ½ כוס שבבי שקדים מלבנים (ניתן לקנות מוכן). לרוטב: 1 כוס מיונית; 1 כף חרדל; ½ כפית זנגביל טחון; ½ כפית פפריקה טחונה; מיץ מ־½ לימון; 2 כפות סוכר.

מבשלים את חזה העוף במים כדי כיסוי, במשך 20 דקות. מסננים ומצננים, (המיקרוגל מקצר מאוד את ההכנה: חותכים את חזה העוף לרצועות, שמים בשכבה אחידה בכלי חסין חום, יוצקים כוס מים על הכל ומבשלים בהספק מלא 4 דקות. בודקים מוכנות ואם יש צורך – מבשלים דקה נוספת). חותכים את האננס והמלפפונים לקוביות. חוצים כל ענב לשניים, לאורך (לא הכרחי). חותכים את בשר העוף לקוביות ומערבבים עם כל מרכיבי הסלט מלבד השקדים. מערבבים יחד את כל חומרי הרוטב ויוצקים על הסלט. מצננים שעתיים לפחות. לפני ההגשה מסדרים בצלחות אישיות, או בקערת הגשה שטוחה ורחבה על עלי חסה יפים וענבים. שמים על כל עלה תלולית מן הסלט. קולים מעט את השקדים עד שיזהיבו (בתנור חם, 3־4 דקות) ובוזקים מהם על כל תלולית סלט.

ספרים למדף — סלט כאמנות

סלטים
נירה רוסו
הוצאת כתר

אחד מספרי המטבח היפים והפונקציונליים שראיתי, אם לא הראשון ברשימה, בולט בשפע של תמונות הספרים האלבומיים, שכולם יפים, צבעוניים ומעוצבים בטעם. נייר כרומו, עיצוב גרפי מרהיב (מיכאל שגיא ואורית שפר), תצלומים יפהפיים (בלי שפר), שבניגוד לעוגות אינם מרגיזים, כי יש לנו הרגשה שגם אצלנו זה ייראה כך, אם רק נמצא את הצלחת המתאימות. המירשמים הם כאלה שפשוט אי־אפשר להחמיץ, וצריך מאוד מאוד להתאמץ כדי לקלקל.

נירה רוסו מתייחסת אל הסלט כאל יצירה אמנותית. מאמינה שלכל אחד היכולת לתרום משלו, תלוי בהשראה. היא פותחת בעצות כלליות, מגישה את האמצעים שיאפשרו לאמן לעבוד. עיבוד מוקדם של ירקות לסלט, מבחר שמנים, סוגי חומץ, עשבי תיבול, פירות ורופאים המשתלבים בסלטים, ה„ירוקים" שהם הלב (חסה ובנות־דודיה), איך מעלים סלט לדרגה של ארוחה, תוספות ועיטורים (רצועות חביתה, קרוטונים, שקדים קלויים...). סוגי מאפה שמגישים לסלטים, שלושים וכמה רטבים... את כל אלה אתה יכול לקחת ולהתחיל להרכיב מאָזל אביל ששמו סלט, אבל אם אתה רוצה רעיונות והצעות — הספר לפניך.

יש בו — בספירה גסה — כ־150 סלטים. קח או תן עשרה, בלי להתחשב בווריאנטים ורעיונות גיוון, הכל מסודר לפי האלף־בית של המרכיב העיקרי, מאבוקדו ועד תרד, עם כמה קפיצות לצדדים, פתיחה מהממת של „קנטטה למעבד מזון" (איך להכין — בעזרת מעבד מזון — ארוחת בריאות של 5 סלטים בחצי שעה) וסיומת של „סלטים גדולים" לאירועים המוניים. הכל בלשון ברורה, ההסברים מובנים, הרבה הומור ובלתי אמצעיות מעודנת, תרבותית מאוד.

אני מודה, שלגבי נירה רוסו אני לי משוחדת. ספרה הראשון (סודות ממטבחה) הוא הכי ממורט בספריה הקולינרית שלי, ואין בו מירשם שניסיתי ולא הצליח. כך גם הסלטים: שניסיתי, אם כי לא העזתי עדיין לנגוע במסובכים יותר. לעומת זאת ניצלתי בכייף כמה פטנטים המלווים את הסלטים, כמו הכנת שמן זית מזוייף (משמן תירס וזיתים דפוקים), ניצול שאריות יין יבש להשבחת החומץ, תיבול קרוטונים וכו'.

למרות שה„סלטים" ראה אור ממש בימי שבוע הספר, הוא נקי מכל הפגמים המאפיינים את מרבית הספרים המופקים בלחץ ובעצבנות, מחשש להחמיץ את חבום הגדול. אין בו (לפחות לא מצאתי) שגיאות הדפסה, הגהה או גרפיקה, אין השמטות וחילופי פרקים, האינדקס מדוייק ופונקציונלי. דומני שהחיפזון היה מיותר. ספר כזה אינו תלוי בשבוע הספר, הוא יימכר בהצלחה בכל ימות השנה (מי שמחפש הנחות, תמיד ימצא חנות המעניקה אותן בלי קשר לשבוע הספר), במיוחד בעונת החגים והנסיעות, כי זה מה שיפה להביא למארחים, כאשר באים לארוחה או לבילוי של כמה ימי חופשה, למרות המשקל, זה מה שכדאי לישראלים לקחת לחו"ל, שיראו את שפע הירקות ויתגעגעו הביתה.

צב"ש

איפור לפי מצב הרוח

את הולכת ל„סופר" במצב רוח ורוד, קונה מה שאת צריכה ובדרך אל הקופה עוצרת על יד המעמד (סטנד) של תכשירי־איפור. את רואה שם 15 גוונים של צלליות עיניים, פלוס רביעיות וצמדים, מקלונים לצלליות, בסיס לצלליות, מסקרה, עפרונות איפור ומחדדים מתאימים. את רואה של פודרה ושפתונים, עפרונות לתיחום שפתיים, מברשות איפור, הרבה לכות לציפורניים, תכשירים לטיפוח ציפורניים, פינצטות ומספרים וגם ציפורניים מלאכותיות בוורוד ובכמה שנקרא „טבעי".

כל אביזרי הציפורניים (כולל מערכת של המלאכותיות) עולה 6 ש"ח, כל שפתון — 6.70, צמד צלליות — 7.5, שאר התכשירים — בין 6 ל־11 ש"ח. את, כאמור, במצב רוח ורוד, ממילא מלאת את העגלה בסך של קרוב ל־100 ש"ח (מה שיאפשר לך לנצל אשראי ארוך ולשלם בעוד חודש וחצי) ואת מוסיפה בכייף שפתון ורוד ולכה ורודה וגם צמד צלליות והרבות־תכולות, שיהיה.

בעוד שלושה ימים, כשיהיה לך מצב־רוח אפור — תקני שפתון כהה, לכה תואמת ואולי גם מורט גבות. כך תמצאי כאן צבעים למצב רוח כחול וסגול, חום וצהוב, שחור ומבולבל ולאט־לאט תגדילי את מלאי תכשירי האיפור שברשותך. עד שתחליטי שיש לך הכל, תחלוף העונה, והיו גוונים חדשים.

זהו, כללית, הרעיון של איפור Wild's WET מבית פאוויון האמריקאי, שאומץ בארץ על־ידי הלן קרטיס. בשלב ראשון יוצבו ב־50 חנויות של רשת „סופרסל" מעמדים (סטנדים) מסוארים, הנושאים מבחר עצום של תכשירי־איפור, כולם באריזה שקופה, שאינה מסתירה דבר. היום אפילו בפרפומריות לא מאפשרים ללקוחה לנסות את השפתון, כדי לבדוק אם הגוון הולם אותה, מה גם שההתאמה תלויה בעיקר בלבוש ובמצב־הרוח, ובכלל — מי מסתפקת בשפתון אחד?

לדגל השקת האיפור החדש בישראל, יצרה הלן קרטיס שני „מראות" קיציים: „נערת האפרסק והמשמש" (בתמונה), צבעוני ומתוחכם ו„רפסודיה בכחול", המשקפת קרירות הזמים למול להט הקיץ. נערת האפרסק משלבת בהרמוניה גוונים ורודים, צהובים וירקרקים. הרפסודיה — הקרירה יותר, מעדיפה תכלת, כחול וסגול עם הבזקים ירקרקים. לפי מצב־הרוח. (צב"ש)

חצי גלסנוסט

המיניסטריון להגנת הבריאות של ברית־המועצות אישר הפריה מלאכותית לנשים שהן חשוכות־ילדים באשמת בן־הזוג. לא הותרה, לעומת זאת, הפריה מלאכותית אצל נשים לא נשואות או לנשואות, שלא קיבלו אישור מהבעל.

הדב הרוסי זלל ספגטי

יואל כץ
גרמניה

המומחים העולמיים קבעו שאיטליה וגרמניה יופיעו זו מול זו בשבת בגמר במינכן * שלשום לא התחשבה הולנד בפרשנים והדיחה את גרמניה (1:2) * אמש בשטוטגרט הספיקה דקה וחצי לברית־המועצות כדי לכבוש צמד לרשת איטליה (0:2) ולקבוע גמר: הולנד – ברית־המועצות * אגב, הסובייטים היו טובים יותר מהאיטלקים

שני שערים תוך דקה וחצי (62־60), מרגלי גנדי ליטובצ'נקו ואולג פרוטאסוב, העלו אמש בשטוטגרט את ברית־המועצות לגמר גביע־אירופה בכדורגל, מחרתיים במינכן, נגד הולנד. בריה"מ, גילתה עדיפות על איטליה, שאיכזבה, וניצחה — 0:2.

במשחק, שהתנהל בגשם, לעיני למעלה מ־70 אלף צופים, כ־40 אלף מהם איטלקים, גילו הסובייטים עדיפות על המשטח הרטוב והחלקלק, ואם־כי במחצית הראשונה יכלו האיטלקים לכבוש שלושה שערים, הרי שבסיכומו של המשחק זכתה הנבחרת הטובה יותר.

הסובייטים היו ניידים יותר זריזים יותר וגברו על יריביהם בכל קרנות־המגע. ההגנה הנבונה של ברית־המועצות, עם הבלמים חידיאטולין וקוזנצ'וב, ניטרלה כליל את ההתקפה האיטלקית הרכה והמבולבלת. המשחק הסובייטי הצטיין באחריות ומשמעת, ונראה כי נפשית היו שחקני ברית־המועצות מוכנים יותר.

שישה צהובים

איטליה היתה צל־של־עצמה. הגנתה, שספגה עד למשחק אמש שער אחד בלבד, ממצב נייח נגד גרמניה, התפוררה והסובייטים שתקפו בכדורים שטוחים יכלו גם הם להגדיל את יתרונם. איטליה חסרה מנהיג במגרש. הקישור שלה, בניגוד ליריב הסובייטי, לא היה יעיל ואילו מלך־השערים של איטליה, ג'יאנלוקה ויאלי, החמיץ שלושה מצבי־הבקעה קורצים.

שחקני ברית־המועצות עלו על יריביהם לא רק בתכנון המשחק אלא גם בכושר הגופני.

השופט הבלגי הוותיק פונה החזיק את רסן המשחק ביד־רמה, אם־כי לעתים מיהר לשלוף את הכרטיסים הצהובים. כך שלף שישה כרטיסי־אזהרה נגד שלושה שחקנים מכל נבחרת (קוזנצ'וב, בסונוב וגוטסמנוב מבריה"מ; בארסי, דה־נאפולי ופרי מאיטליה). כרטיס צהוב אחד משמעותי במיוחד, זה של הבלם הסובייטי המצויין קוזנצ'וב. הכרטיס הצהוב השני שלו בטורניר ולא יוכל לשחק בגמר.

הנבחרת הסובייטית חסרה את החלוץ המצויין בלאנוב. מחליפו, גוטסמנוב, פיגר אחריו בהרבה. למעשה לא עשה מאומה.

קוזנצ'וב ספג את הכרטיס הצהוב שלו כבר בדקה ה־2, אולם כבר מתחילת המשחק הסתבר כי המגמה הסובייטית היא התקפית, בעוד שאיטליה ניסתה כוחה בהתקפות מתפרצות. מבחינת הזדמנויות היו במחצית הראשונה יותר לאיטליה, פעמיים החטיא ויאלי (15, 34), ובדיקת הסיום של המחצית נגח ג'יאניני כדור אדיר שנהדף ע"י השוער הסובייטי המצויין רינאט דאסייב. ההזדמנויות של הסובייטים היו בדקה ה־4 כשפרוטאסוב בעט מעל לקורה, ולאחר־מכן עצר השוער האיטלקי זנגה את כדורו של מיכאלצ'נקו.

המחצית הראשונה היתה משעממת למדי. כדורגל שקוף ללא הרבה מעוף ויוזמה. הוותיק אלטובלי שנכנס במחצית השנייה לשורות נבחרתו לא הגביר את המתח שלה.

הכרעה מהירה

בדקה ה־60 חל המפנה במשחק: פריצה סובייטית מאגף שמאל: גנאדי ליטובצ'נקו היתל בהגנה האיטלקית ובעט כדור קצר לפינה — 0:1.

השוער המצטיין של בריה"מ, רינאט דאסייב.

האיטלקים המומים ניסו לעבור להתקפות־נגד במטרה להשוות, אולם כחלוף דקה וחצי מהשער הראשון פרץ שוב ליטובצ'נקו משמאל, משך אליו את המגינים, הבחין בפרוטאסוב בלתי־מכוסה במרכז, וזה שקיבל את הכדור בעט מ־14 מטר לפינה — 0:2.

האיטלקים ניסו להגביר את התקפתם. דה־אוגוסטיני נכנס במקום מאלדיני, אך דווקא לסובייטים היתה הזדמנות טובה יותר לכבוש שער שלישי בדקה ה־74 כשליטובצ'נקו השתחרר מההגנה האיטלקית ובעט מעל לשער.

ההזדמנות הגדולה של איטליה במחצית השנייה היתה בדקה ה־80 כשויאלי קיבל כדור מול דאסייב ובעט גבוה ממצב קורץ ביותר.

מעניין לציין שבשלב המוקדם ניצחה בריה"מ את הולנד — 0:1. מחרתיים ייפגשו השתיים בגמר במינכן.

● בריה"מ: דאסייב, ראץ, קוזנצ'וב, חידיאטולין, בסונוב (דמיינקו), ליטובצ'נקו, אלייניקוב, סברוב, מיכאלצ'נקו, פרוטאסוב, גוטסמנוב.

● איטליה: זנגה, ברגומי, פרי, בארסי, מאלדיני (דה־אוגוסטיני), דונאדוני, דה־נאפולי, ג'יאניני (אלטובלי), אנצ'לוטי, מנציני, ויאלי.

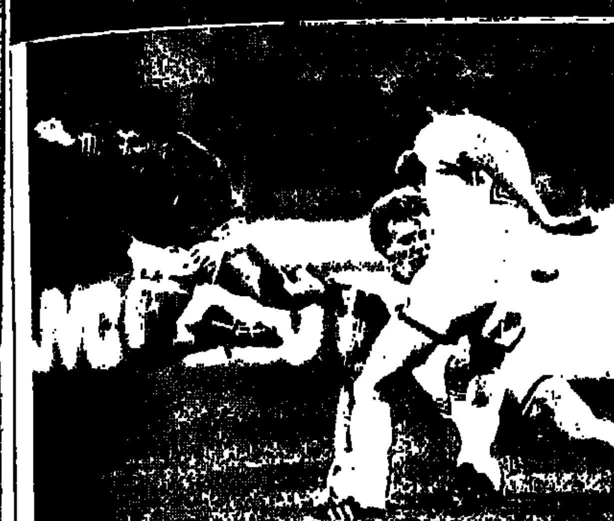

האיטלקי ויאלי מתעופף ומחטיא מול שחקני העורף של בריה"מ
תצלום: איי.פי.

שליחינו בגרמניה, יואל כץ, בפרשנות על משחק אמש:

ניצחה הנבחרת הטובה יותר

חזק היה חיבוקו של הדב הרוסי. חזק מדי עבור האיטלקים. הסייבוריטים האיטלקים בליווי קולני של 40,000 אוהדים מול עשרות נושאי דגלי לאום סובייטיים לא היו מסוגלים להוות יריב של ממש. הרוסים החליטו מן דקת הפתיחה להכתיב את קצב המשחק להעביר את הכובד אל מחצית היריב וליצור לחץ איש מול איש ללא כל פשרות.

ניתן בהחלט לומר כי המשימה הוז הצליחה בהחלט. הרוסים היו אמש נבחרת ללא נקודות תורפה, נבחרת מושלמת למשחק זה. ראשית כל הכושר הגופני הם היו ראשונים לכדור, לא רק הצליחו בכל קרבות פנים אל פנים, אלא כאשר האיטלקים חדרו פה ושם לעבר ההגנה הסובייטית, יתרונם הפיזי של שחקנים בלבן היה בולט מאד.

האיטלקים התנפצו במגע אישי גוף אל גוף מול הרוסים כאילו אלה האחרונים אמרו להם: "זוהי הצירה, אין לכם כאן מה לעשות". אבל שלא כמו במשחק נגד ההולנדים ניסו הרוסים, והצליחו, לתקוף. הם לא שיחקו משחק במסירות אחורות ושם ציפו להם חלוצים מהירים מאד.

פרוטסוב נשמר אמנם על ידי פרי ובכל זאת ידע להשתחרר והרי לכם השער השני שכבש. גם ללא בילנוב היו חבריו ופרט אולי לגוטמנוב שנשמר איך שהוא על ידי ברגומי) מצויינים. ליטבוצ'נקו המהיר, ובמיוחד דמינקו אשר החליף את בסונוב לאחר שהאחרון קיבל כרטיס צהוב היו ממש נפלאים. מול השחקנים הטכנים בכחול־לבן ידעו הרוסים, בתכליתיות ללא פשרות לנקות גם את השטח לפני השער וגם להעביר את הכדור קדימה. הסובייטית הנהדרת עם הידג'טולין הלם אשר שיחק עם אסטלנית מעל לעינו המצוצה, עם קוזנצוב ועם סברוב הנייר פעלה במכונה משומנת היטב.

במחצית הראשונה היה המשחק משעמם משהו. היה יתרון רוסי, אלא שיתרון זה לא נשא פרי. גם ההגנה האיטלקית פעלה כהלכה ולא היה חסר הרבה שדווקא האיטלקים יכבשו שער ראשון כאשר דאסייב במאמץ עליון העביר כדור מסוכן מעל למשקוף אשר נגנח על ידי ג'יאניני.

האיטלקים הצליחו להתגונן אבל לתקוף לא העיזו. כאשר היה נדמה בתחילת המחצית השניה שהאיטלקים דווקא יחזרו לכושרם, באו תוך דקה וחצי שני השערים, הראשון של ליטבוצ'נקו (60) המצויין מקרוב, והשני מרגלי פרוטאסוב ממסירה מצויינת של סברוב. אז היה ברור שהכל גמור. אלא שהלחץ הרוסי, הכושר הפיזי שלהם לא נתן שום סיכוי לאיטלקים אשר אמנם הגיעו פה ושם למצבים טובים ליד השער של דאסייב. אבל ההגנה הרוסית לא השאירה כל סיכוי לויאלי וחבריו. היא סיכלה את הכל.

וכך הגיעו הרוסים לשקט נפשי, ומשחקם הפך גם להיות יותר ויותר טכני. הם גילו מהלכים מצויינים שלקראת הסיום דווקא עוררו תשואות רמות של הקהל. אין כל ספק שחניכיו של לובנובסקי גילו את אשר היו צריכים וחייכים לגלות מול האיטלקים וכנשקם של האחרונים ניצחו אותם. אכן, הם מתייצבים מול ההולנדים כאשר הם הפעם רוצים גם לחזור על הישגם הראשון באליפות.

אחרי ההצגה הגדולה של הולנד מול גרמניה היה משחק אתמול פושר במחצית הראשונה וטוב יותר במחצית השניה.

אבל אני מוריד את הכובע לפני הנבחרת הסובייטית שהציגה כדורגל שראוי לאליפות אירופה ולא אתפלא אם גם נגד ההולנדים ידעו לעמוד הרוסים כהלכה ואולי יחזרו על הישגם משנת 1960, כאשר זכו באליפות אירופה. על כל פנים, המקום השני שלו זכו פעמיים, ב־1964 ו־1972, מובטח להם בצדק.

שיפוטו של פונה הבלגי היה מצויין.

כאשר אני משגר שורות אלה עוזבים אלפי איטלקים בשקט ובצער את העיר. אין להם מה להתבייש. נבחרתם נוצחה על ידי נבחרת טובה יותר — אמש.

צ'רלטון פרשן בטלוויזיה האנגלית

● כוכי צ'רלטון האנגלי הוא פרשן הטלוויזיה האנגלית. ולודק לובנסקי הבינלאומי הפולני הוא פרשנה של הטלוויזיה הפולנית. אגב, לובנסקי שיחק בנבחרת אירופה של עתונאים מול עתונאי גרמניה בשורותיה שיחק גם אובה זילר. התוצאה 4:4.

לא יבואו לגמר

● מי שחשב ששחקני גרמניה מתאבלים על הפסדם אינו אלא טועה. עליתי איתם למטוס שהביא אותם למינכן. הם היו במצב רוח מצויין ולא דיברו בכלל על משחק... אחרי ארוחה משותפת בטגרנזהה הם התפזרו לבתיהם, מרביתם לא יבואו אפילו לגמר. לא מעניין...

מיל ראה חנולד

● חוליט אחרי המשחק: "מיל ניגש אלי אחרי בעיטת 11 הראשונה ואמר לי הנה לנו מתנה, אבל אל דאגה גם אתם תקבלו מתנה" כאילו ידע...

התרגיל של בקנבאואר

● עתה ברור לכל: "מחלתו" של ליטברסקי אותה ייחסו לכאבי בטן בשעת אימון לפני המשחק לא היתה אלא תרגיל. בקנבאואר התליט לשתק. עם שלושה שחקני חוד: מיל, קלינסמן ופלר. אבל היום הוא מודה: נכשל. ליטברסקי חוזר לשחק.

● מלך השערים

1.	ואן־בסטן (הולנד)	4
2.	פרוטאסוב (בריה"מ)	2
-.	פלר (גרמניה)	2

כדורעפני איטליה לסיאול

נבחרת הכדורעף של איטליה הבטיחה את השתתפותה במשחקים האולימפיים בסיאול, לאחר שניצחה במשחק השלישי והקובע ברומא את סין — 1:3.

סין ניצחה בביתה במשחק הראשון — 2:3, והאיטלקים גמלו להם — 0:3 באיטליה.

נקבעו שש העולות בכדורסל הנשי לסיאול

שש הנבחרות שיצטרפו לשתיים שעלו לטורניר האולימפי בסיאול ללא משחקים מוקדמים נקבעו בתום התחרויות במלזיה (קואלה לומפור, מלזיה).

העולות הן: בריה"מ, יוגוסלביה, סין, צ'כוסלובקיה, בולגריה ואוסטרליה. השתיים שהבטיחו השתתפותן קודם־לכן הן: האלופה האולימפית, ארה"ב, והמארחת דרום־קוריאה.

במחזור השביעי והאחרון הושגו התוצאות הבאות: בריה"מ — צ'כוסלובקיה 49:83, יוגוסלביה — אוסטרליה 68:68, סין — פולין 74:90, איטליה — בולגריה 77:79.

● רומניה: דבר יוצא־דופן אירע העונה בכדורגל הרומני. שתי הקבוצות הגורעות מבוקרשט, סטיאווה ודינאמו, יתמודדו ביניהן בגמר הגביע הרומני, ושתיהן נאבקות גם על תואר האליפות. בחצי־גמר הגביע ניצחה סטיאווה בפיטשטי את ספורטול סטודנצסק 1:3 ובחצי השני גברה דינאמו על ויקטוריה — 2:4.

הישגים מצויינים באתלטיקה בשבדיה

הישגים מצויינים נקבעו בתחרות בין־לאומית באתלטיקה בשבדיה. האמריקני דניס מיצ'ל גמא 100 מטר ב־10.04 שניות.

הסומאלי אבדי בילה עבר 800 מטר ב־1:44.42 דקה. הקובאני האוויר סוטומאיור ניתר לגובה 2.38 מטר, לפני ניק סונדרס מברמודה — 2.33 ושיאן העולם, פאטריק שיוברג משבדיה — 2.30 מטר; השיאן העולמי בקפיצה במוט, הסובייטי סרגיי בובקה, קפץ 5.90 מטר (שיאו העולמי 6.05), והבולגריה אנליה נונבה במאה 100 מטר ב־10.96 שניות. אלוף העולים בריצת 200 מטר, האמריקני קאלווין סמית, עבר את המרחק ב־20.34 שניות.

גנאדי ליטובצ'נקו (במרכז) כובש את השער הראשון לבריה"מ לרשת איטליה (0:2)
תצלום: איי.פי.

יומן אליפות אירופה

הגמול לו חיכיתי שנים

יואל כץ, גרמניה

וידוי אישי: ליום זה בו תגמול נבחרת הולנד לנבחרתה של גרמניה על ההפסד ההוא ממינכן (7.7.74) 1:2 בגמר הגביע העולמי יחלתי משך כל השנים. ויום זה של התגמול הגיע, כאן על אדמת גרמנית, מול קהל גרמני דוגן. והתסריט של התגמול — וזה מדהים ממש — היה זהה, אותה תוצאה, שתי בעיטות עונשין ממרחק 11 מטרים ועוד שער "קטן", אז של מילר, עתה של יאן בסטן.

רציתי בתגמול של נבחרת הולנדית טובה יותר מיריבתה וכך קרה. רציתי בתגמול באליפות זו כי סברתי שעל אף המעידות הקטנות, הולנד היא ראויה ליותר מאשר להיות בין 4 הראשונות. רציתי בו כי סברתי שלא ייתכן שנבחרת גרמניה המשחקת כדורגל "מיני" הנעודרת כוכבים וירטואוזים, נבחרת ללא קונצפציה של ממש, תזכה כך, מן הסתם, למרות השיפור במשחקיה האחרונים — בגביע הנכסף.

סברתי שמגיע להולנדים פרס על כך שהביאו לאליפות זו, יחד עם האיטלקים ואף עם הרוסים, משב רוח רענן, כדורגל טאקטי, שחקנים מעולים.

אבל — חיי במשחק זה דקות חרדה כי "המגיע" אינו תמיד וזה עם התוצאה. אין מגיע בכדורגל. איך אמר לי פעם המאמן הלאומי של פולין קזימיז' גורסקי: "כל הפילוסופיה של הכדורגל על רגל אחת היא או שמבקיעים שער, או שסופגים". ההולנדים ניצחו בזכות, וגילו לאוהדי הכדורגל בעולם כולו ובעיקר בגרמניה רז כדורגל מעניין.

אמת צריך לומר: הרחוב הגרמני קיבל על כל שכבותיו את ההפסד הגרמני בהבנה. כל אחד מטעמים שלו: נהג מונית מניגריה שהביא אותי אחרי המשחק למלון אמר: "אנו הורים אוהבים את הזרים, ורצינו שהזרים ינצחו".

המומחים הכירו בעליונות ההולנדית. שונאיו של בקנבאואר צהלו, אוהדיו פנו לו כבר עורף והוא כבר נשאל האם מתכונן להאריך את חוזהו אחרי 1990, ותשובתו היתה פסקנית: "לא" וזאת לדעת הנבחרת הגרמנית הזו אינה אהודה כל כך בגרמניה ובפרט לא בהמבורג ומכאן אולי התגובה המושרית, האוהדים המאופקים באיצטדיון.

גרמניה הפסידה ומעטים מנתחים את הסיבות. הכל יודעים שאין זה מעניין מדוע נכשל בקנבאואר וכמה שגה קולר, הרחוב הגרמני במידה מסויימת נשם לרווחה.

הולנד זו גמלה לגרמניה והכל שאלו האמנם היא היתה הפעם נבחרת טובה יותר מאשר הנבחרת של מינכן. המומחים סבורים, ואני מקבל את הדעה ששתי הנבחרות היו טובות יותר, והמשחק של אז היה טוב יותר.

כלי תקשורת, ואני בתוכם, משבחים את המשחק של המבורג. אבל כאשר נרגעתי מהמשחק, וישבתי והרהרתי הגעתי למסקנה שהמשחק הזה היה טוב מאד על רקע אותו כדורגל שאנו רואים בזמנים אלה במגרשים. הוא היה רענן, ער, מהיר, פתוח, אבל לא היו בו סממנים של אותם המשחקים הגדולים אשר עוברים להיסטוריה כמשחקים באמת גדולים.

גרמניה יצאה והאווירה כאן נרגעה אף היא. עבור הגרמני האליפות נסתיימה. אמנם במרכזים בהם אנו נמצאים עדיין יש צביון בינלאומי. עדיין איטלקים, רוסים והולנדים ישנם. אבל הציבור בגרמניה — כך נדמה — פנה לעיסוקיו האחרים. כי גרמניה משופעת בספורט. ומבטי הכל מופנים כבר היום לעבר וימבלדון ושטפי גראף ובוריס בקר ואלה תופסים את הכותרות.

אחוות־יריבים: שחקן הדטרויט פיסטונס, תומאס איזייה, מברך בנשיקה את יריבו הגדול, המג'יק ג'ונסון מהלוס־אנג'לס לייקרס, לאחר הזכייה באליפות
תצלום: איי.פי.

המאמן צוהל: פאט ריילי, מאמן הלוס־אנג'לס לייקרס, צוהל אחרי הזכייה באליפות עם חניכו ווס מאתיאוס. תצלום: איי.פי.

הלוס־אנג'לס לייקרס שוב אלופה

הפיסטונס מדטרויט יכולים לבוא בטענות רק לעצמם

שלמה גלזר

מיני היסטוריה בליגה הטובה בעולם. הלוס־אנג'לס לייקרס זכתה באליפות בפעם השנייה ברציפות, לראשונה מאז 1969. בתום משחק דרמטי וסוער נוסף שאופיין את סידרת הגמר של העונה גברו הלייקרס על הדטרויט־פיסטונס — 105:108, וזכו באליפות.

דטרויט, שחסרה בחלק מהמשחק את כוכבה איזיה תומאס, נתנה קרב אדיר לאלופה והוליכה במחצית — 47:52. דטרויט יכולה לבוא בטענות רק לעצמה על־כך שהתואר האליפות נישאר בהוליבוד. במשחק השישי הוליכו הפיסטונס — 99:102 דקה לסיום, אבל הלייקרס היו אלו שניצחו, וסחפו למשחק שביעי, בו לא היה לפיסטונס סיכוי אמיתי.

שלושה גיבורים יש ללייקרס בסידרת הגמר נגד דטרויט. הראשון הוא המאמן פט ריילי, שזכה עם הקבוצה בתואר רביעי בשבע עונותיו עם הלייקרס, הישג חסר־תקדים. לו שותפים גם שני כוכבי הקבוצה, המג'יק ג'ונסון וקארים עבדול ג'אבאר הניצחי. לפני שנה הבטיח ריילי, במהלך תהלוכת הנצחון ברחובות לוס־אנג'לס, למאות אלפי אוהדים מריעים, כי הלייקרס יעשו זאת שנית.

במשך כל העונה קראו האוהדים לריילי "מיסטר ריפיט" (ריפיט פירושו לחזור על אותו דבר בשנית), והוא אכן עשה זאת.

"גיבור האליפות הוא האחד והיחיד המג'יק, האיש ש"סחב" את הקבוצה על הגב, כמעט לבד. הוא עשה הכל ואף יותר מכך, קלע, חטף, מסר, קטף ריבאונדים ויותר מזה הוא שהוביל את הקבוצה לנצחונות. כשהמג'יק יניף את ידו לקהל המריע יבריקו עליה לא פחות מחמש טבעות אליפות, כהן זכה בתשע עונותיו בליגה. זיכרו רק שכל טבעת נושאת מאחוריה משהו כמו 100 משחקים, פציעות והרבה גאווה.

הכוכב השלישי של האליפות הוא ג'יימס וורטי, ה"פורוורד" המהיר בעולם. היה ברור כי ההבדל אם הוא קיים בין שתי הקבוצות — הבדל שהכריע את גורל האליפות נמצא בין דנטלי לוורטי. ואכן, כך היה בשלושה משחקים. דנטלי היה עדיף (כולל המשחק הראשון) ובשלושתם ניצחו הפיסטונס, אבל היו עוד ארבעה משחקים, כולל השניים האחרונים בפורום של הלייקרס, ובהם הוכיח וורטי כי גם הוא קורץ מחומר ממנו עשויים אלופי עולם. 35 נקודות ו־15 ריבאונדים זה מה שנתן וורטי במשחק השביעי והקובע, והתוצאה: הלוס־אנג'לס לייקרס הם אלופי האן.בי.איי. בכדורסל בפעם השנייה ברציפות.

בעונה הבאה יסיים ג'אבר הניצחי את הקריירה שלו בליגה, וישלים עונה 20 (ויאסוף כ"בונוס" עבור המאמץ גם 3 מיליון דולאר). המג'יק ג'ונסון כבר הספיק לומר כי בכוונתו להעניק לחבר הגדול את מתנת־הפרידה לה הוא ראוי יותר מכל והיא אליפות נוספת. וכשהמג'יק אומר אליפות — הליגה מקשיבה.

מיכלס — נוקשה, בלתי מתפשר, מפחיד

יואל כץ
גרמניה

רינוס מיכלס המאמן ההולנדי מכונה "בולדוג", לא בשל פרצופו אלא בגלל גישתו הנוקשה, הבלתי מתפשרת עם שחקניו. מפניו פוחדים לא רק שחקנים מן השורה, אלא גם כוכבים כמו חוליט או ואן בסטן. למרות גילו הגבוה יחסית — הוא בן 60 — מיכלס אינו מוותר על אימונו האישי ולאחר שהוא מעביר אמון טאקטי לשחקניו הוא רץ לבדו ואחרי כן נעלם אי שם ביער ומבצע תרגילי התעמלות, חוזר ועוקב אחרי אימונים מיוחדים ואישיים אותם מעניקים לחניכיו עוזריו.

רינוס מיכלס שייך לבית ספר מסורתי ומכובד של מאמנים אליו השתייך הנס וייסוויילר, ארנסט האפל וצעיר מהם אודו לאטק אשר החליף כידוע מקצוע של מאמן לעורך ספורט של "ספורט בילד" ומרוויח מזה ומפרשנויות אחרות לא מעט. יש לו קונצפציה רצינית לכדורגל. הוא אינו מתפשר עם שחקניו, הוא דורש מהם עבודה קשה. ארבע פעמים זכה באליפות הולנד עם אייאקס אמסטרדאם ואחרי כן אליפות אירופה, עם ברצלונה. זכה לאליפות ספרד ועם נבחרת הולנד בסגנות אליפות עולם ב־1974 בגרמניה. ב־1983 זכה בגביע עם קלן והביא שוב את נבחרת הולנד לגמר אליפות אירופה השנה. נבחרתו, טוענים המומחים משחקת כדורגל מודרני ותריש. הוא בעד כדורגל קבוצתי, כי זהו משחק קבוצתי.

הוא מסוגל לוותר על שחקן אינדיבידואלי אך יקבל תמיד שחקן המסוגל לתרום לקבוצתו יותר מאשר לעצמו. ליטברסקי שהתאמן אצלו בקלן טוען תמיד שמיכלס הוא פשוט לא אנושי, אי אפשר לעבוד איתו.

גם טוני שומאכר התלונן על שיטות מיכלס בטענה שהוא אינו מסוגל לעבוד עם שחקנים צעירים. הוא רודה בהם. ואז כידוע התפטר מיכלס מקלן. הוא לא התפשר. שחקניו בנבחרת הולנד מכבדים אותו מאד וכולם טוענים: מיכלס עושה את העבודה נכון. כך למשל, קיבל ואן בסטן ללא עוררין את החלטת מיכלס לא להרכיבו במשחק הראשון. את מיכלס מכבדים גם זרים והוא הוזמן על ידי קבוצת לברקוזן לשנה הבאה.

ארי האן מאמנה ההולנדי של שטוטגארט טוען כי מיכלס השתנה לאחרונה. הוא יותר אנושי, אינו גוער בשחקניו ואפילו קורה להם בשמות פרטיים.

מנסדורף נאלץ לפרוש

במערכה השנייה במשחקו עם האיטלקי נרגיסטו בווימבלדון. מנסדורף ניצח במערכה הראשונה 3:6, פיגר בשנייה 3:0 ואז חש בבטנו ופרש

● טניס

אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף נאלץ לפרוש בסיבוב השני באליפות וימבלדון במשחקו מול האיטלקי דיינו נארגיסו בן ה־18, אלוף הנוער של וימבלדון אשתקד.

זה היה במערכה השנייה כאשר האיטלקי הוליך 0:3 בעוד שהישראלי זכה במערכה הראשונה 3:6. אז שוב פקדו את הטניסאי הישראלי מחושי בטן חזקים והוא הודיע לשופט שאינו יכול להמשיך.

מעניין לציין שמנסדורף לקה במחושים עוד במשחק בקווינס קלאב לפני כשבועיים כשהפסיד לגרמני אריק ילן (ניצח את בלום בסיבוב הראשון בווימבלדון) אך המשיך לשחק עד הסיום ואכן הפסיד לגרמני 6:2, 6:2.

סוכנויות הידיעות ציינו יום קודם לכן כי מנסדורף חש בכאבים והיה חשש שלא יוכל לשחק. אבל לאחר טיפול החליט הטניסאי כי מצבו השתפר ולכן עלה כאמור למגרש, אך באמצע המערכה השניה נאלץ לפרוש.

עתה טרם ידוע אם מנסדורף ישחק בזוגות יחד עם גלעד בלום.

אלוף וימבלדון האוסטרלי פט קאש המדורג רביעי נאלץ לעמול קשה כדי לעבור לסיבוב השלישי כשניצח את הארגנטיני חאוויר פרנה בחמש מערכות. האוסטרלי ניצח במערכה הראשונה 1:6, הפסיד בשתי האחרות אך התאושש וניצח לבסוף בשתי האחרונות 3:6, 4:6.

גם איוואן לנדל לא עלה בקלות לסיבוב הבא אבל ניצח את יריבו האוסטרלי דארן קאהל בארבע מערכות, אך בוריס בקר המדורג שישי אשר זכה פעמיים בווימבלדון ב־1985 וב־1986 עלה בקלות לסיבוב השלישי כשניצח בשלוש מערכות את שחקן גביע דייוויס של צ'כיה קארל נובאצ'ק.

תוצאות מעניינות נוספות בסיבוב השני היו נצחונו של האוסטרלי הצעיר וודפורד על אלוף הודו ראמש קרישנאן 7:6, 4:6, 3:6, 3:6. ג'ון פיצג'ראלד מאוסטרליה ניצח את חשנדי ברגשטרום 4:6, 6:4, 7:5, 3:6. ההולנדי מיכילס חייפרס ניצח את פטר לונגרן משבדיה 7:6, 6:2, 6:2. פול אנקון מארה"ב הכניע את הצ'כי ברוניסלב סטנקוביץ' 6:4, 6:2, 6:4 והמדורג עשירי טים מאיוט מארה"ב ניצח את בן ארצו גרג הולמס 6:3, 6:3, 6:4.

שטפי גראף המדורגת מספר 1 עלתה בקלות לסיבוב השלישי כשהפסידה רק משחקון אחד נגד טניסאית מצרפת.

אליפות צה"ל בכושר למפקדים

אליפות צה"ל בכושר גופני למפקדים על גביע הרמטכ"ל תערך ביום ה', 30 יוני 88 בבה"ס לכושר קרבי במכון וינגייט.

התחרויות תערכנה לפי חלוקה לנבחרות פיקודים ואגפי המטה הכללי, בהשתתפות קצינים וקצינות מדרגת סרן ומעלה, כולל קציני חיל ראשיים ואלופי המטכ"ל.

באליפות מקצים שונים וכהם כל מקצועות הכדור, מירוץ מפקדים, מירוץ מפקדות וריצת 3,000.

יום מעניין באליפות הגלשנים

יואב אביב

במוקד "פסטיבל השיטי" המתקיים במסגרת אליפות העולם לגלשני רוח בחיפה עמודה אתמול אליפות הארץ בחסקות ואולם מזג האוויר המוער שהופתיע את הכל כמעט וגנב את התצגה.

יום אתמול היה היום המעניין ביותר מאז החלה אליפות העולם לגלשני רוח. רוח חזקה וים גבה גלי יצרו תנאי תחרות קשים במיוחד עד שספינות חיל הים וספינות המירוץ עמלו במרכבית שעות היום בחילוץ שייטים שהתרנים של הגלשנים שלהם נשברו, כאלה שכוחותיהם אפסו וכאלה שהיו מעורבים בהתנגשויות.

באליפות אתמול תפס הרב פיגלי מצרפת את המקום השני והגדיל את הפער שלו בצמרת. עתה הוא צועד במרחק ניכר מבן ארצו אריק בלו וממי שסיים אתמול ראשון מרסל רינטסמה מהולנד.

בין הנשים ניצחה אתמול אנה פרנסוואה מצרפת ובין הגולשים הכבדים מדורג ראשון ווריו פאקו מאיטליה.

כאמור את תשומת הלב מיקדה אליפות העולם בחסקות. מתחרים בני גילים שונים התחרו בחמישה מקצים. עד גיל 18 נטל את הבכורה יואב לתובר, עד גיל 40 סיים ראשון בזמן של 18 דקות יצחק שמגלביץ. את הפתעת התחרות היווה סיימון ברנט שאתמול חג את יום הולדתו ה־40. הוא סיים בזמן של 17.05 דקות, 55 שניות מהר יותר מהאלוף עד גיל 40. הוא ניצח גם בקרב הוגות יחד עם סמיר עופרה.

בין הנשים ניצחה נורית ליברמן.

ראוי לציין כי חלק מאלה שתחרו אתמול על סירות המצילים הישראלית נזקקו להצלה של חיל הים לאחר שכוחותיהם אפסו בנסיון להתמודד עם הגלים הגבוהים.

היום תערך בחיפה אליפות הארץ לגלשני גלים בתוך בנת גלים.

לישראל פז
איש התנועה והספורט
ברכות לקבלת התואר האולימפי ל־1988
אריה גרוסמן

שטיינהאואר וכהן לא התאמנו

יצחק ויסהוף

שני ענקי נבחרת הכדורסל תומר שטיינהאואר ואיציק כהן נעדרו אתמול מאימוני נבחרת הכדורסל הממשיכה בהכנותיה לקראת המשחקים הקדם האולימפיים שייערכו בסוף השבוע הבא בהולנד.

שטיינהאואר סובל מדלקת במרפק ידו וכר לפציעה מהטורניר בסוף השבוע שעבר באיטליה. איציק כהן סובל מחום גבוה ושוחרר לביתו.

יתר 12 השחקנים ערכו אתמול שני אימונים בשעות אחר הצהריים והערב ואילו היום יקיימו שלושה אימונים.

דחיה בבקשת נדב הנפלד

שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, שאול אלוני, ביטל אתמול את כל בקשות הביניים של הכדורסלן נדב הנפלד נגד קבוצת האם שלו א.ס. רמת השרון והחליט לאחד אותן ולפסוק דין ב־7 ביולי.

נדב הנפלד, שיוצג ע"י עו"ד שמואל זיסמן, נראה מרוצה לאחר פסיקת השופט אלוני, משום "שעניינו לא יובא בפני בורר מטעם איגוד הכדורסל, אלא יוכרע ע"י השופט המחוזי בעצמו.

אלוני העדיף לדחות את ההכרעה, לאחר שילמד את הנושא ואז יפסוק את החלטתו.

הישג השנה להייקה דרקסלר

השותפה לשיא העולמי בריצת 200 מטר, המזרח־גרמניה הייקה דרקסלר, קבעה בדיסלדורף את הישג השנה למרחק זה — 21.94 שניות.

מבקיע יוסף אוסלנדר — שער יקר מפז
(תצלום: אריה קנפר)

הכדורידן שהבקיע את שער־הנצחון בגביע

אוסלנדר רוצה שלום־בית בין מכבי והפועל ראשל"צ

יוסף הכם

בשבוע שעבר זכתה קבוצת הכדוריד של מכבי ראשון־לציון בגביע־המדינה, לאחר שגברה בגמר על הפועל ראשון־לציון — 18:19. גיבור הנצחון היה ללא ספק שחקן מכבי, יוסי אוסלנדר, שכבש את השער המכריע במכת־7.

אוסלנדר, שכדרך־כלל זורק את כדורי ה־7 מטר לזכות קבוצתו, היה נרגש במיוחד כשניצב מול שוער הפועל ראשל"צ, ניצן גניס: "אחרי שבמשחק המכריע באליפות החמיץ חיים צרפתי את זריקת ה־7 מטר, הרגשתי אחריות רבה וגם אשמה שלא זרקתי אז את הכדור".

— מדוע זרק אז צרפתי והפעם אתה?

● אוסלנדר: צרפתי זרק מאחר שקודם־לכן הצליח בשתי זריקות 7 מטר לכבוש שערים, ובאופן טבעי ניגש לזרוק את הכדור גם הפעם. הסיום ידוע: צרפתי החמיץ והפועל ראשל"צ זכתה באליפות.

אוסלנדר שמשחק בקבוצת מכבי ראשל"צ מגיל 10, הוא כיום בן 27, ומתגורר בקיבוץ נצר־סירני. הוא הצליח לזכות עם קבוצתו באליפות שלוש פעמים ובגביע ארבע פעמים. העונה, לדעתו, היתה הקשה ביותר. המשחקים היו צפופים מאוד השחקנים היו עייפים, מה גם ששתי הקבוצות מספקות שחקנים רבים לנבחרת.

— אומרים שמכבי ראשל"צ מזדקנת והיא כבר לא־מה שהיתה.

● אוסלנדר: התשובה שלילית. בקבוצתי ישנם בסך־הכל שני שחקנים מבוגרים: מישה יוסיפוביץ, והשוער אהוד סלע, בן ה־42, שאותו אפשר להגדיר עדיין כצעיר לאור היכולת שהציג במשחקי הפליי־אוף וגם בגמר הגביע. גם אצל היריבה העירונית, הפועל ראשל"צ, ישנם שני שחקנים מבוגרים: חיים רוזן ואבישי פרי.

— האם, לדעתך, זקוקה מכבי ראשל"צ להילוך־משמרות?

● אוסלנדר: חייבים לבצע זאת בתוקים האפשרי. בקבוצת הנוער ישנם שחקנים רבים בעלי פוטנציאל גבוה שיכולים לתרום רבות לקבוצה בשנים הבאות.

— מה דעתך על צמצום הליגה?

● אוסלנדר: הייתי מעדיף שתהיה ליגה בת ארבעה סיבובים ובה ישחקו שמונה קבוצות, ובכל שבוע יהיו שני משחקי־ליגה. זה יגביר אולי את העניין.

— מה באשר לשיתוף שחקנים זרים?

● אוסלנדר: חיוני מאוד לכדוריד בארץ. זה יתרום לענף ממחינת קהל. הבעייה היא כלכלית. כיצד יוכלו קבוצות להתמודד עם זה.

אוסלנדר פונה בבקשה ליריבה העירונית, הפועל ראשל"צ, בבקשה של שלום־בית בין שתי האגודות: "הגיע כזמן שנחסל את העניינים השנויים במחלוקת" — אומר אוסלנדר.

אמנסטי קרא לישראל לחקור אם גז מדמיע גרם ל־40 מקרי מוות

בהם 18 תינוקות ● בניגוד להוראות הופעל הגז לא רק בשטח פתוח ● אין לארגון הוכחות שהגז היה גורם המוות

שלמה סלוצקי

ארגון אמנסטי הבינ־לאומי קרא לישראל לחקור תלונות, לפיהן השימוש בגז מדמיע בפיזור הפגנות בשטחים המוחזקים היה גורם מסייע במותם של לפחות 40 גברים, נשים וילדים, מהם 18 תינוקות מתחת לגיל חצי שנה. הארגון אומר בהודעתו, כי כוחות צה"ל הפעילו רימוני גז המיועדים לשימוש באוויר הפתוח, בתוך בתים, מרפאות, בתי ספר ומסגדים.

לפי דיווחים של צוותות רפואיים בשטחים, יש חשש שלגז יש קשר למותם של 40 אנשים, נאמר בהודעה.

בהודעתו מודה הארגון, שאין בידו הוכחות רפואיות על מקרי מוות כתוצאה מהפעלת הגז. הארגון מנמק זאת בכך, שתושבי השטחים אינם מוכנים לביצוע ניתוחים לאחר המוות בקרוביהם, מסיבות דתיות ואחרות, ובכך שבבתי החולים בשטחים חסרים הציוד לביצוע ניתוחים מדוייקים לאחר המוות.

דו"ח אמנסטי מפרט כמה מקרים:

● בדריה איברהים יוסף סמיר, בת 42, אם לחמש בנות וחמישה בנים. שש מצצות גז מדמיע הוטלו אל תוך ביתה בשייח' רדואן. היא ניסתה לברוח, הרגישה בבטנה פרפורים עזים, ובעקבותיהם דימום. כאשר הגיעה ל"שיפא" ב־24.1 אמר לה הרופא כי הוולד מת.

● אמאל עבדול וואהר קאסיסה, תינוקת בת חמישה ימים, מתה בעריסתה במחנה הפליטים ג'ייבליה לאחר שחיילים ירו גז מדמיע אל תוך ביתה.

● ויג'דאן פארים, אשה בחודש האחרון להריונה, מתה בבית חולים, לאחר שמכלי גז מדמיע הוטלו לחצר ביתה.

בדריה איברהים נושאת ולד מת

● חיאלד חסאו אחמר, בן 55. שני מכלי גז מדמיע נתנו בביתו מתנה הפליטים אר'שאטי. הוא יצא את הבית כדי להימלט מן הגז, ונמצא במצב מצוקה ליד מרפאה, שגם בקרבתה נורה גז מדמיע.

במספר מקרים בהם בוצעו ניתוחי פוסט מורטם (לאחר המוות) על ידי השלטונות הישראליים, יוחסו מקרי המוות להתקפי לב. עם זאת הדיווחים האלה לא נמסרו לקרובי הנספים.

אמנסטי אומר עוד בהודעתו, כי למרות היעדר העדויות, עצם העובדה שהיו מקרי מוות לאחר חשיפה לגז מדמיע מעוררת דאגה, ומצדיקה בדיקת השימוש בגז.

השלטונות הישראליים הכחישו שמישהו בשטחים המוחזקים מת מפגיעת גז מדמיע, אולם הם הודו, כי יתכן שנוצרו אצל כמה אנשים בעיות בריאות, נאמר בהודעה.

דובר אמנסטי אמר כי ב־1 ביוני מסר אמנסטי על דאגתו בעניין לשר הביטחון, יצחק רבין, אולם לא קיבל תשובה.

אמנסטי אומר, כי אין הוא נוקט עמדה בקשר לשימוש בגז מדמיע או אמצעים אחרים לפיזור מהומות. דאגתו של הארגון מוגבלת "למקרים בהם אמצעים כאלה יתכן שנעשה בהם שימוש בצורה שאינה תואמת צורת השימוש המומלצת, וגורמת לסבל או למוות".

עיראק: כבשנו בחזרה משלטים בכורדיסטאן

רויטר

בגדאד. — עיראק הודיע אתמול על כיבושם בחזרה של ארבעה משלטים ו־20 פסגות נוספות בקרבות עם הצבא האיראני, באזור הכורדי בצפון מזרח עיראק.

לפי ההודעה הדפו הכוחות העיראקים את האיראנים מכמה משלטים אסטרטגיים שנכבשו על־ידי האיראנים לפני שלושה חודשים ליד העיר סולימאניה.

רדיו טהראן, מצדו הודיע, כי המשמרות המהפכניים האירניים הדפו התקפה עיראקית, ולעיראקים שלושת אלפים הרוגים ופצועים. כן טען רדיו טהראן, כי הושמדו 15 טנקים עיראקיים ו־130 כלי רכב אחרים.

בוליטין צבאי אחרון מבגדאד מסר, כי הכוחות העירקיים שולטים עתה שליטה מלאה באזור הגבול של נהר הזאב הקטן, המתפתל לאורך 65 קילומטרים מצפון לעיר סולייר־מאניה.

מתארגנת נסיעה לפסטיבל שופן בפולין

י. שמי

"פסטיבל שופן" יערך זו השנה השלישית ברציפות בפולין. במסגרת הפסטיבל בן שבוע ימים יערכו סיורים באתרים הקשורים לשופן. חברת "מליה" מארגנת קבוצה שתצא להשתתף בפסטיבל בנובמבר, ויש לה גם הצעות לבודדים הרוצים לנסוע לפולין.

● נחנכה קתדרה לאלרגיה בהדסה

פתיחת קתדרה לאלרגית במרכז הרפואי של הדסה באוניברסיטה העברית בירושלים, תסייע במימון מחקרים חדשים בתחום מחלות האלרגיה.

אתמול נחנכה הקתדרה לאלר־גיה ע"ש חרמן ולאלי חירשפלד. לראש הקתדרה מונה פרופ' אלן רובינוס, ראש היחידה לראומטו־לוגיה בבית־חולים הדסה ומומחה למחלות אלרגיות.

המרפאה לאלרגיה של בית־החולים האוניברסיטאי הדסה מטפלת כיום בכ־1500 חולים מדי חודש.

(עתי"ם)

גורדון: הרפואה קורסת, ואנשי מקצוע מתבזבזים במרכזי הקליטה

דני בירן

ראש המחלקה לעלייה וקליטה בסוכנות היהודית, אורי גורדון, שיגר השבוע מכתב דחוף לשרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

במכתבו קובל אורי גורדון על שבעוד הרפואה הציבורית בישראל קורסת ומשוועת לידיים עובדות, יושבים במרכזי הקליטה עשרות עולים בעלי הכשרה וניסיון עשיר במקצועות הרפואה שנשללת מהם האפשרות להשתלב במערכת הרפואה.

גורדון הטעים, כי כיום גרים במרכזי הקליטה 158 רופאים, 88 אחיות, שמונה רוקחים ועובדים נוספים הקשורים במקצועות הפרה־רפואיים, שטרם קיבלו רשיון תעסוקה בישראל, למרות שלרבים מהם ניסיון עשיר ויכולת מקצועית מוכחת.

גורדון קרא לשרת הבריאות לשקול פעם נוספת את תקיפות התקנות החדשות לרישוי רופאים עולים ולזרז את הטיפול בעניינם.

בעדה האתיופית מתארגנת הפגנה בבית המשפט העליון בירושלים, במחאה על אי קבלת פסק דין בעניין הגיור לחומרה, שנדרש מבני העדה. נציגי העדה נפגשו אתמול עם נציגי מפ"ם, המסייעים להם בארגון ההפגנה. בתמונה: ישיבת התארגנות עם נציג מפ"ם, אילן רגב (צלום: כפיר מאיר)

מאמצי ילדים בברזיל התארגנו לעמותה ופנו לשרים להגיע להסדר עם ממשלת ברזיל

"שר הרווחה אמר שאנחנו יכולים לישון בשקט, אך אין זה נכון"

אנשים שאימצו ילדים בברזיל פנו בקריאה לראש הממשלה, לשר המשפטים ולשר העבודה, שיפעלו להסדר עם ממשלת ברזיל לגבי ילדים שכבר אומצו שם ומאות מהם חיים בישראל.

"אל תמתינו לבג"ץ הבא" כותבים הורים מאמצים לשרים. הם מצהירים, כי לרבים מהם יש ספיקות באשר לחוקיות האימוץ ולחלקם אין חותמת נוטריונית כנדרש באימוץ.

ההורים מסבירים, כי נסעו לברזיל בעידוד משרד הרווחה, ובהיעדר כל גוף רשמי בארץ הניצב בתום לב לגורמים בברזיל, שבדיעבד מסתבר, כי לא קיימו את ההליכים החוקיים. באותם מקרים, המוערכים על ידי הכותבים כמאות, נותרו המאמצים עם מסמכים חלקיים, והם חשופים לתביעות משפטיות, לדוגמת התביעה בעניינה של הילדה החטופה ברונה־קרוליין.

קבוצת ההורים הקימה עמותה ציבורית "למען ילדי ברזיל". המאמצים, המבקשים לשמור על אלמוניותם, מקיימים קשרים הדוקים אלה עם אלה. החרדה והדאגה גברו עקב קביעותיה של עו"ד פליאה אלבק, העומדת בראש ועדה בין־משרדית הבודקת את אימוץ ילדי ברזיל, על חוקיות האימוץ.

המאמצים טוענים, כי אם ייעשה הסדר חוקי עם ממשלת ברזיל לגבי כל הילדים הנמצאים כיום בארץ, תיסגר פרשה עגומה זו ויחזרו השלווה והאושר למעונם.

המאמצים מתנגדים למסקנותיה של עו"ד פליאה אלבק, שקבעה כי הורים חייבים לנסוע באופן פרטי לברזיל כדי לברוק את תקיפות האימוץ. "מדובר במאות משפחות, שיהיו חשופות לסחטנות ולהטרדה של אמהות שבעבר ויתרו על ילדן".

"שר הרווחה אמר, שאנחנו יכולים לישון בשקט, אך אין זה נכון", קובלים המאמצים.

ח"כ גרוסמן: תנו לחולים לצאת לטיפול רפואי בחו"ל

בצלאל עמיקם

מצוקתם של העומדים לצאת לחו"ל, ובמיוחד הזקוקים לנסיעות דחופות מטעמי בריאות, מסיבות משפחתיות וכד' הועלתה אתמול בכנסת על ידי ח"כ חייקה גרוסמן, בשאילתא שהציגה בעניין העיצומים במשרד הפנים. גרוסמן מכינה את מצבם של אנשי סגל המשרד, אשר 60 אחוז מהם נזקקים להשלמת הכנסה. ח"כ גרוסמן התריעה מפני פרשה חדשה, דוגמת זו שבשירותי הבריאות, אם לא תהיה תגובה.

סגן השר, רוני מילוא, השיב כי בעיות דחופות של אזרחים החייבים לנסוע לחו"ל מטעמי בריאות ומיקוח נפש, זוכות לפתרון בעזרת ועדת חריגים. הוא הביע תקווה לסיומם המהיר של העיצומים.

מילוא הוסיף כי המשכורות ירודות ויש לשפר את המצב. ראש הממשלה, שהוא מ"מ שר הפנים, בודק את הנושא עם נציבות שירות המדינה.

אמנות על גלגלים

ביום שישי בבוקר, עם פתיחתה הרשמית של הביינאלה ה־43 בונציה, ינועו על כבישי הארץ מאות אוטובוסים שעליהם יצירותיהם של שני נציגי ישראל לביינאלה 88', מוטי מזרחי וצדוק בן דוד. חברת שילוט חוצות "גלגלי זהב" ואדם ברוך, אוצר הביתן הישראלי בבינאלה, יציגו יצירות אמנות ישראליות על אוטובוסים ושלטי רחוב מוארים, בשנה הקרובה, במגמה להציג את האמנות הישראלית האיכותית ולהחדירה לתודעה הישראלית

התנועה ליהדות מתקדמת: לפטר הדיין קוק מרחובות

שעי"ה

התנועה ליהדות מתקדמת קוראת לפטר לאלתר את הרב שמחה קוק מתפקידו כאב בית הדין הרבני ברחובות.

הרב קוק פרסם את התייחסותו לשאלת נישואי הזוג אילנה בנדור ודני מזרחי, שהרבנות סירבה להשיאם, בזמן שבית הדין עדיין ממשיך לדון בעניינם.

"לא יתכן ששופט ודיין בישראל יקבע את עמדתו בשאלה שתלויה ועומדת בערכאה משפטית, ויביע אותה בפומבי, בטרם הוברדו כל הפרטים", אמרה דוברת התנועה.

דרוקמן מחה על הכללת נושא הירידה בבגרות

בצלאל עמיקם

מדוע הוצע לתלמידים הנבחנים בבחינת הבגרות בחיבור לכתוב על הנושא: "אם כן, אני יורד מן הארץ" — תמה אתמול ח"כ חיים דרוקמן.

שר החינוך מחה נגד דרך הצגת השאלה ואמר, כי כל מה שביקש החיבור לעורר בתלמידים, הוא תגובה כמיטב יכולתם ובגרותם, תוך כדי פיתוח הנושא, על אמירה צורמת משתרבבת בשגרת הדיבור. "אני מניח, שכל בעל חוש לשוני היה מבחין כי למילה ירידה שבנושא החיבור, יש משמעות שלילית", אמר נבון.

ירושלים קורצת לישראלים: בואו לבלות בלי להזיע

י. שמי

גורמי תיירות בירושלים מציעים לתושבי ישראל נופש "בסגנון מלכותי" בירושלים.

ביולי — אוגוסט מזיעים רבים על שפת הים, בירושלים אפשר לבלות בלי להזיע, להשתתף בהגרלות סופי שבוע שמארגנים בתי המלון של 5 כוכבים, לקבל סמל 40 שנות למדינה בחליון מכסף, לזכות בהנחה של 50% בביקורים במוזיאונים, להשתתף במחירי הנחה בטיולים של "אגד", לקבל הנחה של 20% להשכרת רכב ב"אוויס" ועוד.

לאוטמן: מצב התעשייה קשה, אין צמיחה במשק

נשיא התאחדות התעשיינים, דב לאוטמן, אמר אתמול, כי ב־1988 חלה ירידה של 3־4 אחוזים בתפוקה התעשייתית והתעשייה והמשק הישראליים נקלעו לאחד המצבים הקשים שידעו בשנים האחרונות.

במסיבת עתונאים בתל־אביב אמר לאוטמן, כי הקיפאון בצמיחה בתעשייה חל כבר ב־1987. מאז ביצוע של שתי הרפורמות במדיניות הכלכלית של הממשלה לא היתה כל צמיחה במשק, ויציבות המחירים היחסית לא יצרה תהליך של צמיחה.

הירידה הממשית בתפוקה התעשייתית נובעת מהאירועים בשטחים וסגירת פרויקט הלביא, ללא חלופות מתאימות לתעשייה. ההאטה במשק נובעת גם מהירידה ברווחיות היצוא.

בסופו של דבר, סבור נשיא התאחדות התעשיינים, כי מדיניות האוצר אינה מטיבה עם התעשייה אלא מכבידה עליה. "לכולם הורידו את המסים", טען, "אך לתעשייה לא הורידו. גם שער החליפין פוגע בתעשייה, שצריכה להתחרות הן ביצוא והן ביבוא".

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

(ב) בתוכניות מיוחדות לליקויי שמיעה.
08.00 עד כאן. חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 קשת רענן, מורי סאלם ור' שלום שבזי וכו'. 08.40 ראשית הקריאה. בלי סודות: שוריה 4. 09.00 ארץ מולדת, בין תורכיה לבריטניה וכו'. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 בבית של פיסטוק. 11.00 אנגלית ד'. 11.15 ערבית מדוברת וד' ה' מראג'עה ג'. 11.30 אנגלית ח'. 13.30 מוסיקה, הרמוניה. 14.00 עד כאן. חדשות קול ישראל. 14.05 בלי סודות. 14.25 קשר משפחתי. שידור חוזר מיום 20.6.88 וכו'. 15.05 רחוב סומסום. 15.35 שעת כושר. 15.50 כוכב לכת: ארץ. 17.00 ערב חדש מנחה: דן מרגלית. 17.30 מחומר: שלמה המלך. משתתפים: דורון תבורי, ריקי גל, דב רייזר, גיל אלון, סמדר ברגר, אילת שור ועוד. 18.00 סומיקי. 18.25 הגיע זמן לשון. אבשלום קור הפעם על פריחה — שמחה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 למשפחה (ערבית). 19.00 מבט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 ערב אולימפי. טקס ההצדעה ל־40 ספורטאים, המייצגים 40 שנה לספורט בישראל. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 בלוז לכחולי המדים, שם הפרק: הפוליטיקה כרגיל. 22.20 סרט תעודה. שורשים קצרים. (חלק שני) הירידה מן הארץ. 23.20 סדרה קומית אנגלית חדשה, חוזרה אל הקן. בן טיפש־עשרה מופיע במפתיע בביתו של אביו הגרוש, ומביא עימו משחקי מחשב, מוסיקת רוק, חברה פנקיסטית וכיו"ב. בסידרה, התמודדות האב עם המצב החדש. 23.50 פסוק של מקום: מבט אל אסף וחדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 סדרה מצויירת, הפטבל'. 18.45 תוכשים אמריקה. 19.50 בקרוב בערוץ 2. 20.00 סיפורי הרלם (חלק ב'). 20.30 שירים של דיק אסטלי, "סטארשיפ" וג'ו ג'קסון. 21.30 רגש חוק. קשר השתיקה, התעללות מינית בילדים.

רדיו

קול המוסיקה

(נת) תקליטור (קומפקטדיסק). 06.02 "צלילי בוקר" 07.09 "בהאזנה נינוחה": קופלנד: שלושה רשומים דרום־אמריקניים; טליכין: קונצ'רטו לכלליריקה; טורינה: סנפוניה סביליאנית; חצ'טוריאן: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת; איברו: דיוורטיסמן 09.00 "קונצרט בקר": ולנקה: קפריצ'ה; מוצרט: קונצ'רטו לבסון ולתזמורת; מוצרט: סרנאדת "הפנור"; רנצ'י: חמישיה; היידן: סמפוניה מס' 100, "הצבאית"; הנדל: קונצ'רטו לנבל ולעוגב 11.57 "פינת השיר": שירי אהבה יהודיים ממארוקו 12.00 "מן הסרטים" 13.05 "בהאזנה נינוחה": ריטורדורו; סמפוניה "הצלחה של אנדרומדה"; באך: קונצ'רטו בלה מז'ור לפסנתר ולתזמורת; פגניני: קונצ'רטו לקרן ולתזמורת; מוצרט: סמפוניה מס' 41, "יופיטר" 15.00 "מפגשים מוסיקליים": ראיונות, סקירות, ריווחים 16.00 "אתנחתא" ו"תא אבנר ביגון" 17.00 "אנתולוגיה בצלילי" 18.00 "קשת של צלילים" 18.00 "בשלוש קשת" של תקופת הבארוק המאוחר 19.00 "מוסיקה קלאסית קלה" 20.05 "אינטרלוד" 20.27 "פינת השיר" 20.30 קונצרט התזמורת הקאמרית הישראלית (ש"ח) 23.00 "דור הזהב" 23.55 "שיר העיר" בשלושה־עשר ביצועים

רשת א'

07.30 "רדיו־קל" 08.05 "חוגה" עם בני הבלך 09.05 "טלודיו" שירות מידע למאזינים 10.05 "מניני בוקר" מגיש: גדעון חור 11.05 "ירוק ירוק" שירים עבריים 12.05 "מעודג יסודותמוצר" שידור חי מתערוכת ה־05 13.40 חדשות ותוכניות באנגלית 14.30 חדשות ותוכניות בצרפתית 14.06 "בראש צעירי" שידור חי 15.30 "האוניברסיטה המשודרת": "תולדות התיאטרון" בהדרכת ד"ר אבי עוז 16.05 "התיאטרון הקלאסי" 16.05 "ארץ לא נודעת" 17.10 "צבעי הקשת" שירי עדות 18.05 "מינחה ערב" 19.05 סיכום המשנה היומית 19.30 שירורים לעולים 22.05 "יש לי תלונה" עורך ומנחה: יובב כץ עם הועדצת ד"ר אביטל לוי ואיש התיאטרון ד"ר שמעון לוי

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "שעשים עניין" 09.05 "ביקור בית" עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הקשת", עם עמיקם רוטמן 12.05 "אלף־אלף בית" עם חיים קינן 13.05 "בחצי היום" חדשות ומוסגים 14.05 "לראות או לא לראות" זמן חדשות לתרבות ולאמנות 14.30 "כח צחוק" 15.05 "מדרום לסמבטיון" עם יהודים ועל יהודים בדרום־אמריקה "רוח רקומה" (ש"ח) 16.05 "יומן כלכלה" 17.05 "רגעי קסם" 17.55 "קריאת ספר" קוראים מקליפים 18.05 "ריקוד"

גלי צה"ל

יצחק גולן 18.45 היום בספורט 19.00 "היום הזה" שידור חי מתערוכת ה־05 20.40 "שורשים" שבועון לענייני פולקלור ועדות 22.05 "הלילה החמישי" עם אלעזר שטורם 00.15 "לתאוו בחלום" שירים לסיומו של יום

06.05 אוניברסיטה משודרת על חמישה ספרי אמונה קהלת כספר האמונה. מרצה פרופ' ישעיהו ליבוביץ 06.30 "פוקחים עין" החדשות הראשונות 07.07 "שבע אפס שבע" עם אלכס אנסקי 08.00 כיף טוב ישראל 09.05 "אילה כיהר" עם אלי ישראלי 10.05 "מכת שמש" שירים ומערכונים בשרשרת 11.05 "נכון לעכשיו" עם רפי רשף. 13.05 "שליפה מהמותן" עם לאה עוז 14.05 "אני מנגן" המוסיקה והארועים הנפלאים של קיץ 88 15.05 "סיסטה" עם דורי בן־זאב 16.05 "ארבע אחרי הצהריים" 16.54 "באוזן מילולי" סיפורו של אבשלום קור 17.00 "ערב טוב ישראל" 18.05 "שעה קלה על כלכלה" 18.45 "חמש עשרה קטנות" 00.05 "ציפורי לילה" עם רפי קינן 02.00 לא רוצים לישון 05.00 צלילי בוקר

שידורי צה"ל 1

19.05 "יער משהר" מגאזין לענייני צבא ובטחון (ש"ח) 19.57 הודעות לחיילים 20.05 "כוכב הערב", עם נורית גלרון 20.50 סינה חמה לליב־י 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת על חמישה ספרי אמונה/ קהלת כספר האמונה. מרצה: פרופ' ישעיהו ליבוביץ 22.05 "על הרכש ועל הכיפאק" 23.05 "עשרים וארבע היום שהיה" 23.55 "שיחת חצות" עם ד"ר אורי רם, סוציאולוג ומרצה לתאטרון

שידורי צה"ל 2

19.05 "הרדיו הישן" עם דני קרמל 20.05 "צ"פ" עם אברי גלעד 21.57 הודעות לחיילים 22.05 "הפסקת עשר" עם מיכל ניב 23.05 "קול הג'אז הזה" עם דני קרמל

רשת ג'

06.04 "בחורה לאושר" להיטים וותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" 09.05 "גימלים" עם מיכל שמואלי 10.05 "דברים טובים" 11.05 "שבעים מי יודע" 12.05 "אהבת יומיומית" 13.05 "רק בימי חול" עם מנחם פרי 14.05 "לי ולך" שיר וברכה 15.05 "חרש, חריש ומחורש" 16.05 "הצגה יומית" שידור חי מתערוכת ה־06 18.40 "קוליבר" שבועון על ההתחלה וקליטי פרדים ראשונים 20.05 "קו" 23.05 "משמע רוק" 21.05 "הלילה הוא שירים"

קולנוע

תל־אביב
אסתר: אשליה גורלית — 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: מוכת ירח — 9.30 ,7.15
בן־יהודה: לילה מסחרר — 9.30, 7.00, 4.30
בית ציוני אמריקה: גברת מס הכנסה — 9.30 ,7.15
גת: ביטל ג'ויס — 9.00 ,6.00
גורדון: יופיו של החטא — 9.30 ,7.00
דקל: משררים חדשות — 9.30 ,7.00 ,5
דרייב אין: תקועים בדרך — 7.45; סקס — 12.00
חן: קיץ 1987 — 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: סנטאות הפשע
טיילת 1: ערות בניבחן — 9.40 ,7.25
טיילת 2: שם המשחק — 9.40 ,7.20
טיילת 3: (סגורה)
פאר: חולת אהבה — 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: ליידי איב — 9.30 ,7.15
רב־חן: חן 1: וול סטריט — 9.50 ,7.30 ,5; חן 2: פעמיים אשתי — 9.45 ,7.25 ,5; חן 3: הקיסר האחרון — 9.45 ,6.40; חן 4: שלושה גברים ותינוקת — 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11; חן 5: מחפשים את אורדי — 9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחף: זרוק אותה מהרכבת — 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: מציצים בחוף — 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: שנת ההתבגרות שלי — 9.35 ,6.30
לב: לב 1: תופשה בכפר — 10.00 ,7 ,5 ,2; לב 2: החבר של החברה שלי — 9.50 ,7.15 ,4.30 ,2; לב 3: אהבנו כל לך — 10.00 ,8 ,5 ,2; לב 4: שלושה סיפורים — 10.00 ,7.50
מוזיאון ת"א: עיניים שתורות — 7.00 ,9.30

רמת־גן
אואזיס: שלושה גברים ותינוקת — 9.30 ,6.40 ,4
לילי: שם המשחק — 9.30 ,7.15
רב־גן: גן 1: ביטל ג'ויס — 9.40 ,7.20 ,5; גן 2: פעמיים אשתי — 9 ,6; גן 3: מחפשים את אורדי — 9.40 ,7.30 ,5; גן 4: וחשור — 9.15 ,6.15

ירושלים
אריסון: ללא מיסתור — 9.30
אורנע: ביטל ג'ויס — 9.15
רון: משודים חדשות — 9.00
בית אגרון: ג'יימס בונד — כדור הרעם — 16.30; עכבר הבארים — 18.45; פריץ החתול — 20.30; הובוב — 22.00; בית החיות — 24.00
כפיר: אהבנו כל כך — 9.15 ,7.15 ,4.30
אורגיל: שלושה גברים ותינוקת — 8.30
מיטשל: שם המשחק — 9.15
סמדר: סיפור כזיג זג — 9.15
חבירה: סגנו לדגל שיפוצים
עדן: מציצים בחוף — 9.00

תיאטרון ירושלים: מורים — 9.30

חיפה
אורה: להב משונן — 9.15 ,7.00
חן: התפוז המכני — 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: סערת רגשות — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: מוכת ירח — 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: תשוקה באפריקה — 9.15 ,6.00
רון: קיץ 1987 — 9.00 ,6.30 ,4
רב־אור: רב־אור 1: 3 גברים ותינוקת — 9.15 ,6.45 ,4.15; רב־אור 2: חיזור גורלי — 9.15 ,6.00; רב־אור 3: תקועים בדרך — 9.15 ,6.50
אורליי: חומשה בכפר — 9.15 ,7.00
קרן אור המחודש: כשם העם — 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: ביטל ג'ויס — 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה
שרון: יופיו של חטא — 9.15 ,7 ,5

חולון
ספיר: הקיסר האחרון — 9.30 ,7.15 ,5
מגדלי 3: גברים ותינוקת — 9.00 ,7.00
ארמון: חולת אהבה — 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: נשואה לשניים — 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה
היכל: (סגור)

פתח־תקוה
היכל 1: חשוד — 9.15 ,7.00
היכל 2: שם המשחק — 9.30 ,6.15
היכל 3: מוכת ירח — 9.30 ,6.15

עפולה
מטחרון: ערות במבחן — 9.00

ראשון־לציון
רון 1: בראורק—3 — 9.40 ,6.00
רון 2: נשואה לשניים — 9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 23.6
סאלח שבתי: 21.00, 17.00
הדיבוק: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ה' 23.6 בשעה 21.00
דני רובס
"פנים חדשות"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב 2, חולון
חולון
אהרון — הוסיין 52
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, המ"ג 28
נתניה
המגן — שד' וייצמן 13
פתח־תקוה
קופ"ח — חיים עוזר
רמת־גן
אסותא — ז'בוטינסקי 41
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 64
קופ"ח — בן־יהודה 26
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33
רעננה־כ"ס
הרגיל — רוטשילד 47, כ"ס

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניארד נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק — נשים, כירורגית, אורטופדית
הדסה ע"כ — ילדים, עיניים
בקור חולים — פנימית, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00 טלפונים: 03־433200, 03־433500.
יד ביד — ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 02־243358
ת"א — 236027 (24 שעות)
חיפה — 04־329488 (11.00—20.00)
גליל מערבי — 04־922222
קו פתוח לחולים במצוקה בימי ב' ו־ד' — טל. 822752.
"קו פתוח" — ארון קשבת לנוער בבני־ברק 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד המכון לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני כלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03־285823.
מרכז מידע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־355316
ער"ן כפר־סבא — טל' 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
סילוק מוטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244: חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — 101, טל' 221032, עפולה — טלפון 065־93354, טבריה — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־823333, בת ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, קו"ל בנוש רך, טל' 05־330848

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'—ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 6.16, ...

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00
10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00
16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בנימינה, לתל־אביב:
בימים א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30
16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30
10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'—ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.15
16.35, 18.30
בימי ו' וערבי חג: 5.05, 10.35
* הרכבה תופעל בימי א' בשבוע והם אחרי חג בלבד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד בקומת הקרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב נחמני מס' 57 גוש 6941 חלקה 97.

תיק בנין 057־0056

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 226 בגוש 8274 רח' רבי עקיבא הכוללת חריגות המהוות הקלה כדלקמן: תוספת 6% לאחוזי הבניה, הקטנת קו בניין ב־10 ס"מ. ניתן לעיין בבקשה (ת.ב. 2780) ולהגיש התנגדויות אפשר משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלדואי,
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 644, ברח' אלתרמן.

מבוקשת הקלה 2% משטח המגרש והיינו 142% במקום 140% המותר וקומה נוספת והיינו 4 קומות במקום 3 קומות המותרות לפי תכנון רע/1/171 א'.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
שורקות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' בר/115/1".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 463, חלקה 2, גוש 464 חלקות 7, 8, ניר גלים.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: התוויית דרך חדשה ושינוי תוואי המיכת שטח חקלאי לאזור מגורים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3212 התשמ"ה, עמ' 2678 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 27.3.86, ובעיתון ערב ידיעות אחרונות מתאריך 27.3.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף דבר מתאריך 27.3.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז 2.5.88

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממכולת ומדירת מגורים למרפאה ולמעון קשישים (קבוצה) בקומת הקרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב שלמה המלך מס' 73 גוש 6215 חלקה 92.

תיק בנין 078־3/191
בקשה ממס' 380588

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
המרכז

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת מס' כמ/1454".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3632, חלקה 88 חלק מחלקה 120, רחוב הנרקיס, באר יעקב.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: המרת חלק מחלקה 120 משטח ציבורי פתוח לאזור מגורים ב'. קביעת קוי בנין לבנינים קיימים עפ"י התשריט וקביעת שטח למבנה עזר קיים 36.47 מ"ר עפ"י התשריט.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3402 ה' תשמ"ז עמ' 236 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 26.11.86, ובעיתון ערב מעריב מתאריך 26.11.86 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 26.11.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/3/41".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6373, חלקה 344, רמת ורבה, רחוב כצנלסון 22.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי קו בניין צדדי.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית, יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3421, התשמ"ז, עמ' 351, ובעתון בוקר "שער" מתאריך 20.1.87 ובעיתון ערב "חדשות" מתאריך 20.1.87 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף "על המשמר" מתאריך 20.1.87 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ר. שיש — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: 11.5.1988

ועדת משנה לתכנון ולבניה "חולון"

ת.ב. 1416

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 347 בגוש 6019, רח' ישעיהו מס' 14, חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 3% משטח המגרש 383/2 בקומה ב' בלבד. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב/1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר
ויו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה "חולון"

ת.ב. 305/9

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 88/89 בגוש 7160, רח' החיים מס' 25, חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% משטח המגורים 138 מ"ר בשתי הקומות.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר
ויו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חולון

שנה מאסר לזורק בקבוק התבערה על אוטובוס התלמידים מעין־דור

בית־המשפט העליון דחה ערעורם של נערים מיידי אבנים על חומרת עונשם

טלקס

● מחשבים למלחמת באיידס

חברת י.ב.מ. תתרום לארגון הבריאות העולמי מערכות מחשבים בשווי 1.5 מיליון דולר עבור "תוכנית המלחמה במחלת האיידס" שמפעיל הארגון.

ד"ר יונתן מן, מנהל מחלקת "התוכנית העולמית לנושא האיידס" מטעם ארגון הבריאות העולמי, אמר במסיבת עיתונאים שכונסה בתום הוועידה הבינ"ל הרביעית בנושא האיידס בסוף השבוע שעבר בשוודיה, כי "לטכנולוגיית המחשבים תפקיד חיוני ביותר במלחמה שהוכרזה בעולם נגד מחלת האיידס ויש צורך להגביר את התקשורת הבינ"ל". **רונית מורגנשטרן**

● אקופונקטורה וטיפולים בלייזר

ביום עיון בנושא אקופונקטורה וטיפול בלייזר שהתקיים במכון דן בת"א הירצה פרופ' פומרנץ מבית־הספר לרפואה בטורונטו שבקנדה על האקופונקטורה והפעלת מנגנוני הפרשה נוירו הורמונליים בגוף וטען, כי בדרך זו הוא מגשר בין הרפואה המערבית והסינית.

יוסף שמי

יואב אביב, עתיים

שנה מאסר בפועל, שתי שנות מאסר על־תנאי וקנס בסך 3000 ש"ח הוטלו אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה על לואי עבדל רחמן חטיב בן 18 מכפר ערה, שהורשע על־פי הודאתו בהשלכת בקבוק תבערה על אוטובוס התלמידים מעין־דור.

בכתב־האישום טענה התובעת, עו"ד אירית שטיין, כי בינואר השנה נסע האוטובוס ובו 40 תלמידים ומלווים מתל־אביב לעין דור. כהגיע האוטובוס לאיזור מפעל הבלוקים בכביש ואדי ערה השליך לעברו הנאשם שני בקבוקי תבערה ובכך סיכן חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, עבירה שהעונש המירבי עליה הוא 20 שנות מאסר.

בבית־המשפט טענה התובעת, עו"ד דורית לוי מפרקליטות מחוז חיפה, כי רק בדרך נס נמנע אסון כבד וביקשה להחמיר בעונשו של הנאשם.

השופט אליהו קיבל את טענות התביעה, אולם התחשב בכך שהנאשם הודה באשמה וגזר עליו שנה מאסר בפועל.

להרתיע מיידי אבנים

"מי שמבקש בכוח הזרוע לשבש מסגרות חוק וסדר צריך לצפות לכך שהחברה תגיב במלוא החומרה" — הטעימו שופטי בית־המשפט העליון ברק, ש. לוין וח. אריאל, שדנו בערעור שהוגש על חומרת עונשם של שני קטינים ערבים, אשר ב־22.12.87 יידו אבנים אל אוטובוס בקו 25 בדרכו לשכונת נוה יעקב בירושלים. הם חזרו על מעשה דומה ב־7.1.88, וכתוצאה מיידוי האבנים נופצו שמשות באוטובוס ונוסעת נפגעה בעינה.

המערערים השתתפו בעוד מספר ארועים של יידוי אבנים ואף פצעו שוטרים שבאו לפזר התפרעות. בית־המשפט המחוזי גזר על אחד מהם לשנה מאסר בפועל, שנה מאסר על תנאי ו־5,000 ש"ח קנס, והנאשם האחר נידון ל־6 חודשים מאסר בפועל, 6 חודשים מאסר על תנאי ו־4000 ש"ח קנס.

בערעורה לבית־המשפט העליון טענה הסניגורית, עו"ד לאה צמל, כי בית־המשפט המחוזי החמיר עם המערערים יתר על המידה.

לעומתה הדגישה התובעת, עו"ד רבקה פלדמן מפרקליטות המדינה, את חומרת התנהגותם של המערערים המסכנים חיי אדם וציינה כי העונשים אינם חמורים והם נועדו להרתיע אותם ושכמותם.

בפסק־הדין נאמר, כי השיקול שהנאשמים הם קטינים, שמצבם האישי והמשפחתי קשה, אינו שקול כנגד המשקל שיש לתת לצורך באמצעי ענישה מרתיעים, כשמדובר בעבירות המסכנות חיי אדם והמשבשות את חיי החברה.

"מי שמבקש בכוח הזרוע לשבש מסגרות של חברה צריך לצפות לכך שזו תגיב במלוא החומרה. עונשי המאסר והקנסות שהוטלו על־ידי הערכאה הראשונה מבטאים כראוי חומרה זו" — קבעו השופטים.

אנשי הימ"מ פרצו לביתו של אסיר נמלט שאיים לפגוע באמו

זהבה מוזס

דרמה רוויית מתח שנמשכה שלוש שעות, במהלכן ניסו קציני משטרה, הפסיכולוג המשטרתי ומפקד כלא איילון לשכנע את האסיר הנמלט אליהו לוי בן 24, לשוב לכלא, הסתיימה בפריצת אנשי הימ"מ לדירתו בקומה השלישית ברמלה, בה הסתגר האסיר הנמלט ואיים לפגוע באמו.

אליהו לוי, המרצה עונש מאסר של שלוש שנים בכלא איילון על התפרצויות לדירות, קיבל ביום ו' האחרון חופשה בת 48 שעות ממנה לא חזר.

אתמול בצהריים הגיעו שוטרים לדירתו ונתקלו בדלת נעולה. לאחר שהאסיר סירב להתמסר לשוטרים ואיים לפגוע בעצמו ובאמו הקשישה שהיתה איתו בדירה, הוזעקו למקום כוחות משטרה גדולים, ביניהם מפקד משטרת רמלה, פקד אלי יערי, ומפקד כלא איילון, סגן־גונדר משה קופלמן.

קופלמן, שנעזר בייעוץ של פסיכולוג משטרתי, ניסה לשכנע את אליהו לוי להסגיר את עצמו. אולם האסיר הנמלט עמד בסירובו ומשגבר החשש שיממש את איומיו, הורה פקד אלי יערי לאנשי הימ"מ לפרוץ לדירה.

אנשי היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור פרצו לדירה מאחד מחלונות המרפסות, לשם השתלשלו מן הגג, ולכדו את האסיר.

האסיר שהוחזר לכלא אמר, כי הוא חושש לחזור לכלא בשל יחסם של האסירים אליו.

מרחב תכנון מקומי השומרון

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הוגשה בקשה פ/3112 — ע"ש מוריס כהן, חלקה 261 בגוש 10105, בפרדסחנה שבאישורה יש משום הקלה לענין תוספת 5% בניה. התנגדות מנומקת בכתב, אפשר להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לועדה המקומית השומרון, ת.ד. 58, זכרון יעקב—30950.

שלום ביזילי, יו"ר הועדה המקומית השומרון

תאריך: כ"ג באייר תשמ"ח, [illegible]

החברה להגנת הטבע תפצה משפחת מלווה שנהרגה בטיול

עתיים

החברה להגנת הטבע חוייבה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בתשלום פיצויים בסך של כ־60 אלף ש"ח לבעל ושלושת ילדיו שאמם נהרגה במהלך טיול אליו יצאה כהורה מלווה.

בכתב התביעה שהגישו משה פורמן וילדיו נגד החברה להגנת הטבע, מדינת ישראל, המועצה האזורית הוד השרון ותנועת המושבים מגוללים התובעים את נסיבות התאונה בה מצאה המנוחה אורה פורמן את מותה.

ב־29.8.79 נלוותה המנוחה כהורה מלווה לקבוצת ילדים מכיתות ד'־ה' של בית־הספר האזורי בגוש תל־מונד שיצאה לטיול במערת חריטון ליד מושב תקוע במדבר יהודה.

הטיול אורגן על־ידי תנועת המושבים ואליו נילוו מדריכי החברה להגנת הטבע. המטיילים נכנסו לעומק המערה על מנת לסייר בה ואילו המנוחה ותלמידה נוספת נשארו בפתח המערה כדי לשמור על חפצי המטיילים. משראו כי בחלוף כשלוש שעות טרם שבו המטיילים, ניסו המנוחה והתלמידה לצאת מן המערה. במהלך נסיון זה מעדה המנוחה ונפלה אל תוך תהום בעומק של כ־15 מטר, נחבלה קשה ומאוחר יותר נפטרה מפצעיה.

התובעים ייחסו עוולת רשלנות לחברה להגנת הטבע, כמובילת הטיול למערה, לתנועת המושבים והמועצה האזורית, כמארגנות הטיול, ונגד המדינה, כמחזיקת הטיול.

השופט מיכאל בן־יאיר קבע, כי תנועת המושבים והמועצה האזורית קיימו את חובת הזהירות שלהן כלפי המנוחה בכך שבחרו בחברה להגנת הטבע ובמדריכיה המקצועיים להיות מובילי הטיול.

בהתייחסו לאחריות המדינה קבע השופט, כי המדינה אינה יכולה להיות אחראית לכל הנעשה בארצותיה.

השופט ציין בפסק־הדין, כי הוכחו היסודות שמכוחם מוטלת אחריות על החברה להגנת הטבע בשל עוולת הרשלנות. "המטיילים הצעירים ומלוויהם שכרו את שירותיה המקצועיים של החברה על מנת שטיולם יהיה מהנה ובטוח. אלה הם השירותים המקצועיים שהחברה נטלה על עצמה לספק למטיילים ולמלוויהם ומתוך כך קמה עליה החובה להבטיח את בטחונם ושלומם של המטיילים ומלוויהם וחלה על החברה לנקוט באמצעי זהירות סבירים שנדרשים לשם כך".

השופט קבע, כי מדריכי החברה לא נתנו הוראות מתאימות למטיילים. עם זאת, פסק, כי יש לייחס גם למנוחה, שהתנהגותה היתה רשלנית מאחר שהיתה צריכה להרתע מנסיון לצאת את המערה, אשמה תורמת לאירוע בשיעור של 50 אחוז. לכן החליט כי סכום הפיצויים יעמוד על כ־60 אלף ש"ח בלבד.

נחלשו הירידות במניות

אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.11%. ערך השוק של המניות והאופציות ירד ב־0.19% ושל מניות המסחר ירד ב־0.06%. הירידה הגדולה ביותר היתה ב־0.97% במניות טקסטיל והלבשה והעלייה הגדולה ביותר היתה ב־0.6% במדד המניות של הבנקים למשכנתאות.

במגמת ירידה התחיל אתמול לפני הצהריים המסחר הרב־צדדי במניות. כשלב זה לא נרשמה אף עליית־שער אחת. 13 שערים נשארו בלי שינוי. הירידות הגדולות ביותר היו ב־2.5% בחסנה וב־2.3% בעלית.

במסחר ב"משתנים" אחרי הצהריים כבר עלו 9 שערים, לעומת 12 שירדו ו־9 שנשארו בלי שינוי. מדד המניות ירד רק ב־0.01%. המחזור בהן הסתכם ב־1.1 מיליון ש"ח (667 אלף דולר).

בכל המניות והאופציות הסתכמו הביקושים ב־2.3 מיליון ש"ח

גלגלי הבורסה

והההיצעים — כ־569 אלף ש"ח. משעריהן עלו 73 שערים (כ־19% מכל השערים), ירדו 162 (40%) ו־166 (41%) נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־4.0 מיליוני ש"ח (כ־2.5 מיליון דולר).

במניות המסחר עלו ההיצעים ל־2.3 מיליון ש"ח והביקושים ירדו ל־569 אלף ש"ח. משעריהן עלו 4, 12 ירדו ו־10 נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־3.8 מיליון ש"ח (כ־2.4 מיליון דולר). תשואותיהן השנתיות נעו בין 13.6% ל־14.14% ביוצאות לפדיון ב־1988 ובין 5.5% ל־5.92% ביוצאות לפדיון ב־1989.

בשוק המניות עלו היו 5 "מוכרים בלבד", ללא "קונים בלבד", אולם העלייה הגדולה ביותר היתה ב־32.4% באלקו 0.25, בעוד שהירידה הגדולה ביותר היתה ב־10.8% בליפשיץ 5. בס"ה עלו 77 שערים, ירדו 174 ו־176 נשארו בלי שינוי.

מרחב תכנון מקומי "שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות" בקשה למתן הקלה בגוש 5000 מגרש/חלקה 39 מקום כפר מרדכי.

מהות ההקלה:

1. תוספת יחידת דיור.
2. הגדלת אחוזי בניה במסגרת 2%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההתנגדות הנ"ל, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מיום פרסום ההודעה, למשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות", ד"נ גבעת ברנר 60948.

ציון כהן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "שורקות"

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 (להלן: החוק)

88/328/מ

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בעלוא שיכון ורווחה הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בנכס גוש 299 חלקה 46 בשכ' קטמונה בירושלים והינה: הקלה באחוזי הבניה בשיעור של 4.7% מעל 103.8% המותרים כסטיה שאינה ניכרת.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי זה בכל יום. פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

בפלילים

הקטין ממשפ' שניר זוכה מרצח והורשע בחבלה

עתיים

נער בן 15 ממשפחת שניר, שהואשם ברצח אחמד שניר בנובמבר, אשתקד, זוכה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב מאשמת רצח והריגה והורשע בחבלה בכוונה מחמירה.

התביעה טענה, כי הנאשם הגיע יחד עם הנכן, דודו לביתו של אחמד שניר בפרדס שניר על גבול יפו–תל־אביב. במהלך דין ודברים הלמו השניים במוט ברזל המנוח וכן היכוהו מספר מכות בראשו בגרזן, נטען בכתב האישום. הגופה נמצאה מכוסה בשמיכה, קרשים, ועלי סוף כשבראשה מספר חתכים.

במהלך המשפט התברר, כי בתחילה הודה הנאשם במעשה ואף שיחזר את הרצח לעיני מצלמות וידיאו. אולם המשטרה לא האמינה לגרסתו, כיוון שלחוקרים לא נראה הגיוני כי קטין בן 15 הצליח לגבור על המנוח שהיה גבר בעל מבנה חסון וריצה 15 שנות מאסר כאסיר עולם על רצח אשתו.

המפנה בחקירה התרחש כחודש לאחר הרצח, כאשר ערב שניר מבני משפחת שניר סיפר בראיון לעיתונות, כי הנאשם ובן־דודו חפים מפשע ואילו הוא עצמו ביצע את הרצח. המשטרה עצרה אותו, הוא שחזר את מעשה הרצח והוביל את המשטרה למקום בו הטמין את כלי הרצח.

מן העדויות במשפט התברר, כי הנאשם היה מרוחק ממקום האירוע, אך משהבחין כי המנוח מתגבר ומפיל ארצה את ערב שניר כשהוא אוחז בגרונו, מיהר הנאשם לעזרת דודו, היכה את המנוח בצינור ברזל והעביר לדודו גרזן באמצעותו ביצע ערב שניר את הרצח.

השופטים ישראל גלעדי, איתמר פלפל ומשה טלגם החליטו לזכות את הנאשם מרצח כיוון שהיסוד של כוונה תחילה להרוג לא התקיימה אצל הנאשם. החליטו לזכות את הנאשם גם מאשמת הריגה, כיוון שלדעתם אין לגרוס כי מכה שגרמה לחבלה היתה מביאה בוודאות למותו של הקורבן.

עם זאת החליטו השופטים להרשיע את הנאשם בגרימת חבלה בכוונה מחמירה בכך שחבל בצינור ברזל בראשו ובעורפו של המנוח.

מתן גזר־הדין נדחה ל־18 בספטמבר. השופטים אסרו לפרסם שמו של האשם בהיותו קטין.

חשודים במתן שוחד לפקיד מס הכנסה בחיפה

יואב אביב

חקירת מחלק ההונאות של משטרת מרחב חיפה בפרשת החשד לשוחד שניתן לפקיד בכיר במס הכנסה בחיפה מסתעפת ונעצרו חשודים נוספים בפרשה.

לבית־משפט השלום הובא אתמול בעל מספרה מפורסמת בחיפה החשוד במתן שוחד לפקיד הבכיר. בית־המשפט אסר את פרסום שמו של החשוד ושחרר אותו בהסכמת המשטרה בערבות כספית.

משה פואיד, החשוד במתן שוחד לפקיד הבכיר יחד עם שותפו שמעון ברוך, שוחרר אתמול בערבות של 100 אלף ש"ח.

צו הבאה בפרשה זו הוצא נגד בעל מעבדת השיניים "רנטכל" בחיפה, החשוד במתן שוחד לפקיד הבכיר יחד עם שותפו רוברט פירה.

המפקח במס הכנסה, ששמו נאסר לפרסום, נעצר בסוף השבוע שעבר לשמונה ימים כחשוד בקבלת שוחד תמורת הקטנת חובותיהם של נישומים.

פרץ לרכב בדרכו לבית־המשפט ובשובו

אשר שילוני

צעיר בן 26 מיפו, החשוד בביצוע עשרות התפרצויות לכלי רכב, פרץ לרכב בדרכו לחקירה בבית המשפט ומיד עם שחרורו התפרץ לשני כלי רכב נוספים שחנו באיזור בית־המשפט.

בעקבות פריצות רבות לכלי רכב חונים בחניון ביה"ח וולפסון בחולון הציבו בלשי משטרת חולון מארב וערכו תצפיות באיזור בית־החולים. אתמול סמוך לשעה 11.00 בבוקר הבחינו הבלשים בחשוד כשהוא פורץ למכונית פיאט וגונב ממנה רדיו־טייפ. החשוד הצליח להימלט ונעצר מאוחר יותר סמוך לביתו. בחיפוש שנערך בביתו נתגלה מכשיר הרדיו־טייפ הגנוב.

בחקירה התברר, כי שלשום, בדרכו לביהמ"ש לצורך גביית עדויות ממנו על הרשעות קודמות, הספיק החשוד לפרוץ לרכב ולגנוב ממנו והוא חזר על המעשה בשובו מבית־המשפט.

מאסר והורדה בדרגה לחייל שגנב תחמושת

עתיים

חייל שהוציא תחמושת מרשות הצבא "נלכד" על־ידי פורץ שחדר וגנב שקית שהכילה בתוכה רימוני עשן, חוזי חשמלי ומטעני חיקוי־ירי.

רב־טוראי המשרת ביחידה קרבית הובא בפני בית־הדין הצבאי המחוזי־צפון, לאחר שבביתו בוצעה התפרצות. במהלך חקירת המשטרה נתגלה הפורץ והחייל נקרא לזהות את רכושו. החייל זיהה, בין השאר, שקית שנגנבה מביתו שהכילה בתוכה שני רימוני עשן ומיטעני נפץ, חוזי חשמלי ופתיל.

נשיאת בית־הדין גזרה על הנאשם חודשיים מאסר בפועל, 4 חודשים מאסר על תנאי לשנתיים וכן הורדה מדרגת רב"ט לדרגת טוראי.

משתתפים באבלה של
חנה לביא ומשפחתה
על מות
האם
צוות מעלה הבשור

14 שריפות ב"יום ההצתות" — מספר נמוך מהממוצע היומי

8 מהשריפות נגרמו כתוצאה מהצתה ● 1500 איש — פרט לכוחות המשטרה וצה"ל — השתתפו במבצע הפיקוח ● 8 מטוסי ריסוס ו־2 מסוקי סיור הועמדו בכוננות

יואב אביב, זהבה מוזס, עתיים

שמונה מתוך 14 השריפות שאירעו אתמול ברחבי הארץ נגרמו כתוצאה ממעשי הצתה. זהו סיכום מקרי ההצתות והשריפות שאירעו ב"יום ההצתות" שעליו הוכרז בכרוז מס' 19 של "המפקדה המאוחדת" של ההתקוממות בשטחים.

"החששות להצתות בשטחים נרחבים ברחבי הארץ לא התממשו כתוצאה מההתפרסות המקיפה של כוחות הביטחון, המשטרה, הקק"ל ורשות שמורות הטבע" — כך אמר דובר הקק"ל, דוד אנג'ל, לכתב עתי"ם. לדבריו כ־1500 איש, פרט לכוחות המשטרה וצה"ל, השתתפו במבצע הפיקוח למניעת השריפות ברחבי הארץ. הקק"ל העסיקה אתמול שמונה מטוסי ריסוס שהיו בכוננות למקרה של שריפה וכמו־כן שני מסוקי סיור.

דובר הקק"ל אמר עוד, כי מספר השריפות שאירעו אתמול הינו נמוך יחסית לממוצע מספר השריפות היומי. לדבריו, בין ה־19־12 בחודש יוני אירעו ברחבי הארץ 132 שריפות.

השריפות ברחבי הארץ

6 דונם שטח נטוע וכן 80 עצי אורן נשרפו באום־אל־פחם. קיים חשש כי שריפה זו אירעה כתוצאה מהצתה. בצומת כפר סילבר ליד אשקלון הוצתו 3 דונם קוצים. כובתה על־ידי צוותי מכבי האש במהירות עוד לפני שהספיקה האש להתפשט. 10 דונם שטחי בור נשרפו על יד מושב הודייה שבחבל לכיש. השריפה אירעה כתוצאה מהצתה. 10 דונם שטחי בור נשרפו ליד ניר ישראל שבחבל לכיש. גם שריפה זו אירעה כתוצאה מהצתה. 7 דונם שטחי שלף נשרפו באיזור מושב עזריאל שבגוש תל־מונד. ביער צעיר על יד מושב ירחיב על גבול הקו הירוק בשמורת השנשן מדרום לירושלים וביער באיזור מלכישוע שבגלבוע נגרמו כנראה כתוצאה מהצתה וסיבתן של שש שריפות אחרות אינה ידועה.

בחיפה היו שלשום בלילה שתי הצתות, אחת בבסיס צבאי במבואות העיר והאחרת בחורשה ליד גן הפרסי. שני ערבים נעצרו כחשודים.

משטרת מחוז תל־אביב עצרה אתמול שלושה ערבים כחשודים בהצתת מפעל לסריגים ברחוב לוינסקי. המפעל עלה כולו באש ונגרם לו נזק רב. עד שעת מסירת הידיעה טרם הצליחו מכבי האש להשתלט על הדליקה.

בית האופרה בת"א — הפינאלה

הבולדוזרים של עיריית תל־אביב הרסו אתמול כליל את בית האופרה הישן בתל־אביב (צילום: אנדרה ברוטמן)

האוניברסיטאות בגדה לא ייפתחו השנה; בתי"ס של מפגינים ייסגרו

יריות לעבר מכונית משטרתית בעזה ● שניים נפצעו בשכם ● נלכד רועה שניסה לדקור אזרח עובד צה"ל

מנחם ענברי, עזרא אביר, עתיים

האוניברסיטאות בגדה לא ייפתחו השנה כנראה. אמנם אין החלטה כזאת במערכת הביטחון, אבל הכוונה הכללית היא להשאיר את האוניברסיטאות סגורות.

תהיה זו שנה ראשונה שבה הולכת לאיבוד שנת לימודים שלמה. בשנים קודמות, חרף השיבושים בלימודים, הצליחו האוניברסיטאות לסיים שנות לימודים. כמה מן האוניברסיטאות נסגרו עוד לפני האינתיפאדה.

במינהל האזרחי שוררת אכזבה מסויימת מהתנהגות התלמידים ובאחרונה נסגרו בתי־ספר שתלמידיהם השתתפו בהפגנות. נתקבלה החלטה לסגור מיד כל בית־ספר שתלמידיו ישתתפו בהפגנות.

יריות בעזה

שתי יריות אקדח נורו אתמול סמוך לשעה 10 לפני הצהריים לעבר ניידת טרנזיט של משטרת נפת עזה ברחוב הראשי של עזה. נהג הניידת, שהיתה בדרכה לממשל הצבאי, הבחין לדבריו בצעיר מקומי שירה לכיוונו, אך הכדורים לא פגעו ברכב ואיש לא נפגע.

באותה עת היתה שביתה כללית ברחובות הראשיים של עזה וכמעט לא היו בני־אדם ברחוב ולא כלי־רכב אחרים. שני אנשי משטרה טוענים, כי לא ייתכן שנורו שם יריות. חוקרי הצבא בדקו את השטח ולא מצאו סימנים, עקבות או תרמילים של כדורי אקדח באותה זירה.

ברצועת עזה היתה אתמול שביתה כללית של המסחר והתחבורה, אם כי חלק ניכר של הפועלים השכירים יצאו לעבודתם בישראל. האחרים היו נתונים בעוצר שהוטל על מחנות הפליטים ג'בליה, שאטי, אל בורג', חאן־יונס ושני חלקים ברחוב הראשי של עזה.

אתמול היו כמה מקרים של יידוי אבנים והבערת צמיגים במבואות הערים ברצועה ובמחנה הפליטים שאטי נערכה הפגנת נשים שפוזרה על־ידי כוחות הביטחון ללא שימוש בכוח.

2 נפצעו בשכם

בהפרות סדר שהיו אתמול בבוקר בקסבה של שכם הותקפו חיילי צה"ל על־ידי מפגינים, חלקם רעולי פנים, שיידו לעבר החיילים אבנים ובקבוקים. חיילי צה"ל נאלצו לפתוח באש. לדברי מקורות צבאיים נפצעו קל שני תושבי שכם מן היריות.

ערבי שניסה לדקור אזרח עובד צה"ל באיזור חירבת עלם שבחבל לכיש נתפס על־ידי כוח של צה"ל.

אתמול בבוקר הבחינו אזרח עובד צה"ל ואיש הסיירת הירוקה בשני רועים ערבים בשטחי אש באיזור חירבת עלם. במהלך נסיון לגרש את הרועים ניסה אחד מהם לדקור את האזרח ולאחר מכן נמלטו השניים מבלי שהראשון הצליח לבצע את הדקירה.

במהלך מירדף של כוחות צה"ל בסיוע מסוק נתפס הדוקר באיזור הכפר אידנא שבהרי חברון.

תוצאות המו"מ היום יכריעו לגבי קיום השביתה הכללית

אבשלום קווה

המו"מ על הסכמי שכר חדשים בשירות הציבורי יתחדש היום אחרי הצהריים בתל־אביב. ישיבה זו, השנייה השבוע, עשויה לקבוע אם יממשו ההסתדרות והאיגודים המקצועיים את כוונתם להשבית את המשק הציבורי ב־3 ביוני.

הדיונים היום יתרכזו כנראה בשאלת תוספות השכר ועלויות ההסכם החדש. האיגודים המקצועיים האקדמיים תובעים תוספת כוללת של 12 אחוז, בעוד האוצר מוכן למתן תוספת של 6 אחוזים אשר תתפרס על פני שנתיים. לאחר שבפגישה הקודמת סוכם בין הצדדים כי ההסכם יחול על החברות הממשלתיות וכן נתקבלה תשובה שלילית לגבי הדרישה לקיצור שעות העבודה, אמור המו"מ להתרכז בעיקר בשיעור התוספת.

הפגישה תתקיים בלשכתו של יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד וישתתפו בה ראשי האיגודים המקצועיים, בראש נציגות הממשלה יעמוד הממונה על השכר במשרד האוצר, יעקב רגון, וראשי המעסיקים הציבוריים.

לפני הישיבה יתכנס מטה המאבק המשותף להסתדרות ולאיגודים המקצועיים.

סוכני הדלק נותנים פסק זמן לשחל ומפסיקים את העיצומים

כתב "על המשמר"

סוכני הדלק מפסיקים את עיצומיהם ומחדשים את אספקת הדלק הסדירה בכל חלקי הארץ. על כך הם החליטו אתמול באסיפה מיוחדת שקיימו בתל־אביב.

בשלב זה מופסקים העיצומים "על תנאי" עד יום שלישי. זאת במטרה לאפשר לשר האנרגיה משה שחל לטפל בדרישתם להעלות להם את העמלות בשעור של כ־20 אחוז.

עמוס לפידות, העומד בראש הפרויקט לשיפור הבטיחות במשק הגז בישראל, קרא גם הוא לסוכנים לשוב לעבודה ולפתוח מיד במבצע ארצי לבדיקת מתקני הגז אצל הצרכנים.

עמוס לפידות אמר, כי מבדיקה ראשונה של הפיצוץ שארע במסעדה בהרצליה לפני ימים אחדים התברר, כי מכלי גז רזרביים שהוטמנו על־ידי בעל המסעדה, מחשש למחסור בגז בגלל עיצומי הסוכנים, אוחסנו במרתף המסעדה, בניגוד מוחלט לתקנים האוסרים אחסנת מכלי גז במקומות סגורים.

משפטנים תוקפים המעצרים המנהליים ההמוניים

שלמה סלוצקי

ביום עיון על המעצרים המינהליים שהתקיים אמש באוניברסיטת ת"א ביוזמת האגודה לזכויות האזרח, הובעה ביקורת קשה על המעצרים המינהליים והפעלתם, ע"י פרופ' ברוך ברכה ועוה"ד אמנון זכרוני, כאשר מנגד אלוף משנה דוד יהב, היועץ המשפטי באיזור יו"ש שהגן על השימוש במעצרים אלה, והרחבתו לאחרונה ע"י כוחות צה"ל.

פרופ' ברכה טען כי הסתירה בין מעצרים מינהליים לבין שלטון דמוקרטי מתקיימת רק כאשר לא נשמרים מספר תנאים בסיסיים. השימוש במעצר מינהלי צריך להיות מניעתי ולא עונשי, ויש להשתמש בו רק בתקופת חירום, רק כאשר צורכי הבטחון מחייבים זאת, וכן יש לחייב פיקוח שיפוטי הדוק על נוהלי המעצר. לדבריו, ההקלות שניתנו לפני ארבעה חודשים לכוחות צה"ל לבצע מעצרים מינהליים, שיברו את דרישות המינימום ועשו שימוש לרעה במעצרים אלה.

עוה"ד זכרוני אמר כי בעיית המעצרים המינהליים אינה בעיקרה משפטית אלא פוליטית, ויש לבחון אותה בכלים פוליטיים.

לדבריו, בהליך המעצר המינהלי לא מתקיימים התנאים הבסיסיים הקיימים במשפט פלילי, זכרוני ציטט מקור פלשתינאי אמין לדבריו, שסיפר כי שר הבטחון יצחק רבין, אמר לעצירים מינהליים בביקור במתקן כליאה שהם "ישארו במעצר מינהלי כל זמן שהאינתיפאדה קיימת".

אלוף משנה דוד יהב טען כי המעצרים המינהליים הם אמצעים חוקיים וכורח המציאות, לנוכח ההתקוממות בשטחים. ההקלות שנעשו בהליך זה, נבעו לדבריו מהנסיון הכושל לעמוד בתנאים הקודמים.

חברי מושבים: הריבית תוססת וההתיישבות גוססת

שלמה גלזר

מאות חברי מושבים מחבל תענך הפגינו אתמול בחזית בנק המזרחי בעפולה, כמחאה על העיקולים שהטיל הבנק על מושב דבורה, בשל חוב בסך 3.5 מליון ש"ח. בשעות הבוקר נסעה שיירת טרקטורים נושאת שלטים, הלוך ושוב, מול הבנק ובהם נאמר: "הריבית תוססת וההתיישבות גוססת", "הבנקים המסן של המדינה". המפגינים הציבו ארון מתים בחזית הבנק, ועליו נכתב "פה נקברה תנועת המושבים".

דוברי המפגינים הזהירו כי לא יאפשרו בשום אופן את ביצוע העיקולים, וינקטו בכל אמצעי שיידרש לשם כך. מזכיר תנועת המושבים, גדליה גל, הזהיר כי שיטת העיקולים עלולה להביא לשפיכות דם. "הכל יהיה אם רק אחרי שישפך דם יגשו הצדדים למו"מ וימצאו פתרון", אמר, וקרא לבנקים לחרוג מאדישותם, ולמצוא פתרון הולם למשבר.

שירותי מד"א יושבתו אם המשכורות לא ישולמו

רונית מורגנשטרן

נשיא מד"א, פרופ' אריה הראל, שיגר מכתב לרה"מ ובו הוא מזהיר כי אם לא ישולמו משכורות בתחילת החודש, ישביתו העובדים את מגן דוד אדום. "בימים אלה עומד המוסד החיוני לבריאות העם, מגן דוד אדום, לסגור את שעריו. אם הממשלה לא תנקוט בצעדים ההכרחיים להצלתו יירד לטמיון, אחרי 50 שנות עבודה מפרכת, מפעל חיים של אנשים רבים של מתנדבים ורבים", נאמר במכתב.

בימים אלה מספק מד"א לבתי החולים רק 50% מהדרישה לדם ומוצריו. הנהלת מד"א טוענת כי לא תשבית את המוסד ביוזמתה, אולם ההשבתה תהיה בלתי נמנעת, אם לא יקבלו העובדים משכורות בתחילת החודש, ולא יפתר המשבר הכספי של מד"א.

ח"כ נאוה ארד, בתוקף תפקידה כיו"ר ועדת משנה לתקציב בריאות, שיגרה מברק לחברי ועדת השרים לפתרון משבר הבריאות, ובו התריעה שהמשבר במד"א, עלול להביא להשבתה ואי מתן שרותי דם ועזרה ראשונה.

נדחה הצו החוזר לסרבן השירות בשטחים רמי חסון

שלמה סלוצקי

צו מילואים חוזר לשרות בשטחים שנמסר לידיו של רמי חסון, עם שיחרורו מכלא ארבע, בו ריצה תקופת מאסר על סרובו לשרת מעבר לקו הירוק, נידחה לשבועיים ימים. חסון (32), בעבר מדריך נוער בכפר קריית יערים, שהשתחרר לפני שלושה ימים מכלא 4, הצהיר על כוונתו לסרב שוב, אם יצטרך בשירות המילואים להשתתף בדיכוי ההתקוממות בשטחים, ולפעול מול אוכלוסיה מקומית.

לאחר התייצבותו בבסיסו, נידחה הצו לרביעי ביולי, לאחר שהובטח לו, שיוצב לשמירה בבסיס בשטחים. חסון טען כי אם בכל זאת יידרש להשתתף בפעילות דיכוי, הפגנות או כיוצא בזה, יסרב שוב.

היום, בשעה חמש אחר הצהריים, תתקיים מול משרד הבטחון בקריה בת"א, משמרת מחאה לכבוד שחרורו של השחקן והכמאי סיני פטר, שבכלא אף הוא בשל סירובו לשרת בשטחים. במשמרת ישתתפו גם כמה דמויות מדור תש"ח, אשר "יצדיעו" לסרבני השטחים של תשמ"ח.

חודשה אספקת המים לבית־החולים בצפת

יהודה צור

רופאים בביה"ח בצפת גינו אתמול בחריפות את החלטת העירייה לסגור את אספקת המים לביה"ח, בגלל פיגור של שישה ימים בתשלום חוב של 26 אלף ש"ח לעירייה.

הרופאים נדהמו לגלות כי עובדי העירייה הפסיקו את זרם המים לביה"ח. ההנהלה הורתה להפעיל מיד את נוהג החירום הצבאי לאספקת מים ממיכלי הכוננות לצרכים של ביה"ח.

מהעירייה נמסר שביה"ח חייב למלא אחר חובותיו כמו כל גוף אחר בעיר, וכי חברת מקורות מאיימת לנתק את אספקת המים לעיר כולה, בגלל חובות מצטברים.

ראש שרותי האשפוז במשרד הבריאות, ד"ר משה משיח, שיגר אתמול מברק זועם לראש העיר, זאב פרל, בו הוא מוחה ומביע פליאה על ניתוק מים לביה"ח. "זהו צעד חסר אחריות בעיקר באיזור כה רגיש מבחינה בטחונית", נאמר במברק. בינתיים שולם החוב, ואספקת המים לביה"ח חודשה.

מזג אוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 15 עד 21, רמת־הגולן 14 עד 26, נהריה 20 עד 26, צפת 13 עד 20, חיפה 17 עד 27, טבריה 20 עד 31, נצרת 18 עד 25, עפולה 20 עד 28, השומרון 17 עד 26, תל־אביב 23 עד 28, נתב"ג 18 עד 27, יריחו 23 עד 34, עזה 21 עד 26, באר־שבע 18 עד 29, אילת 21 עד 36. (עתיים)